

Agatha Christie

Doamna McGinty a murit

Lui Peter Saunders, în semn de recunoștință pentru amabilitatea sa față de autori

Capitolul 1

Hercule Poirot ieși din restaurantul Vieille Grand'mère din Soho. Își ridică gulerul, mai degrabă din prudență decât din necesitate, nefiind o noapte rece... La vârsta mea nu-ți mai asumi „riscuri”, obișnuia să spună.

În ochi avea o licărire de plăcere. Escargot-ul de la Vieille Grand'mère fusese delicios. O adevărată descoperire această cârciumioară nesofisticată! Meditativ, ca un cățel bine hrănit, își plimbă vârful limbii peste buze, apoi își scoase batista din buzunar și-și șterse mustața.

Da, mâncase bine... Și acum?

Un taxi, care tocmai trecea, încetini aproape invitându-l. Poirot ezită un moment, dar nu făcu nici un semn. De ce să ia un taxi? Ar ajunge acasă mult prea devreme pentru a merge la culcare.

— Ce păcat, murmură Poirot, că nu putem mânca decât de trei ori pe zi...

Ceaiul de la ora cinci era ceva cu care nu se obișnuise niciodată. „Dacă bei un ceai după-amiaza, nu vei avea la momentul cinei sucurile gastrice potrivite. Și să nu uităm, cina este masa supremă a zilei!”

Nici cafeaua de dimineață nu era pentru el. Nu. Cioco-lată și croissants la micul dejun, déjeuner¹ la ora 12.30 pe cât posibil, dar oricum nu mai târziu de ora unu, și punctul culminant: Le Dîner!²

Acestea erau momentele importante ale unei zile din viața lui Poirot. Toată viața își tratase stomacul cu seriozitate, și acum, la bătrânețe, culegea roadele. Mâncatul nu era doar o plăcere fizică, era și o cercetare intelectuală, pentru că între mese petrecea destul de mult timp căutând alte mâncăruri noi și delicioase. La Vieille Grand'mère era chiar rezultatul unei astfel de căutări și tocmai primise aprobarea de gastronom a lui Poirot.

Din păcate, mai trebuia să-și pună și seara la cale.

Detectivul oftă.

„Dacă măcar ce cher Hastings ar fi liber...”

Își aminti cu plăcere de vechiul său prieten.

„Primul meu prieten în această țară și cel mai drag dintre toți. E adevărat că mă enerva foarte des, dar îmi mai amintesc asta acum? Nu. Îmi amintesc doar felul lui de-a se mira, de a-mi aprecia cu gura căscată talentul și ușurința cu care îl păcăleam fără să spun un singur cuvânt neadevărat, îmi

amintesc nedumeririle lui, uluirea din clipa în care în sfârșit întrezărea adevărul care mie îmi fusese clar încă de la început. Ce cher, cher ami! Slăbiciunea mea fusese de vină întotdeauna, slăbiciunea mea de a-mi da aere. Hastings nu putuse înțelege niciodată asta. Dar este cu adevărat necesar pentru un om cu calitățile mele să se admire – și pentru asta, e nevoie de stimuli din afară. Nu pot să stau pur și simplu toată ziua într-un fotoliu și să reflectez la cât sunt de admirabil. Avem nevoie de-o atingere omenească. Avem nevoie de ceea ce se numește astăzi provocare.”

Poirot oftă din nou și se întoarse pe Shaftesbury Avenue.

Să traverseze spre Leicester Square și să-și petreacă seara la un cinematograful? Se încruntă ușor și clătină din cap. Cinematograful mai mult îl enerva cu superficialitatea subiectelor, cu lipsa unui fir logic în argumentare; chiar și fotografiile îi păreau lui Poirot simple portrete ale scenelor și obiectelor, menite să le facă pe acestea din urmă să pară cu totul diferite față de ce erau ele în realitate.

„Totul e prea artistic în zilele noastre”, decise Poirot. Nu mai exista nicăieri acea dragoste față de ordine și metodă pe care el o prețuia atât de mult. Și rareori mai întâlneai vreun semn de apreciere a subtilității. La modă erau acum scenele de violență și brutalitate, iar ca fost polițist, Poirot era deja plictisit de toate acestea. Pe vremuri văzuse multă violență. Fusese mai mult regula decât excepția și deja găsea agresivitatea obositoare și stupidă.

„Adevărul este, își spuse Poirot, în timp ce se întorcea către casă, că nu sunt în pas cu lumea modernă și că sunt, la modul superior, un sclav, așa cum și alți oameni sunt niște sclavi. Munca m-a înrobit ca și pe ei. Când au timp liber, nu au cu ce să-1 umple. Când se pensionează, fmanțistul se apucă de golf, micul negustor plantează bulbi în grădină, eu mănânc. Dar vin din nou și zic, păcat că omul nu poate mânca decât de trei ori pe zi. Și între mese rămâne un gol”.

Trecu pe lângă un vânzător de ziare și-și aruncă privirea pe un titlu: „Procesul lui McGinty. Verdictul”.

Nimic deosebit. Își amintea vag un mic paragraf dintr-un articol. Nu fusese o crimă interesantă: unei bătrâne sărmame i se dăduse în cap pentru câteva lire. Brutalitate crudă și lipsită de orice sens.

Poirot intră în curtea interioară a blocului său. Ca întotdeauna, inima i se umplu de bucurie. Era mândru de casa lui – o splendidă clădire simetrică. Ascensorul îl duse la etajul trei, unde se afla apartamentul luxos cu impecabile corpuri de iluminat din crom, cu fotolii pătrate și ornamente rectangulare foarte sobre. Fără îndoială, în încăperea nu exista nici o linie curba.

Descuie ușa și intră în holul alb, pătrat. George, major-domul, îi veni în întâmpinare.

— Bună seara, domnule. Va așteaptă cineva... Un gentle-man, spuse acesta ajutându-l cu îndemânare pe Poirot să-și scoată haina.

— Într-adevăr?

Poirot sesizase pauza pe care o făcuse George înainte de a rosti cuvântul „gentleman”. Majordomul său era expert în snobi.

- Cum se numește?
- Este vorba despre un oarecare domn Spence.
- Spence.

Pe moment numele acesta nu-i spusese nimic lui Poirot, deși știa că ar fi trebuit.

Se opri o clipă în fața oglinzii pentru a-și aranja perfect mustața, apoi deschise ușa de la salon și intră. Bărbatul care ședea într-unui din fotoliile mari și pătăroase se ridică.

— Bună ziua, domnule Poirot, sper că vă amintiți de mine. A trecut mult timp... Comisarul Spence.

— Bineînțeles.

Poirot îi strânse mâna cu căldură.

Comisarul Spence de la Poliția Kilchester. Un caz foarte interesant care fusese... Așa cum spusese și Spence, cu mult timp în urmă...

Poirot își îmbie oaspetele cu un aperitiv răcoritor.

— Grenadine? Crème de menthe? Bénédictine? Crème de cacao...?

George intră cu o tavă pe care se aflau o sticlă de whisky și un sifon.

— Sau poate preferați o bere, domnule? Murmură el către vizitator.

Fața comisarului Spence se luminează.

— O bere pentru mine, răspunse el.

Poirot fu încă o dată uimit de eficiența lui George. Nu avea nici cea mai vagă idee că exista o astfel de băutură în casă și oricum era absolut de neînțeles pentru el cum cineva poate prefera berea unui lichior dulce.

După ce Spence își primi halba cu spumă, Poirot își turnă un pahărel de crème de menthe.

— Este minunat din partea dumneavoastră să mă vizi-tați. Minunat. Veniți de la...?

— Kilchester. Mă voi pensiona peste șase luni. De fapt, ar fi trebuit să fac de acum nouă luni, dar m-au rugat să mai rămân, și am rămas.

— O decizie înțeleaptă, comentă Poirot, foarte înțeleaptă...

— Credeți? Încă mă mai întreb, nu sunt foarte convins.

— Ba da, ba da, ați chibzuit foarte bine, insistă Poirot. Nu știți ce înseamnă orele lungi de plictiseală.

— A, dar o să am multe de făcut la pensie. Anul trecut ne-am mutat într-o casă nouă, cu grădină. Dar spre rușinea mea, nu m-am ocupat deloc de ea așa cum ar fi trebuit.

— Înțeleg, faceți parte dintre aceia cărora le place grădi-năritul. Am luat și eu cândva hotărârea asta, să trăiesc la țară și să cultiv dovlecei. Nu am avut însă nici un succes. Nu am temperamentul corespunzător.

— Să-mi fi văzut dovleceii anul trecut, se entuziasma Spence. Colosali! La fel și trandafirii. Sunt mort după trandafiri. Voi avea... Se opri brusc. Nu despre asta am venit să discutăm.

— Nu, sigur că nu. Ați venit să revedeți o veche cunoș-tință - foarte draguț din partea dumneavoastră, apreciez.

— Mă tem că e mai mult de-atât, domnule Poirot. O să fiu sincer - vreau ceva de la dumneavoastră.

Poirot murmură cu delicatețe:

— Aveți cumva vreo ipotecă de plătit? Ați dori poate un împrumut...

Spence îl întrerupse cu o voce îngrozită:

— Oh, Doamne Dumnezeule, nu e vorba de bani! Nimic de genul ăsta.

Poirot își flutură mâinile, scuzându-se delicat:

— Vă rog să mă iertați.

— Vă spun direct, e o neobrăzare din partea mea, și dacă o să mă trimiteti la plimbare, o să înțeleg.

— Nu va fi cazul. Continuați, vă rog.

— E vorba de cazul McGinty. Poate ați citit despre el...

— Nu cu foarte mare atenție. O doamnă McGinty a fost găsită moartă într-un magazin sau într-o casă. Cum a murit?

Spence se holbă la el.

— Dumnezeule! Asta mă duce înapoi în timp. Extraordinar! Și nu mă gândisem până acum.

— Ce vreți să spuneți?

— Nimic. Doar un joc, un joc de copii. Îl jucam când eram mici. Stăteam înșirați, întrebam și răspundeam. „Doamna McGinty a murit.” „Cum a murit?” „Într-un genunchi, așa ca mine.” Și apoi următoarea întrebare, „Doamna McGinty a murit”. „Cum a murit?” „Cu mâna întinsă, așa ca mine.” Și toți îngenuncheam, întindeam brațul drept și rămâneam nemișcați. Și apoi, gata! „Doamna McGinty a murit.” „Cum a murit?” „Chiar AȘA!” Poc! Șirul se prăbușea de-o parte și de alta, și toți ne prăvăleam ca niște popice! Spence râse zgomotos la amintirea acelor vremuri. Chiar că mă duce înapoi...

Poirot așteptă politico. Era unul dintre acele momente în care, chiar și după jumătate de viață trăită la țară, engleza i se părea de neînțeles. Și el se jucase de-a v-ați ascunselea în copilărie, dar nu simțea niciodată nevoia să vorbească despre asta sau măcar să se mai gândească la așa ceva.

După ce râsetele lui Spence se mai potoliră, Poirot repetă cu o oarecare plictiseală:

— Cum a murit?

Zâmbetul îi dispăru de pe față și Spence redeveni serios.

— A fost lovită în ceafă cu un obiect greu și ascuțit. Camera i-a fost scotocită și i s-au furat treizeci de lire. Locuia într-o casă țărănească, doar cu un chiriaș pe nume Bentley, James Bentley.

— A, da, Bentley.

— Nu s-a intrat prin efracție, nu a existat nici un indiciu că s-ar fi umblat la ferestre sau la încuietori. Bentley era lefter, își pierduse slujba și datora chiria pe două luni. Bani au fost găsiți sub o piatră în spatele casei. Pe mâneca hainei lui Bentley s-au găsit pete de sânge și fire de păr, aceeași grupă de sânge și același păr ca ale victimei. Conform primei lui declarații, nu fusese niciodată în apropierea cadavrului, deci nu aveau cum să ajungă acolo din întâmplare.

— Cine a găsit-o?

— Brutarul care venea cu pâine. Era zi de plată. Bentley i-a deschis și i-a spus că bătuse la ușa doamnei McGinty, dar că nu primise nici un răspuns.

Brutarul a sugerat că poate i se făcuse rău, așa că au chemat o vecină și au urcat să vadă ce se întâmplă. Doamna McGinty nu era în cameră și nici nu dormise în pat, dar încăperea fusese răvășită, iar dușumeaua scoasă. Apoi s-au gândit să verifice și în salonaș, au găsit-o zăcând pe podea, iar vecina a început să țipe ca din gură de șarpe. După aceea au chemat poliția, evident.

— Iar Bentley a fost în cele din urmă arestat și judecat?

— Da. Cazul a fost judecat și închis ieri. Jurații au ieșit doar 20 de minute în dimineața asta. Verdictul: vinovat. Condamnat la moarte.

Poirot dădu aprobator din cap.

— Și apoi, după verdict, v-ați urcat în tren și ați venit până la Londra să mă vedeți. De ce?

Comisarul Spence se uită în jos la halba cu bere, plim-bându-și degetele ușor pe margine.

— Pentru că, răspunse într-un sfârșit, nu cred că el a făcut-o...

Capitolul 2

Urmă un moment de tăcere.

— Ați venit la mine... Poirot nu-și termină fraza.

Comisarul Spence își ridică privirea Culoarea din obraji i se accentuase. Avea o față tipică de om de la țară, inex-presivă, cu o privire tăioasă, dar sinceră. Era fața unui om cu standarde clare, un om care nu s-ar fi îndoit niciodată de el însuși, și nici de ceea ce considera a fi bine sau rău.

— Sunt de multă vreme în poliție, spuse el. Am destulă experiență în toate privințele, dar mai ales mă pricep să judec un om. Am avut cazuri de crimă, unele destul de simple, altele mai puțin simple. Despre unul dintre cazurile astea, știți și dumneavoastră, domnule Poirot.

Poirot încuviință cu o mișcare a capului.

— Un caz spinos. Dacă nu ați fi fost dumneavoastră, s-ar putea să nu fi fost capabili să vedem limpede. Dar până la urmă totul a fost clar, fără urmă de îndoială. La fel și cu ceilalți despre care nu știți. A fost unul Whistler, a primit ce-a meritat. Au mai fost doi inși care l-au împușcat pe bătrânul Guterman, Verall cu arsenicul, doamna Courtland, care a avut noroc - soțul ei fusese un pervers nenorocit și jurații au achitat-o. Nu justiție, doar sentiment. Trebuie să mai lași și asta să se întâmple din când în când. Uneori nu sunt probe suficiente, alteori te bazezi pe instinct, alteori criminalul reușește să păcălească jurații, dar asta nu se întâmplă prea des. Uneori avocatul apărării e mai deștept sau procurorul nu abordează calea potrivită. Da, am văzut multe cazuri din acestea... Dar, dar... Spence ținti amenințător cu arătătorul.

— Dar nu am văzut niciodată, în toată cariera mea, un om nevinovat spânzurat pentru ceva ce nu a făcut. Și, domnule Poirot, asta e un lucru pe care nici nu vreau să-l văd vreodată. Nu în țara asta, adăugă el.

Poirot îl privi.

— Și credeți că s-ar putea să-l vedeți acum. Dar de ce... Spence îl întrerupse:

— Știu cam ce-ați vrea să spuneți și vă voi răspunde fără să mă întrebați. Mi s-a incredințat cazul. A trebuit să găsesc dovezi. Am intrat în toată povestea asta cu mare băgare de seamă. Am strâns toate probele care

puteau fi strânse; toate duceau într-o singură direcție, arătau spre o singură persoană. Le-am dus apoi superiorului meu și deja nu mai era treaba mea. Cazul ajuns la procurorul public și acum depindea de el. A decis să intenteze proces, nici nu putea să facă altceva. Și astfel James Bentley a fost arestat, judecat după cum se cuvenea și găsit vinovat. Nu aveau cum să-1 declare altfel, date fiind toate probele. Iar jurații nu se bazează decât pe probe. Nimeni nu a avut vreo tulburare, nimeni nu s-a frământat câtuși de puțin, ba chiar pot să spun că toți au fost mulțumiți că el era vinovatul.

— Dar dumneavoastră nu sunteți?

— Nu.

— De ce?

Comisarul ofta. Își freca bărbia, gânditor.

— Nu știu. Ce vreau să spun e că nu pot să vă dau un motiv, un motiv concret. Îndrăznesc să spun că pentru jurați el arăta exact ca un ucigaș, dar pentru mine, nu, și eu știu mai multe despre criminali decât ei.

— Da, da, cu siguranță sunteți un expert.

— Știți, nu era deloc încrezut. Și ăștia de obicei sunt, vă spun din experiență, sunt mereu al naibii de mulțumiți de ei înșiși, mereu convinși că te duc cu zăhărelu' și că sunt mai deștepți decât toată lumea. Chiar și când sunt în boxa acuzaților, indivizii ăștia încearcă într-un mod ciudat să speculeze situația, să fie în centrul atenției, să devină un fel de staruri, poate pentru prima dată în viața lor. Cu alte cuvinte, sunt, cum vă ziceam, niște încrezuți.

Spence rosti cuvântul pe un ton de încheiere.

— Înțelegeți ce vreau să spun, domnule Poirot.

— Înțeleg foarte bine. Iar James Bentley nu era deloc genul de persoană despre care mi-ați vorbit?

— Nu. El era doar speriat de moarte. Așa a fost de la început. Iar pentru unii asta a însemnat că era vinovat, dar nu și pentru mine.

— Sunt de acord cu dumneavoastră. Cum este acest James Bentley?

— Are 33 de ani, potrivit de înalt, palid la față, poartă ochelari...

Poirot îl opri:

— Nu, nu mă refeream la trăsăturile fizice. Ce fel de personalitate are?

— Aha... Un tip destul de șters. Un temperament oarecum neliniștit. Nu te poate privi drept în față, ci are un fel al lui de-a te cerceta pe furiș, cel mai prost fel în fața unor jurați. Uneori bate în retragere cu teamă, alteori devine agresiv.

Comisarul făcu o pauză și adăugă pe un ton familiar:

— Un ins mai degrabă timid. Am avut un văr cu firea asta. Dacă situația devine stânjenitoare, se apucă să spună o minciună stupidă pe care n-o crede nimeni.

— Nu pare o persoană tocmai plăcută acest James Bentley al dumneavoastră.

— Ah, dar nici nu este. Nimeni n-ar putea să-1 placă. Dar nu vreau să-1 văd spânzurat din cauza asta.

— Și credeți că asta urmează să se întâmple?

— Nu văd de ce nu. Avocatul lui poate să facă apel, dar pe niște temeuri destul de slabe, ceva legat de proceduri, și nu văd cum ar avea sorți de izbândă.

— A avut un avocat bun?

— Cazul i s-a repartizat din oficiu tânărului Graybrook, în baza Legii privind apărarea săracilor. Aș zice că s-a străduit cât a putut.

— Așadar omul a avut parte de un proces corect și a fost condamnat de un juriu format din concetățenii lui.

— Așa este. Un juriu obișnuit, șapte bărbați, cinci femei, toți persoane decente și rezonabile. Judecător a fost bătrânul Stanisdale, scrupulos de corect, nepărtinitor.

— Deci, în ceea ce privește aplicarea legii, James Bentley nu se poate plânge de nimic?

— Dacă e spânzurat pentru ceva ce nu a făcut, ar avea de ce să se plângă!

— O observație justă.

— În cazul împotriva lui a fost cazul meu, eu am fost cel care a adunat probele și le-a pus cap la cap, și pe baza acestor probe a fost condamnat. Și mie nu-mi place treaba asta, domnule Poirot, nu-mi place.

Hercule Poirot privi îndelung fața roșie și agitată a comisarului Spence.

— Bien, spuse el într-un final. Ce sugerați? Spence avea o mină încurcată.

— Cred că v-ați făcut o idee despre ceea ce urmează. Cazul Bentley e închis. Acum lucrez la un altul, o delapi-dare. Trebuie să ajung la Scotland Yard diseară. Nu am timp liber.

— Iareu. Am?

Bărbatul clatină din cap rușinat.

— Am înțeles. Mă veți crede necuviincios. Dar pur și simplu nu mă pot gândi la altceva. Am făcut tot ce-am putut în momentul acela, am cercetat toate posibilitățile. Și nu am ajuns nicăieri. Nici nu cred că voi ajunge undeva de fapt. Dar cine știe, poate pentru dumneavoastră va fi altfel. Dumneavoastră priviți lucrurile, dacă-mi permiteți, într-un mod oarecum amuzant. Și poate că așa și trebuie în cazul acesta. Pentru că dacă James Bentley nu a omorât-o pe bătrână, atunci altcineva a făcut-o. Doar nu și-a ciopârțit ceafa singură. Dumneavoastră ați fi capabil să găsiți ceva ce mie mi-a scăpat. Nu există nici un motiv pentru care să intrați în chestiunea asta, e o neobrăzare din partea mea, fie și doar să vă sugerez așa ceva, dar nu am încotro. Am venit la dumneavoastră pentru că a fost singurul lucru la care m-am mai putut gândi. Dar dacă nu doriți să vă implicați... Și la urma urmei de ce ați face-o... Poirot îl întrerupse:

— Ah, dar motivele există. Am timp liber, mult prea mult timp liber. Și m-ați intrigat... Da, da, m-ați intrigat foarte tare. Este o adevărată provocare pentru materia mea cenușie. Și-apoi, am o însemnată considerație pentru dumneavoastră. Vă văd în grădină, peste șase luni, plantând probabil tufe de trandafiri, dar nu cu sentimentul acela de fericire pe care ar fi trebuit să-l simțiți, pentru că dincolo de toate exista ceva stânjenitor, amintiri pe care nu

le puteți ignora. Și nici pe departe nu mi-aș dori să se întâmple acest lucru, dragul meu prieten. Și nu în ultimul rând - Poirot se ridică și scutură din cap cu putere - mai există și principii. Dacă un om nu a comis o crimă, nu trebuie spânzurat.

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— Dar dacă totuși el a omorât-o?

— În acest caz, nu aș putea decât să vă fiu deosebit de recunoscător că m-ați convins.

— Două capete sunt mai bune decât unul singur, nu-i așa'? Voilà, totul este stabilit. Trebuie să mă grăbesc pentru că îmi este absolut clar că nu avem timp de pierdut. Când a fost omorâta doamna McGinty?

— În noiembrie anul trecut, pe 22.

— Atunci să trecem încă o dată în revistă aspectele esențiale.

— Vă pot da toate notițele mele.

— Bun. Pentru moment nu avem nevoie decât să schim-băm câteva linii generale. Dacă James Bentley nu a ucis-o pe doamna McGinty, cine a făcut-o?

Spence ridică din umeri și rosti apăsător:

— Nu mai e nimeni, din câte văd eu.

— Dar noi nu vom accepta acest răspuns. Cum pentru orice crimă trebuie să existe un mobil, care ar fi acesta în cazul doamnei McGinty? Invidie, răzbunare, gelozie, teamă, bani? Să punem problema mai simplu: cine a profitat de pe urma moștii ei?

— N-a prea profitat nimeni. Avea două sute de lire la bancă, pe care le-a primit nepoata ei.

— Două sute de lire într-adevăr nu înseamnă mare lucru, dar în anumite situații poate fi suficient. Deci s-o luăm în calcul și pe nepoata. Îmi cer scuze, dragul meu prieten, că revin acolo unde dumneavoastră ați cercetat deja. Sunt convins că v-ați gândit la toate acestea, dar e necesar să le mai cercetăm o dată împreună.

Spence aprobă din cap.

— Ne-am gândit la nepoată, bineînțeles: 38 de ani, măritată. Soțul ei lucrează în construcții, se ocupă cu deco-rarea, e zugrav; e un tip direct, cu un caracter bun, o slujbă stabilă, nu e un prost. Ea e o femeie plăcută, puțin cam vorbăreață și părea să fi ținut la mătușa ei. Niciunul nu avea nevoie disperată de două sute de lire, deși pot să spun că s-au bucurat când i-au primit.

— Dar casa? Tot ei au primit-o?

— Era închiriată. Dar conform Legii privind închirierile, proprietarul nu putea s-o dea afară pe bătrână. Acum că e moartă, nu cred că nepoata va putea prelua casa; oricum, nici ea, nici soțul ei nu voiau asta, pentru că au deja o căsuță cochetă și modernă de care sunt extrem de mândri. Spence oftă:

— I-am cercetat îndeaproape pe cei doi, dar par curați ca lacrima, dacă înțelegeți ce vreau să spun, n-am putut să mă leg de nimic.

— Bien. Acum să discutăm și despre doamna Mcginty. Descrieți-mi-o puțin, vă rog, și nu numai fizic. Spence făcu o grimasă.

— Nu doriți o descriere ca la poliție? Ei bine, avea 64 de ani. Văduvă. Soțul lucrase în Kilchester, la raionul de stofe de la Hodges. A murit acum aproape șapte ani. Pneumonie. De atunci, doamna Mcginty mergea zilnic pe la diverse case din jur. Treburi gospodărești. Broadhinny e un cătun care, în ultima vreme, a căpătat statutul de așezare rezidențială. Unul sau doi pensionari, un proprietar al vreunei fabrici de construcții de mașini, un doctor, cam genul ăsta de oameni. Există un autobuz și un tren care duc la Kilchester, iar Cullenquay, de care ați auzit probabil pentru că este o stațiune de vară cunoscută, e doar la vreo 13 kilometri distanță. Broadhinny, la rândul ei, este rustic și cochet, și-1 despart cam 400 de metri de Drymouth și șoseaua Kilchester.

Poirot dădu aprobator din cap.

— Casa doamnei Mcginty era una dintre cele patru clădiri care formau cătunul propriu-zis. Mai erau poșta și magazinul, iar cei care munceau pe câmp locuiau în cele-lalte case.

— Și și-a luat un chiriaș?

— Da. Înainte să moară, soțul ei închiria vizitatorilor care veneau vara, dar apoi n-a mai vrut decât unul singur, pe termen lung. James Bentley locuia acolo de câteva luni.

— Și ajungem astfel la James Bentley.

— Ultima slujbă a lui Bentley fusese pe lângă un agent imobiliar în Kilchester. Înainte de asta, locuise în Cullenquay cu o mamă invalidă de care avusese grijă. Nu ieșea prea mult. Apoi femeia a murit și, odată cu ea, s-a dus și renta viageră. Băiatul a vândut casa și și-a găsit o slujbă. E un tip bine educat, dar fără calificări sau aptitudini deosebite și, după cum am mai zis, destul de șters. Nu i-a fost prea ușor să se descurce. L-au luat la Breather & Scuttle, o firmă de mâna a doua, unde nu cred să fi fost prea eficient și nici să fi avut cine știe ce succes. Au făcut reduceri de personal și el a trebuit să plece. N-a mai găsit altceva de lucru și a rămas fără bani. De obicei îi plătea doamnei Mcginty lunar, iar ea îi oferea micul dejun și cina pentru trei lire pe săptămână, ceea ce mi se pare foarte rezonabil, date fiind circumstanțele. Întârziase două luni cu plata chiriei și era aproape falit. Nu obținuse altă slujbă, iar doamna Mcginty îl presa cu banii.

— Știa că femeia are treizeci de lire în casă? Și apropo, de ce avea treizeci de lire în casă din moment ce-și deschisese un cont la bancă?

— Pentru că nu avea încredere în guvern. Zicea că i-au luat două sute din banii ei, dar că mai mult nu vor obține de la ea. Prefera să-i păstreze undeva unde să poată pune mâna pe ei oricând... Așa le-a spus câtorva persoane. Banii erau sub o scândură din podea în dormitorul ei, un loc destul de evident. James Bentley a recunoscut că știa că se aflau acolo.

— Foarte amabil din partea lui. Dar nepoata și soțul ei știau de bani?

— Ah, da.

— Acum revenim la prima mea întrebare. Cum a murit doamna Mcginty?

— A murit în noaptea de 22 noiembrie. Medicul legist a stabilit ora morții ca fiind între 19 și 22. Mâncase de seară – pește afumat, pâine și margarina – și în mod obișnuit, asta se întâmpla în jurul orei 18.30. Dacă și-a respectat programul și-n ziua respectiva, analiza digestiei ne arată că a fost omorâtă pe la 20.30-21. Potrivit spuselor sale, James Bentley s-a plimbat între 19.15 și 21. Plimbările astea după lăsatul serii erau un lucru obișnuit pentru el. S-a întors acasă în jur de 21 (avea propria cheie) și a urcat direct în camera lui. Doamna McGinty instalase chiuvete în dormitoare pentru vizitatorii din timpul verii. A citit jumătate de oră, apoi s-a culcat. Nu a auzit și nu a observat nimic neobișnuit. A doua zi dimineața a coborât în bucătărie, dar n-a găsit pe nimeni și nici urmă de mic dejun. Zicea că a șovăit puțin și apoi a bătut la ușa doamnei McGinty, fără să primească însă vreun răspuns. A crezut că femeia dormea mai mult și nu a vrut să insiste. Apoi a venit brutarul, iar James a urcat și a bătut din nou la ușă; după aceea, v-am zis, brutarul s-a dus alături și a chemat-o pe doamna Elliot, care în cele din urmă a găsit cadavrul. Doamna McGinty zăcea pe podea. Fusesse lovită în ceafă cu un fel de satâr, cu o lamă foarte ascuțită. Murise pe loc. Sertarele erau trase și lucrurile răvășite, iar scândura din podea fusese ridicată și ascunzătoarea golită. Toate ferestrele erau închise și zăvorâte din interior. Nici un semn de forțare sau intrare prin efracție.

— Așadar, interveni Poirot, fie a omorât-o James Bentley, fie ea l-a lăsat de bunăvoie pe ucigaș să intre.

— Exact. Nu fusese vreun hoț. Acum, pe cine să fi lăsat ea să intre în casă? Un vecin, nepoata sau soțul nepoatei. La asta se ajunge. Am eliminat vecinii. Nepoata și soțul ei erau la cinematograful în seara aceea. Este posibil ca unul dintre ei să fi plecat neobservat de la film, să meargă cu bicicleta aproape cinci kilometri, s-o omoare pe bătrână, să ascundă banii în afara casei și să se întoarcă pe furiș la cinema. Am cercetat această posibilitate, dar nu am putut-o confirma. Și de ce să fi ascuns banii în afara casei? Ar fi fost dificil să-i recupereze mai târziu. De ce nu undeva de-a lungul celor cinci kilometri, pe drumul înapoi la cinematograful? Nu, singurul motiv pentru care banii au fost ascunși unde au fost ascunși...

Poirot termină fraza în locul lui:

— Este pentru că ucigașul locuia în casă și nu avea cum să-i ascundă în propria cameră. Și asta ne duce iar la James Bentley.

— Corect. Oricum ai privi, tot la el ajungi. Argumentul hotărâtor a fost sângele de pe manșeta lui.

— Cum a explicat el acest lucru?

— Și-a amintit că făcuse curățenie la o măcelărie cu o zi înainte. Prostii. Sângele nu era de la un animal.

— Bentley și-a păstrat declarația inițială?

— Nu prea. La proces a spus o altă versiune a poveștii. Vedeți, mai era și un fir de păr pe manșetă, un fir de păr pătat de sânge, iar firul a fost identificat ca aparținându-i doamnei McGinty. Atunci el a recunoscut că intrase în cameră în seara respectivă după ce se întorsese de la plimbare și după ce bătuse la ușă, că o găsisse moartă pe podea și că se aplecase și o

atinsese ca să fie sigur, dar că își pierduse capul pentru că nu suporta să vadă sânge. S-a dus apoi în camera lui în stare de șoc și, nici mai mult, nici mai puțin, a leșinat. Dimineața n-a mai putut să recunoască faptul că știa ce se întâmplase.

— Neverosimilă poveste, comentă Poirot

— Da. Și totuși, știți, ar putea fi adevărată. Nu e ceva ce un om obișnuit sau un jurat ar crede, dar eu am dat peste oameni de felul acesta. Nu mă refer la povestea cu leșinul, ci la tipul de oameni prea timizi, care atunci când sunt trași la răspundere nu pot face față. Să zicem că intră și o găsește. Știe că ar trebui să facă totuși ceva, să cheme poliția sau măcar un vecin. Dar i se face îngrozitor de frică. „Nu e nevoie să știu nimic despre asta, își spune, nu ar fi trebuit să vin aici în seara asta, o să mă duc la culcare ca și cum nu am intrat aici deloc...” E spaima că ar putea fi suspectat că a avut vreo legătură cu crima. Crede că va putea să stea departe de poveste cât mai mult posibil, și astfel nu face decât să-și lege singur lațul în jurul gâtului.

Spence făcu o pauză.

— Ar fi putut să fie și așa.

— Ar fi putut, aprobă Poirot gânditor.

— Sau ar fi putut fi cea mai bună poveste pe care avo-catul a născocit-o pentru el. Nu știu ce să zic. Chelnerița din cafeneaua unde își lua de obicei prânzul spunea că mereu alegea o masă într-un colț, de la care nu putea privi decât peretele, fără să fie obligat să vadă oameni. Era un tip cam sărit, dar nu suficient de sărit încât să comită o crimă. Nu avea mania persecuției sau ceva de genul ăsta.

Comisarul îl privi plin de speranță pe Poirot, dar acesta nu răspunse privirii lui, ci rămase încruntat, cu gândul departe.

Între cei doi bărbați se așternu tăcerea pentru un timp.

Capitolul 3

În cele din urmă, Poirot scoase un oftat.

— Bien, am epuizat mobilul banilor. Să trecem la alte teorii. Doamna McGinty avea vreun dușman? Se temea de cineva?

— Nu avem nici o dovada în acest sens.

— Ce au avut de spus vecinii?

— Nu prea multe. Poate că nu au vrut să vorbească în fața poliției, dar totuși nu cred că aveau ceva de ascuns. Era o persoană discretă, așa ziceau toți, dar ăsta e un lucru firesc prin părțile acelea. Oamenii noștri, domnule Poirot, nu sunt prietenoși, și asta au aflat-o pe pielea lor și refugiații din timpul războiului. E adevărat că doamna McGinty își petrecea toată ziua în compania vecinilor, dar nu erau deloc intimi.

— De cât timp locuia acolo?

— De vreo optsprezece-douăzeci de ani, cred.

— Și înainte?

— Nu e nici un secret. Era fiica unui fermier din North Devon. A locuit împreună cu soțul ei undeva pe lângă Ilfracombe, apoi s-au mutat în Kilchester. Aveau o căsuță de partea cealaltă a drumului, dar din cauza igrasiei s-au mutat în Broadhinny. Soțul fusese un bărbat liniștit, decent,

delicat, nu mergea prea des la cârciumă. Persoane respectabile care nu aveau nimic de ascuns.

— Și cu toate acestea a fost ucisă?

— Și cu toate acestea a fost ucisă.

— Nepoata nu știa nimic despre cineva care ar fi avut ceva împotriva mătușii?

— Ea zice că nu.

Poirot își scarpină exasperat nasul.

— Înțelegeți, dragul meu prieten, că ar fi fost mult mai simplu dacă doamna Mcginty nu ar fi fost doamna Mcginty, ca să mă exprim așa, dacă ar fi fost o femeie misterioasă, o femeie cu un trecut.

— Mda... Dar nu a fost, răspunse Spence impasibil. Era doar doamna Mcginty, o femeie mai mult sau mai puțin educată, care închiria camere și muncea cu ziua. Sunt mii ca ea în toată Anglia.

— Dar nu toate sfârșesc omorâte.

— Nu, vă garantez că nu.

— Deci de ce să fi fost ucisă doamna Mcginty? Răspunsul evident e inacceptabil. Ce rămâne? O nepoată ștearsă. Un străin și mai șters. Faptele? Să ne concentrăm asupra faptelor. Care sunt faptele? O bătrână zilieră e ucisă. Un tânăr timid și needucat este arestat și condamnat pentru crimă. De ce a fost James Bentley reținut?

Spence se holbă brusc.

— Probele împotriva lui... Vi le-am spus...

— Da. Probele. Dar spuneți-mi, domnule Spence, probele acelea erau reale sau contrafăcute?

— Contrafăcute?

— Da. Dacă pornim de la ideea că Bentley e nevinovat, rămân două posibilități: probele au fost falsificate în mod deliberat ca să cadă vina asupra lui sau el a fost doar o victimă nefericită a circumstanțelor.

Spence reflectă un moment.

— Da, înțeleg unde vreți să ajungeți.

— Nu există nimic care să confirme prima ipoteză, dar nu există nimic nici care s-o infirme. Bani au fost luați și ascunși în afara casei într-un loc ușor de găsit; să-i fi ascuns chiar în camera lui ar fi fost un lucru un pic prea greu de acceptat chiar și de către poliție. Crima s-a petrecut la ora la care Bentley își făcea obișnuita plimbare, de unul singur. Pata de sânge a ajuns pe manșeta lui așa cum a susținut el la proces sau și această probă a fost contrafăcută? S-a lovit cineva de el în întuneric și l-a murdărit, ca apoi să răspândească zvonuri răuvoitoare?

— Cred că mergem prea departe, domnule Poirot.

— Probabil, probabil. Dar trebuie să facem asta. După părerea mea, în cazul acesta trebuie să mergem atât de departe, încât imaginația să depășească orice limite... Pentru că, vedeți dumneavoastră, mon cher Spence, dacă doamna Mcginty este doar o servitoare obișnuită, criminalul este cel absolut deosebit. Da, aceasta este concluzia clară. Partea interesantă a acestui caz constă în persoana ucigașului, nu în victimă. De regulă nu se

întâmplă așa, ci personalitatea celui ucis este elementul-cheie, mortul e cel care mă preocupa, cu ura lui, cu iubirea lui, cu acțiunile lui. Și când, în sfârșit, ajungi să cunoști cu adevărat victima, atunci victima însăși vorbește de la sine și buzele acelea lipsite de viața șoptesc un nume - numele pe care vrei să-1 afli.

Spence începu să nu se mai simtă în largul lui și mur-mură ca pentru el:

— Străinii ăștia...

— Dar aici, continuă Poirot, se întâmplă exact invers. Aici facem presupuneri în legătură cu o personalitate necunoscută, un chip ascuns încă în întuneric. Cum a murit doamna McGinty? De ce a murit? Răspunsul nu va fi găsit studiind viața acestei femei, ci va fi găsit în individualitatea criminalului. Sunteți de acord cu mine în această privință?

— Cred că da, răspunse comisarul prudent.

— Cineva care ce-a vrut? Să o răpună pe doamna McGinty sau să-1 distrugă pe James Bentley?

— Hm...

— Da, da! Asta trebuie hotărât în primul rând. Cine este adevărata victimă? Cine trebuia să fie victima?

— Chiar credeți că cineva ar lichida o bătrână inofensivă pentru ca altcineva să fie spânzurat? Întrebă Spence neîncrezător.

— Se spune că nu poți face o omletă fără să spargi niște ouă. În cazul nostru, doamna McGinty poate fi oul, iar James Bentley omleta. Să auzim așadar ce știți despre acest bărbat.

— Nu prea multe. Tatăl a fost doctor și a murit când Bentley avea nouă ani. A urmat o școală publică, inapt pentru armată din cauza problemelor la plămâni, a lucrat într-unui dintre ministere în timpul războiului, în rest... A trăit cu o mamă posesivă.

— Ar fi niște posibilități aici... Mai multe decât în toată viața doamnei McGinty.

— Vorbiți serios, chiar credeți asta?

— Deocamdată nu cred nimic. Dar afirm cu tărie că există două direcții distincte de cercetare și că trebuie să aflăm cât mai curând care este cea corectă.

— Cu ce începem, domnule Poirot? Ce-aș putea să fac? -În primul rând aș dori să am o întrevedere cu James Bentley.

— Asta se poate aranja, voi vorbi cu avocații.

— După aceea, în funcție și de rezultatul întrevederii, dacă va exista vreunul, voi merge la Broadhinny. Acolo, ajutat de notițele dumneavoastră, voi examina încă o dată faptele.

— În caz că mie mi-a scăpat ceva... Rosti Spence ușor crispat.

— Aș spune mai degrabă în caz că anumite circumstanțe îmi vor apărea într-o altă lumină. Reacțiile umane variază și, de asemenea, experiențele. Spre exemplu, asemănarea dintre un bogat om de afaceri și un săpunar pe care-1 cunoscusem cândva în Liège a dus la niște rezultate remarcabile. Dar nu e nevoie să intru în detalii. Ceea ce aș dori să fac este să elimin una sau alta din variantele despre care vorbeam mai devreme. Va fi mult mai ușor și

mai rapid să găsim motivele pentru care să renunțăm la prima ipoteză, adică la aceea care o implică pe doamna McGinty, decât să ne ocupăm direct de-a doua. Revenind, unde aş putea să stau o vreme în Broadhinny? Există vreun han decent?

— Există unul, Trei Răţoi, dar acolo oaspeţii nu sunt cazaţi peste noapte. Mai este unul, Mielul, în Cullavon, la aproape cinci kilometri depărtare sau un fel de pensiune în Broadhinny... Nu e chiar o pensiune, ci mai degrabă o dărăpănatură de la ţară pe care o închiriază un cuplu tânăr. Nu cred că e prea confortabilă...

Hercule Poirot închise ochii dezolat.

— Dacă e să îndur, voi îndura. Aşa trebuie să fie.

— Nu ştiu în ce calitate aţi putea merge acolo, îndrăzni Spence privindu-şi interlocutorul întrebător. Aţi putea să fiţi un fel de cântăreţ la operă. V-a lăsat vocea şi aveţi nevoie de odihnă.

Poirot răspunse cu un accent demn de Casa Regală:

— Mă voi da drept ceea ce sunt. Spence îşi ţuguie buzele.

— Credeţi că e înţelept?

— Cred că este absolut esenţial! Consider, cher ami, că e timpul să înfruntăm situaţia. Ce ştim până acum? Nimic. Deci speranţa noastră stă în a merge acolo şi a pretinde că ştii foarte multe. Eu sunt Hercule Poirot, magnificul, unicul Hercule Poirot. Şi eu, Hercule Poirot, nu sunt mulţumit de verdictul în cazul McGinty. Eu, Hercule Poirot, am o mare suspiciune în legătură cu ce s-a întâmplat cu adevărat şi sunt absolut convins că eu, de unul singur, voi reuşi să descopăr adevărul. Înţelegeţi?

— Şi apoi?

— Apoi, după ce apariţia mea va avea efectul scontat, observ reacţiile. Şi, în mod cert, acestea vor apărea.

Comisarul îl privi neliniştit pe omuleţul din faţa lui.

— Fiţi atent, domnule Poirot, nu mergeţi acolo cu nasul pe sus. Nu vreau să păţiţi ceva.

— Dar dacă mi se întâmplă, vi se va demonstra astfel că aţi avut dreptate, nu-i aşa?

— Totuşi nu vreau să obţin dovezi cu preţul ăsta.

Capitolul 4

Hercule Poirot privi în jur oarecum în silă – camera avea propoziţii elegante, dar asta era tot ce putea fi numit cât de cât atrăgător. Se strâmbă grăitor în timp ce-şi plimba degetul de-a lungul unui raft cu cărţi. Aşa cum se aşteptase: praf. Se aşeză cu băgare de seamă pe o canapea cu arcurile stricate care, sub greutatea corpului său, se lăsă până aproape de podea. Cele două fotolii decolorate se dovediră a fi puţin mai solide. De pe un scaun mârâi un câine fioros pe care Poirot îl bănuia că ar avea răie.

Camera era spaţioasă, cu un tapet în culori şterse de vreme şi gravuri respingătoare atârnat strâmb, printre care puteai însă remarca şi două, trei picturi în ulei. Tapiţeria scaunelor era şi ea decolorată şi murdară, covorul era plin de găuri, dar oricum nu puteai spune că ar fi arătat vreodată bine.

Diverse bibelouri erau împrăştiate la întâmplare, iar masa se clătina serios.

Una dintre ferestre era deschisă și ai fi jurat că nici o forță de pe fața pământului nu ar fi putut s-o închidă la loc. Zăvorul nu ținea și, cu fiecare adiere de vânt, ușa se deschidea larg lăsând să pătrundă un curent de aer foarte rece.

— Îndur, se autocompătimi Poirot, da, îndur.

Ușa se izbi din nou de perete și, odată cu rafala de vânt, intră și doamna Summerhayes, care privi în jur, apoi țipă la cineva de-afară și ieși.

Femeia avea părul roșcat și o față plăcută, cu pistrui.

O vedeai mereu agitată să așeze sau să caute lucrurile.

Detectivul sări în picioare și închise ușa. Nu trecură însă două secunde și doamna Summerhayes reapăru, de data aceasta aducând cu ea un lighean mare smălțuit și un cuțit.

De undeva se auzi o voce de bărbat:

— Maureen, pisica s-a îmbolnăvit din nou. Ce facem?

— Vin, dragule.

Femeia lăsă ligheanul și cuțitul și ieși. Din nou Poirot se ridică și închise ușa.

— Fără doar și poate, asta înseamnă să pătimești.

Se auzi o mașină, iar câinele sări de pe scaunul lui și începu să latre din ce în ce mai tare. Animalul se repezi pe măsuta de la fereastră, dar aceasta cedă sub greutatea lui.

— Enfin. Cest insupportable!1

Când curentul deschise ușa, câinele se năpusti afară lătrând în continuare. Vocea lui Maureen se auzea din ce în ce mai tare și mai clar:

— Johnnie, de ce dracu' ai lăsat ușa din spate deschisă? Nenorocitele alea de găini au intrat în cămară.

— Și pentru asta eu plătesc șapte guinee pe săptămână, spuse Poirot cu un suspin.

Ușa se izbi cu putere, iar prin fereastra deschisă se auzi cotcodăcitul găinilor fugărite.

Maureen Summerhayes intră și scoase un țipăt de feri-cire când zări ligheanul.

— Nu-mi mai aduceam aminte unde l-am lăsat. V-ar deranja îngrozitor, domnule... Ăăă. Adică, vă supărați dacă tai dovleci aici? Mirosul din bucătărie e insuportabil.

— Doamnă, aș fi cu adevărat încântat.

Poate că nu era tocmai fraza cea mai nimerită, dar era pentru prima dată în ultimele 24 de ore când Poirot întrevedea posibilitatea legării unei conversații mai lungi de șase secunde.

Doamna Summerhayes se așeză pe scaun și începu să felieze dovleci cu o frenezie ieșită din comun, dar și cu o neîndemânare la fel de ieșită din comun.

— Sper, zise ea, că nu e prea mare lipsa de confort. Dacă vreți să schimbăm ceva, să-mi spuneți.

Poirot ajunsese deja la concluzia că singurul lucru din Long Meadows pe care-l putea tolera era gazda lui.

— Sunteți deosebit de amabilă, doamnă, răspuse el politicos. Mi-aș fi dorit să-mi stea în putere să vă ajut cu unele treburi casnice.

— Treburi casnice! Țipă ascuțit doamna Summerhayes. Ce dorință! Singura femeie pricepută pe care am avut-o a fost omorâtă. Ce noroc am și eu...

— Vă referiți cu siguranță la doamna Mcginty.

— Da, la doamna Mcginty. Doamne, cât îmi lipsește femeia aia! A fost mare agitație la vremea respectivă. Prima crimă care s-a întâmplat în familie, ca să zic așa, dar cum îi spuneam și lui Johnnie, a fost un mare ghinion pentru noi. Fără doamna Mcginty pur și simplu nu mă descurc.

— Vă simțeați legată de ea?

— Dragă domnule, era o persoană pe care te puteai baza. Lunea după-amiaza și joia dimineața, venea ca un ceas. Acum o am pe una, Burp, mai sus de gară, care are cinci copii și un soț. Normal că nu e niciodată aici. Ori bărbatul e un pic răcit, ori mama, ori copiii au nu știu ce boală contagioasă. Doamna Mcginty măcar era singură și trebuie să spun că rareori se îmbolnăvea.

— Și spuneți că vă puteați baza întotdeauna pe ea?

— Ah, nu se atingea niciodată de nimic, nici măcar de mâncare. Bine, era un pic băgăcioasă, se mai uita prin scrisorile oamenilor și chestii de genul ăsta. Dar oricine se așteaptă la așa ceva. Adică, viața de aici e plictisitoare rău...

— Și doamna Mcginty avea o viață plictisitoare?

— Oribilă, îmi închipui. Să stai mereu în genunchi și să freci, să te aștepte în fiecare dimineață mormanele de vase murdare ale altora... Dacă ar trebui să fac asta în fiecare zi, mai mult ca sigur mi-aș dori să fiu omorâtă.

Fața maiorului apăru la geam. Doamna Summerhayes se ridică răsturnând dovcleii, se îndreptă către fereastră și o deschise larg.

— Nenorocitul ăla de câine iar a înfulecat mâncarea găi-nilor, Maureen.

— Of, acum el o să fie bolnav!

— Ia uită-te aici, e destul spanac?

John Summerhayes arată o strecurătoare plină de verdeturi.

— Bineînțeles că nu.

— Mie mi se pare enorm.

— N-o să mai rămână decât o lingură când o să-1 gătesc. Tu n-ai văzut până acum cum e spanacul?

— Of, Doamne!

— A venit peștele?

— Nici urmă de el.

— La naiba, va trebui să desfacem o conservă, ceva. Ai putea să faci tu asta, Johnnie. Una din alea din colțul dula-pului. E un pic umflată, dar cred că e încă bună.

— Și cu spanacul ce facem?

— Îl iau eu.

Femeia sări pe geam și dispăru împreună cu soțul ei.

Nom d'un nom d'un nom! Poirot traversă încăperea și împinse fereastra cât de mult fu în stare. Vocea maiorului ajunse până la el:

— Și cu tipul ăsta nou, Maureen? Mi se pare cam ciudat. Cum ziceai că-1 cheamă?

— Nu reușeam să-mi aduc aminte în timp ce vorbeam cu el. Cred că...
Ăăă... Poirot, da Poirot. E francez.

— Auzi, cred că am văzut undeva numele ăsta.

— În Coafuri acasă, poate. Arată ca un frizer. Poirot sări ca ars.

— Hm... Nu. Poate pe borcanele de murături, nu știu, dar sigur îmi sună foarte cunoscut. Ar fi bine să-i luăm reperor cele șapte guinee.

Vocile se pierdură.

Hercule Poirot ridică dovlecii de pe podeaua unde fuse-seră măcelăriți. Tocmai când termina, doamna Summerhayes intră pe ușă, iar el îi întinse politicos legumele.

— Voici, madame.

— Ah, mulțumesc. Dovlecii ăștia mi se par un pic cam vineți. Îi punem la sare într-o oală de pământ, dar cred că s-au cam stricat Mi-e teamă că n-o să fie prea buni la gust.

— Și eu cred că... Îmi permiteți să închid ușa? E curent.

— A, da, sigur. Mereu uit ușile deschise.

— Așa am observat și eu.

— Oricum, ușa nu stă niciodată închisă. Casa asta practic se dărâmă.

Părinții lui Johnnie au locuit aici, dar bieții de ei n-au putut face nimic. Nici noi nu ne-am permis să reparăm ceva când ne-am întors din India. Dar e plăcut pentru copii, se distrează când vin în vacanță pentru că sunt multe camere prin care pot să alerge nestin-gheriți, mai e și grădina... Cu chiria pe care o primim abia supraviețuim. Au mai fost însă și niște scandaluri...

— Eu sunt singurul dumneavoastră oaspete acum?

— Mai e o bătrâna sus. Stă în pat de când a venit. Nu i s-a întâmplat nimic, dar nu iese de-acolo și eu trebuie să urc cu tava de patru ori pe zi. Are poftă de mâncare, nu glumă. Oricum, mâine se duce la o nepoată sau așa ceva.

Doamna Summerhayes făcu o pauză înainte de a relua pe un ton ușor artificial:

— Vânzătorul de pește va sosi dintr-o clipă în alta. Mă întrebam dacă...
Ați putea să-mi dați chiria pe prima săptămână. Stați o săptămână, nu?

— Poate și mai mult.

— Îmi cer scuze că vă bat la cap. Dar nu mai am nici un ban în casă și știți și dumneavoastră cum sunt oamenii, te presează mereu.

— Nu e nevoie să vă cereți scuze, doamnă.

Poirot scoase șapte lire și adăugă șapte șilingi, pe care femeia îi apucă hulpavă.

— Mulțam mult.

— Ar trebui poate, madame, să vă spun mai multe despre mine. Sunt într-adevăr Hercule Poirot.

Dezvăluirea o lăsă pe doamna Summerhayes indiferentă.

— Ce nume drăguț, zise ea cu amabilitate. E grecesc, nu?
— După cum poate știți, sunt detectiv și - bătându-se cu palma în piept - poate cel mai cunoscut detectiv din câți există.

Doamna Summerhayes râse amuzată.

— Văd că sunteți tare glumeț, domnule Poirot Ce inves-tigați? Scrum de țigară și urme de pași?

— Investighez moartea doamnei McGinty. Și nu glumesc deloc.

— Au! M-am tăiat la deget!

Femeia își cercetă cu atenție degetul, apoi se uită fix la oaspetele ei.

— Vorbiți serios? Adică, totul s-a terminat, vreau să zic. L-au arestat pe amărâțul ăla care stătea la ea, l-au judecat și l-au condamnat. Probabil l-au și spânzurat până acum.

— Nu, madame, nu a fost spânzurat - încă. Și nu s-a „terminat”, cazul McGinty nu e închis. Permiteți-mi să vă amintesc un vers al unuia dintre poeții noștri: „O problemă nu e niciodată rezolvată până nu e rezolvată cum trebuie”.

— Aha... Atenția doamnei Summerhayes se mută de la Poirot la ligheanul din poala ei. Sângerez peste dovleci. Nu e prea bine, mai ales că trebuie să-i mâncăm la prânz. De fapt nu contează prea mult pentru că o să-i fierb. Obiectele sunt mereu în regulă dacă le fierbi, nu? Chiar și vesela de cositor.

— Cred, răspunse Poirot calm, că nu voi fi aici la masa de prânz.

Capitolul 5

— Nu știu, sunt sigură, spuse doamna Burch. Afirmase asta deja de trei ori. Neîncrederea ei firească în domnii străini cu mustață neagră și haină lungă căptușită cu blană nu putea fi ușor înlăturată.

— A fost foarte neplăcut, continuă ea. Biata mătușă omorâtă, poliția scotocind peste tot și punând întrebări, vecinii înnebuniți... Peste toate astea, a trebuit să suport și răutatea fățișă a mamei soțului meu. Repeta întruna că în familia ei nu s-a întâmplat niciodată așa ceva și mereu „bietul Joe” în sus, „bietul Joe” în jos. Dar biata de mine? Fusesse mătușa mea, nu? Chiar credeam că s-a terminat totul.

— Și dacă James Bentley este totuși nevinovat?

— Aiurea! Izbucni doamna Burch. Bineînțeles că nu e nevinovat. El a făcut-o. Nu mi-a plăcut niciodată de el. Se plimba de colo-colo mormăind în barbă. I-am zis mătușii, chiar i-am zis: „N-ar trebui să ții un asemenea om în casă”. Dar ea zicea că e liniștit și amabil și că nu i-a dat nici o bătaie de cap. Nu bea, nu fuma. Ei, acum și-a dat seama mai bine, biata de ea.

Poirot o privi gânditor. Era o femeie plinuță, cu o culoare sănătoasă în obraji. Căsuța era curată și ordonată și, după miros, mobila fusese proaspăt lustruită. O aromă îmbietoare venea dinspre bucătărie.

O soție bună care-și ținea casa îngrijită și gătea pentru bărbatul ei. Avea prejudecăți și era încăpățânată, dar la urma urmei, de ce nu? Cu siguranță nu era genul de femeie pe care să ți-o imaginezi măcelărindu-și mătușa cu un satâr sau permițându-i soțului să facă asta. Spence nu o văzuse capabilă de așa ceva, și acum Poirot nu putea decât să fie de acord cu

el. Comisarul cercetase situația financiară a familiei Burch și nu găsisese vreun motiv pentru crimă. Iar Spence era cu siguranță deosebit de conștiincios și de meticulos.

Scoase un oftat și persevera în încercarea lui de a-i spulbera gazdei orice suspiciune legată de străini. Abătu discuția de la crimă și se concentra asupra victimei. Puse o mulțime de întrebări despre „biata mătușă”, despre sănă-tatea ei, despre obiceiuri, mâncărurile și băuturile preferate, despre păreri politice, soț, despre atitudinea față de viață, concepțiile despre sex, păcat, religie, animale, copii.

Nu-și dădea seama dacă va descoperi ceva relevant în toate astea. Căuta acul în carul cu fân. Dar întâmplător aflase ceva despre Bessie Burch, și anume că nu-și cunoștea de fapt foarte bine mătușa. Existaseră legături de familie, dar nu existase nici un fel de intimitate. Din când în când, cam o dată pe lună, mergeau duminica să ia prânzul în Broadhinny, și mult mai rar decât se întâmpla să vină bătrâna la ei. Își ofereau cadouri de Crăciun. Știau că femeia avea ceva pus deoparte și că ei aveau s-o moștenească după moarte.

— Dar nu era ca și cum chiar aveam nevoie de banii ăia, explică doamna Burch ridicând tonul, avem ceva economii. Și am înmormântat-o cum se cuvine, a fost o ceremonie frumoasă, cu flori și tot ce trebuie.

Mătușii îi plăcea să tricoteze. Nu suporta câinii pentru că făceau mizerie peste tot, dar avea o pisică, pe care însă a pierdut-o și de-atunci nu și-a mai luat alta, deși poștărița tot insista să-i dea un pisoiaș. Își ținea casa foarte curată, spăla podelele în fiecare zi. Făcea din muncă un lucru plăcut. Un șiling și zece penny pe oră, doi șilingi de la Holmeleigh, care-i aparținea domnului Carpenter. Au bani mulți Carpenterii ăștia și încercau s-o convingă pe mătușa să se ducă de mai multe ori pe săptămâna, dar ea nu voia să le dezamăgească pe celelalte doamne la care muncea de mult mai multă vreme; pur și simplu nu considera că ar fi fost corect.

Poirot o aduse în discuție și pe doamna Summerhayes de la Long Meadows.

Da, mătușa se ducea la ea, de două ori pe săptămână. Se întorseseră din India unde aveau mulți servitori, și doamna Summerhayes nu știa absolut nimic despre cum se ține o casă. Au încercat să facă o grădină de zarzavaturi, dar nici la asta nu se pricepeau. Când veneau copiii în vacanță, casa devenea un coșmar. Dar doamna Summerhayes era tare drăguță și mătușa o plăcea.

Portretul se contura din ce în ce mai bine. Doamna McGinty tricota, freca podelele, lustruia, iubea pisicile și ura câinii, îi plăceau copiii, dar nu foarte tare, era foarte discretă în ceea ce privea viața ei personală.

Mergea la biserică duminica, dar nu lua parte la nici o altă activitate bisericească. Rareori mergea la cinematograful. A renunțat să mai muncească pentru un artist și soția lui când a descoperit că nu erau căsătoriți de fapt cu acte în regulă. Nu citea cărți, dar aprecia ziarul de duminică și-i plăceau revistele vechi pe care i le dădeau diverse doamne. Deși nu mergea prea des la film, era interesată de starurile de cinema. În schimb, nu se preocupa deloc

de politică, vota mereu cu conservatorii, așa cum făcuse soțul ei. Nu cheltuia mult pe haine pentru că primea destule și oricum, era econoamă din fire.

Doamna McGinty era acea doamnă McGinty la care Poirot se așteptase. Iar Bessie Burch era întocmai ca în notițele comisarului Spence.

Înainte ca Poirot să plece, soțul veni acasă pentru masa de prânz. Un omuleț viclean, mai greu de citit decât nevasta. Există o oarecare nervozitate în gesturile lui, dar bărbatul arată mai puțină suspiciune și ostilitate decât Bessie. Părea nerăbdător să colaboreze, ceea ce, reflectă Poirot, ridică niște semne de întrebare. De ce ar fi vrut Joe Burch să se înțeleagă atât de bine cu un străin inoportun? Motivul nu putea fi decât faptul că străinul respectiv adusese cu el o scrisoare din partea comisarului Spence de la poliție.

Așadar, Joe Burch era de fapt nerăbdător să se pună bine cu poliția? Adică nu-și permitea să critice acea instituție, așa cum făcuse soția lui?

Poate că avea conștiința încărcată. Dar de ce? Ar putea exista multe explicații și niciuna să nu aibă vreo legătură cu moartea doamnei McGinty. Sau s-ar putea la fel de bine ca alibiul lui cu cinematograful să nu fi fost real, ca el să fi bătut la ușa mătușii care să-1 fi primit fără reținere și s-o fi ucis. Apoi a tras sertarele, a răvășit camerele pentru a da impresia unui jaf, a ascuns banii afară cu intenția de a-1 incrimina pe James Bentley, interesul lui fiind economiile de la bancă. Două sute de lire care urmau să-i revină soției și de care, din motive necunoscute, avea disperată nevoie. Arma, își aminti Poirot, nu fusese niciodată găsită. Cum de s-a întâmplat așa? Orice prost ar ști că trebuie să poarte mănuși sau să ștergă amprente. Atunci, unde a dispărut arma, un obiect destul de greu și cu marginile ascuțite? Ar fi fost oare mult prea ușor de identificat ca aparținând familiei Burch? Se afla acum în casă, spălată și lustruită? Ceva ca un satâr, spusese medicul legist, sau ceva poate mai neobișnuit... Ceva lesne de recunoscut. Poliția nu descoperise nimic, deși făcuse cercetări în pădure, în heleșteie, peste tot. Nu lipsea nici un obiect din bucătăria doamnei McGinty și nimeni nu putea susține că James Bentley avusese o astfel de armă sau că ar fi cumpărat-o vreodată. Un mic argument în favoarea lui, ignorat în lumina tuturor celorlalte dovezi, dar totuși un argument...

Poirot aruncă o privire rapidă în salonașul ticsit în care stăteau. Oare arma se afla aici, undeva în această casă? De aceea se purta Joe Burch exagerat de amabil?

Nu găsea un răspuns, nu putea fi sigur de nimic...

Capitolul 6

I.

După câteva momente de ezitare, Poirot fu condus în sfârșit în biroul domnului Scuttle, de la Breather & Scuttle. Dădu peste un om vioi, plin de bunăvoință.

— Bună dimineața, bună dimineața! Îl întâmpină el frecându-și mâinile. Ce pot face pentru dumneavoastră?

Își măsură oaspetele cu o privire de profesionist, încercând să-1 încadreze într-o anumită categorie. Străin. Haine de calitate. Probabil bogat. Proprietar de restaurant? Director de hotel? Industria filmului?

— Sper să nu vă răpesc prea mult din timpul dum-neavoastră. Aș dori să discutăm despre un fost angajat, James Bentley.

Sprâncenele expresive ale domnului Scuttle se ridicară o clipă întrebător.

— James Bentley... James Bentley? Întrebă brusc. Sunteți de la presă?

— Nu.

— Din poliție?

— Nu. Sau cel puțin nu din această țară.

— Nu din această țară... Domnul Scuttle repetă ca și cum ar fi vrut să rețină informația pentru viitor. Despre ce-i vorba?

Nefiind niciodată stingherit de spunerea adevărului, Poirot își începu cuvântarea.

— Reiau cercetările în cazul lui James Bentley, la cererea unor rude ale sale.

— Nu știam că are rude. Oricum, știți deja că a fost găsit vinovat și condamnat la moarte.

— Dar nu a fost încă executat.

— Câtă vreme există viață, există și speranță, nu-i așa? Mă cam îndoiesc totuși, probele împotriva lui au fost foarte puternice. Cine sunt aceste rude?

— Nu vă pot spune decât că sunt foarte bogate și influ-ente, extrem de bogate.

— Mă surprindeți. Tonul bărbatului deveni mai cald. Cuvintele „extrem de bogate” avură un efect hipnotic asupra lui. Da, da, chiar mă surprinde ce spuneți.

— Mama lui Bentley, răposata doamnă Bentley, explică Poirot, împreună cu fiul ei, a rupt orice legătură cu familia.

— Una dintre certurile acelea de familie, nu? Mda... Iar tânărul Bentley a rămas fără un sfanț. Păcat că aceste relații nu au fost îmbunătățite mai devreme.

— Abia au aflat ce se întâmplă, continuă Poirot. M-au angajat să vin aici urgent și să fac tot posibilul.

Domnul Scuttle se lăsă pe spate, relaxându-se.

— Nu prea știu ce-ați mai putea face. Presupun că veți invoca nebunia temporară? Cam târziu pentru asta, dar dacă aveți niște doctori cunoscuți... Dar, desigur, nu sunt în măsură să-mi dau cu părerea în această chestiune.

Poirot se aplecă puțin înainte.

— Domnule, James Bentley a lucrat aici, sunt sigur că-mi puteți oferi niște informații despre el.

— Sunt foarte puține de spus. A fost unul dintre vânză-torii începători, căruia nu aveai ce să-i reproșezi; părea un băiat decent, conștiincios, dar nu avea habar de ceea ce înseamnă vânzările. Pur și simplu nu reușea să ducă lucrurile până la capăt, și asta nu e deloc bine în meseria noastră. Dacă un client vine la noi cu o casă pe care vrea s-o vândă, noi trebuie s-o vindem. Și dacă un client vrea o casă, noi îi găsim una. Dacă e o casă în pustietate, fără facilități, punem accentul pe valoarea vechimii ei, o numim piesă de colecție

și nu scoatem un cuvânt despre instalații, de exemplu. Iar dacă e o clădire chiar lângă fabrica de gaz, scoatem în evidență facilitățile și nu ne referim deloc la peisaj. Important este să vinzi, atât, pentru asta ne aflăm aici. Și sunt multe trucuri, ca să zicem așa. „Vă sfătuim, doamnă, să faceți imediat o ofertă, mai este un domn din parlament foarte interesat și care va veni s-o mai vadă o dată în după-amiaza aceasta.” Asta merge întotdeauna, un membru al parlamentului dă foarte bine de fiecare dată, nu știu de ce. Nici un parlamentar nu va locui vreodată departe de circumscripția lui electorală, dar probabil că sună bine, impunător.

Bărbatul începu să râdă dezvăluindu-și dantura albă, strălucitoare.

— Pur și simplu psihologie, despre asta e vorba.

— Psihologie! Poirot se agăță imediat de acest cuvânt. Câtă dreptate aveți! Observ că vă pricepeți la oameni.

— Cât de cât, răspuse domnul Scuttle cu modestie.

— De aceea vă întreb încă o dată: care este impresia dumneavoastră despre James Bentley? Între noi fie vorba, chiar credeți că a ucis-o pe bătrână?

Scuttle făcu ochii mari.

— Bineînțeles.

— Și credeți, de asemenea, că era capabil de așa ceva, psihologic vorbind?

— Ei bine, dacă puneți problema astfel, nu, nu prea... Adică nu m-aș fi gândit niciodată că are curajul necesar. După părerea mea, era cam țicnit și cam încet la minte; și apoi, cu pierderea slujbei, cu toată îngrijorarea și așa mai departe, era normal să ajungă la limită.

— Nu ați avut un motiv special să-1 dați afară, nu? Scuttle scutură din cap.

— Perioadă proastă. Personalul nu prea mai avea ce să facă. L-am dat afară pe cel mai incompetent. Și ăsta era Bentley. L-am dat referințe bune, dar tot nu a reușit să-și ia altă slujbă. N-are deloc energie sau entuziasm, și asta lasă o impresie proastă oamenilor.

Se ajungea mereu la asta, gândi Poirot în timp ce părăsea biroul. James Bentley lăsa o impresie proastă oamenilor, își aminti nenumărați criminali care dimpotrivă fuseseră considerați niște persoane fermecătoare.

II

— Scuzați-mă, vă deranjează dacă mă așez să discut cu dumneavoastră câteva clipe?

Instalat comod la o măsuță, Poirot își ridică privirea din meniul pe care-1 studia cu atenție. Era semiîntuneric în Pisica Albastră, din pricina ferestrelor din lemn de stejar cu geamuri fumurii. Tânăra care tocmai se așezase în fața lui părea înconjurată de o aură care făcea să pară totul în jur și mai întunecat.

Avea un păr blond strălucitor și purta un pulover de un albastru electric. Hercule Poirot era convins că o mai zărise undeva înainte.

— N-am putut să nu prind câte ceva din ce i-ați spus domnului Scuttle, continuă ea.

Poirot dădu aprobator din cap. Înțelese că pereții despărțitori din birourile Breather & Scuttle erau mai mult de formă decât pentru a oferi discreție. Lucrul acesta însă nu-l deranja deloc, pentru că-și dorea de fapt să se afle cine este și ce caută.

— Dumneavoastră erați cea care dactilografia, undeva în dreapta ferestrei din spate.

Femeia încuviință printr-o mișcare a capului și zâmbi, lăsând să se vadă niște dinți perfecți. O tânără în jur de 33-34 de ani, cu un aspect sănătos, rumenă în obraji și brunetă la origine.

— În legătură cu domnul Bentley, încep eu.

— Ce anume?

— Va face apel? Înseamnă că s-au descoperit noi probe? Ah, m-aș bucura atât de tare! Pur și simplu nu am putut să cred că el a făcut-o.

— Așadar, nu v-ați gândit că el a făcut-o... Repetă Poirot încet, ridicând din sprâncene.

— Cel puțin nu la început, când eram convinsă că a fost vorba de o greșeală... Dar mai târziu, după ce au apărut toate probele... Femeia se opri.

— Da, probele...

— Era clar că nu avea cine altcineva să fi comis crima. Am crezut că pur și simplu a luat-o puțin razna.

— Vi s-a părut vreodată, cum să spun, un tip oarecum ciudat?

— Ah, nu, nu ciudat în felul ăla. Era doar timid și stân-gaci, cum poate fi oricine. Adevărul e că nu dădea tot ce era mai bun din el, nu avea încredere în el însuși.

Poirot o privi atent. Cu siguranță că era una dintre acele persoane care aveau încredere în forțele proprii.

— Îl plăceați?

— Da. Amy, cealaltă fată din birou, râdea de el și-l numea o pacoste, dar mie îmi plăcea tare mult. Era amabil și politicos, și chiar știa o mulțime de lucruri, din cărți, vreau să spun.

— Aha, din cărți.

— Îi era dor de mama lui. Știți, fusese bolnavă ani de zile. Sau mă rog, nu chiar bolnavă, dar slăbită, și el făcea totul în locul ei.

Poirot aprobă tacit. Cunoștea genul acela de mame.

— Bineînțeles că, la rândul ei, și ea avea grijă de el, de sănătatea lui, de problemele la plămâni din timpul iernii, de cum se hrănea...

— Erați prieteni?

— Nu știu... Exact. Stăteam uneori de vorbă. Dar după ce a plecat de aici... Nu prea l-am mai văzut. l-am scris la un moment dat, ca unui prieten, dar nu mi-a răspuns.

— Dar vă simțiți atrasă de el, nu? Întrebă Poirot calm.

— Da, mă simt, răspunse ea pe un ton aprobator.

— Asta e excelent!

Își aminti ziua în care îl vizitase pe prizonier. James Bentley era un om slab, cu părul grizonant, cu mâini mari și cu mărul lui Adam destul de proeminent. Remarcase privirea furișă, jenată, privirea unui om care nu putea

fi considerat demn de încredere, ci plin de secrete și viclean; observase de asemenea și felul dizgrațios, mai mult mormăit de a vorbi. Aceasta era impresia pe care James Bentley ar fi lăsat-o celor mai mulți observatori superficiali, impresia pe care o lăsase de fapt pe când se afla în boxa acuzaților – genul de om care minte, care fură și care dă în cap unei bătrâne...

Dar nu lăsase aceeași impresie și asupra comisarului Spence care se pricepea la oameni. Și nici asupra lui Poirot iar acum mai apăruse și fata asta...

— Care este numele dumneavoastră, domnișoară?

— Maude Williams. V-aș putea ajuta cu ceva?

— Cred că da. Sunt oameni care cred că James Bentley este nevinovat și care se străduiesc să dovedească acest lucru. Eu sunt angajat să investighez și deja am făcut progrese considerabile.

Rosti minciuna fără să clipească, pentru că era o min-ciună absolut necesară. Cineva, undeva, trebuia făcut să se simtă încolțit. Maude Williams va vorbi, iar cuvintele ei vor fi ca undele provocate de o piatră aruncată în lac, mai largi, și mai largi, și mai largi...

— Mi-ați spus că discutați uneori cu James, că v-a povestit despre mama lui și viața de acasă. A menționat vreodată pe cineva cu care ei doi nu se înțelegeau?

Maude Williams reflectă câteva momente.

— Nu tocmai. Mamei lui nu-i prea plăceau fetele tinere, atât.

— Mamelor de fii devotați nu le plac niciodată tinerele domnișoare. Dar eu mă refer la ceva mai mult de-atât, o ceartă în familie, o animozitate, cineva care să-i dușmănească.

Fata clătină din cap că nu.

— Nu mi-a spus niciodată nimic de genul ăsta.

— Vorbea vreodată despre gazda lui, doamna McGinty?

— Rar. O dată mi-a zis că-i dă să mănânce prea des pește afumat și altă dată că bătrâna era supărată pentru că-și pierduse pisica.

— A lăsat să se înțeleagă vreodată – și vă rog să fiți extrem de sinceră – că știa unde-și ține banii?

Culoarea din obraji îi păli ușor, dar Maude își înălță bărbia provocator.

— De fapt, da. Vorbeam despre oamenii care nu au încredere în bănci și el mi-a zis că doamna McGinty își ținea banii sub o scândură din dușumea. „Aș putea să-i iau în orice zi, când ea e plecată.” Și nu glumea, adică era chiar îngrijorat de neglijența bătrânei.

— Aha, asta e bine din punctul meu de vedere. Când James Bentley se gândește la furt, în mintea lui actul se întâmplă pe la spatele victimei. Ar fi putut să spună: „într-o zi cineva o să-i dea în cap pentru banii ăia”.

— Oricum ar fi, nu se gândea la așa ceva.

— Ah, nu. Dar simplele conversații, oricât de superficiale ar părea, scot la iveală firea omului. Un criminal înțelept nu ar deschide niciodată gura, dar majoritatea celorlalți sunt prea vanitoși, vorbesc prea mult și asta duce la prinderea lor.

Maude interveni brusc:

— Dar cineva, tot a omorât-o pe bătrână.

— Categorie.

— Cine? Știți ceva, aveți vreo idee?

— Da, minți Poirot. Cred că știi foarte bine, dar suntem abia la început de drum.

Fata se uită la ceas.

— Trebuie să mă întorc, pauza nu e decât de jumătate de oră. Așa e aici, în amărâtul ăsta de Kilchester... Eu am lucrat numai la Londra înainte... Mă anunțați dacă pot să fac ceva, bine?

Poirot scoase una dintre cărțile de vizită și notă numărul de telefon de la Long Meadows.

— Aici stau.

Numele lui nu făcu nici o impresie asupra lui Maude. „Generația tânără, observă el cu mâhnire, nu știe nimic despre celebrități.”

III.

Detectivul luă un autobuz înapoi spre Broadhinny; se simțea mult mai vesel ca la venire. Cel puțin mai exista o persoană care-i împărtășea încrederea în James Bentley. Omul nu era atât de lipsit de prieteni cum părea la început.

Își aminti iar de vizita la închisoare. Ce întrevvedere lipsită de orice speranță!

— Mulțumesc, spusesse Bentley apatic, dar nu cred că poate cineva să mai facă ceva.

Nu, era sigur că nu avea dușmani.

— Când oamenii abia își dau seama că exiști, e greu de crezut că ajung să te urască.

— Dar mama dumneavoastră?

— Nici mama. Toată lumea o plăcea și o respecta.

În tonul vocii lui apăruse o urmă abia perceptibilă de indignare.

— Dar prieteni aveți?

James Bentley bălmăjise un răspuns:

— Nu am nici un prieten...

Dar iată că se dovedise acum că nu era tocmai ade-vărat. Maude Williams îl considera prieten.

„Ce lege minunată a naturii, gândi Poirot, ca orice bărbat, oricât de neatrăgător la prima vedere, să fie alesul unei femei.”

În ciuda aparanței de femeie sexy, Maude era cu siguranță genul matern. Avea calitățile care-i lipseau lui James, energia, hotărârea de a învinge, refuzul de a se da bătută.

Poirot scoase un suspin.

Ce minciuni grosolane spusesse în ziua aceea! Nu mai contează, fuseseră necesare.

„Undeva, își spuse Poirot metaforic ca de obicei, în carul cu fân există și acul, orice sac își are peticul și orice naș își are nașul.”

Capitolul 7

I.

Căsuța în care locuise doamna McGinty era la doar câțiva pași de stația de autobuz. Doi copii se jucau pe scările din față. Unul mânca dintr-un măr ce părea a avea viermi, iar celălalt țipa și bătea în ușă cu o tablă. Păreau destul de fericiți. Poirot amplifică zgomotul ciocănind și el.

De după colț apărură o femeie cu părul neîngrijit și purtând o salopetă colorată.

— Încetează, Ernie!

— Ba nu, răspunse copilul și-și văzu de joacă. Poirot coborî scările și ocoli casa

— Sunt copii, n-ai ce să le faci, se plânse femeia. Detectivul fu tentat s-o contrazică, dar se abținu. I se făcu semn să se îndrepte către ușa din spate.

— Pe cea din față o ținem încuiată. Nu vreți să intrați? Trecu printr-un spălător murdar și ajunse într-o bucătărie și mai murdară.

— Nu aici a fost omorâtă, ci în salonaș.

Poirot clipi descumpănit.

— Nu pentru asta ați venit? Sunteți străinul de sus de la Summerhayes, nu?

— Deci știți totul despre mine. Da, așa este, doamnă...

— Kiddle. Soțul meu se ocupă cu tencuielile. Ne-am mutat acum patru luni. Am locuit cu mama lui Bert până atunci... Unii ziceau: „N-o să intrați niciodată într-o casă în care a fost o crimă”, dar pentru mine o casă e o casă și e mult mai bine decât să dormi pe două scaune. Și oricum, noi n-am avut nici un deranj aici. Se zice că dacă au fost uciși, te bântuie, dar ea nu. Vreți să vedeți unde s-a întâmplat?

Poirot se simțea ca un turist Doamna Kiddle îl conduse într-o încăpere mică în care era îngrămădită mobilă veche din perioada regelui Iacob. Spre deosebire de restul casei, nu părea să fi fost locuită vreodată.

— Zăcea pe podea cu partea dinapoi a capului crăpată. Doamna Elliot a găsit-o, ea și cu Larkin, de la brutărie. Dar banii au fost luați de sus, veniți să vă arăt de unde.

Doamna Kiddle îl conduse mai departe, în dormitorul de la etaj în care se aflau o comodă cu sertare, un pat din alamă, câteva scaune și un rând de hăinuțe pentru copii, umede și uscate.

— Chiar aici erau, arată gazda încântată că deține o astfel de informație.

Poirot privi în jur. Greu de imaginat că această odaie dărăpănată fusese cândva casa de care bătrâna fusese atât de mândră, pe care o spălase și o îngrijise cu atâta dragoste. Așadar aici dormise și locuise doamna McGinty.

— Bănuiesc că aceasta nu e mobilă ei.

— A, nu. Pe-aia a luat-o nepoata ei din Cullavon.

Nu mai rămăsese nimic din ce aparținuse doamnei McGinty. Venise familia Kiddle și ocupase tot. Viața era mai puternică decât moartea.

De la parter răsună plânsul unui copil.

— S-a trezit ăla mic.

Femeia se repezi în jos pe scări, iar Poirot o urmă. Nu mai era nimic de văzut aici, așa că se duse la vecină.

II

— Da, domnu', eu am găsit-o.

Doamna Elliot era genul care dramatiza. O casă curată, aranjată, în care această femeie cu părul negru, înaltă și slabă, retrăia momentul său de glorie.

— Larkin, brutarul, a venit și a bătut la ușa mea. „E vorba de doamna McGinty, mi-a zis, nu ne aude deloc, s-ar putea să-i fie rău.” Așa m-am gândit și eu, că nu mai era vreo tinerică. Și din câte știam, avusese niște palpitații la un moment dat. Am crezut că a avut un atac de cord. M-am dus repede, erau doar doi bărbați și normal că nu puteau să intre în dormitorul femeii.

Poirot încuviință remarca gazdei sale.

— Am urcat scările în grabă. El stătea în picioare, alb ca varul. Nu că m-aș fi gândit la ceva în momentul ăla, oricum încă nu știam ce se întâmplase. Am bătut tare la ușă, dar n-am primit nici un răspuns, așa că am apucat clanța, am răsucit-o și am intrat. Toate erau răsturnate și scândura din dușumea ridicată. Jaf, am zis. Dar unde e biata de ea?” Și apoi ne-am gândit să ne uităm în salonaș. Și acolo era... Jos pe podea, cu capul spart. Crimă! Mi-am dat seama imediat ce se întâmplase - crimă! N-avea ce să fie altceva. Jaf și crimă. Aici, în Broadhinny. Am țipat și iar am țipat! Știu că le-am dat multă bătaie de cap. Am leșinat, a trebuit să se ducă să-mi aducă un coniac de la Trei Rățoi. Chiar și după asta am tremurat ore întregi. „N-o lua chiar așa, mi-a zis sergentul când a venit, du-te acasă și fă-ți o ceașcă de ceai.” Și așa am făcut, să știți. Și când a venit Elliot acasă se holba la mine: „Ce e, ce s-a întâmplat?” încă tremuram. Mereu am fost sensibilă, din copilărie. Poirot întrerupse cu tact monologul plin de emoție.

— Da, desigur, este evident acest lucru. Și când ați văzut-o pe doamna McGinty pentru ultima dată?

— Păi să fi fost cu o zi înainte, cred, când s-a dus în grădină să ia un pic de mentă. Eu dădeam de mâncare la găini.

— V-a spus ceva?

— Doar bună ziua și dacă ouă găinile mai bine decât până acum.

— Și atunci a fost ultima dată când ați văzut-o? Nu ați văzut-o și în ziua în care a murit?

— Nu, dar pe el l-am văzut. Doamna își coborî vocea. Pe la 11 dimineața. Se plimba pe stradă, târșâindu-și picioarele ca de obicei.

Detectivul așteptă, dar femeia nu părea să mai aibă ceva de adăugat.

— Ați fost surprinsă când l-a arestat poliția?

— Păi, am fost și n-am fost. Mi s-a părut mereu cam prostănac, și fără îndoială prostănacii ăștia devin uneori periculoși. Unchiul meu avea un băiat cam încet la minte, dar câteodată devenea tare obraznic, iar când a crescut, s-a făcut și mai rău. Bentley ăsta e într-adevăr cam sărit și nu m-ar mira, când o veni vremea, să nu-l spânzure, ci să-l trimită la un azil de nebuni. De ce? Păi uite unde a ascuns banii. Nimeni n-ar pune banii acolo, decât dacă ar vrea să fie găsiți. E pur și simplu o tâmpenie, vă zic.

— Decât dacă ar vrea să fie găsiți, repetă Poirot ca pentru el. Nu vă lipsește din întâmplare un satâr sau un topor?

— Nu, domnule, nu. M-a întrebat și poliția. De fapt, ne-a întrebat pe toți care stăm pe-aici. E încă un mister cu ce-a ucis-o.

III.

Hercule Poirot se îndreptă către poștă.

Criminalul voia ca banii să fie găsiți, dar nu și arma. Pentru că banii l-ar fi incriminat pe James Bentley, iar arma, pe cine?

Clătină din cap. Vizitase celelalte două case. Fuseseră mai puțin plini de vervă ca doamna Kiddle și mai puțini dramatici decât doamna Elliot. În linii mari, spusese cu toții că doamna McGinty fusese o bătrână respectabilă, discretă, că avea o nepoată în Cullavon, de altfel singura persoana care o vizita vreodată, că nu știau pe nimeni care ar fi displăcut-o sau care ar fi avut ceva împotriva ei.

„Nu ajung nicăieri, absolut nicăieri, își spuse Poirot mâhnit. Nu se vede nici o luminiță. Înțeleg disperarea comisarului Spence. Dar pentru mine ar trebui să fie altfel. Spence e un comisar bun de poliție, dar eu, eu sunt Hercule Poirot, ar trebui să am o revelație!”

Calcă într-o baltă și se strâmbă. Era el marele, unicul Hercule Poirot, dar era în același timp și un bătrânel pe care îl cam strângeau pantofii de piele.

Intră în oficiul poștal. Partea din dreapta era destinată corespondenței de afaceri a Maiestății Sale; în stânga erau diverse mărfuri la vânzare - dulciuri, jucării, papetărie, felicitări, lână pentru tricotat și lenjerie de copii.

Poirot înainta și ceru niște timbre.

Fu întâmpinat de o femeie de vârstă mijlocie cu o privire ageră, al cărei nume nu era întâmplător doamna Sweetiman¹., Aici, își zise Poirot, se află neîndoielnic toată inteli-gența din Broadhinny.”

— Și 12 pence, zise ea extrăgând timbrele cu dexteritate dintr-un catalog uriaș. Adică patru și zece pence în total. Mai doriți ceva?

Îl fixă cu ochii ei luminoși. Prin ușa din spate se ivi capul unei fete care asculta cu aviditate.

— Mă aflu străin prin locurile acestea, rosti Poirot solemn.

— E-n regulă, domnule. Veniți de la Londra, nu?

— Bănuiesc că știți cu ce treburi mă aflu aici. Detectivul își îndulci tonul și zâmbi.

— Nu, domnule, nu am nici cea mai mică idee, răspuse funcționara pe un ton formal.

— Doamna McGinty... Doamna Sweetiman dădu din cap.

— Ce poveste tristă, chiar șocantă.

— Bănuiesc că o cunoșteți destul de bine.

— Ah, da, la fel de bine ca oricine din Broadhinny. Își petrecea timpul cu mine aici, când venea după cine știe ce.

O adevărată tragedie. Și încă nu s-a rezolvat, așa am auzit

— Există anumite îndoieli că James Bentley ar fi vinovat

— Nu ar fi prima dată când poliția arestează pe cine nu trebuie, deși nu prea cred că ar fi cazul și aici. Nu că l-aș fi crezut în stare, e un tip timid, cam

ciudat, dar nu periculos, sau cel puțin nu părea. Dar mai știi? Poirot se aventură să ceară și hârtie de scris.

— Desigur, domnule, numai că trebuie să veniți pe partea cealaltă, vă rog.

Doamna Sweetiman își ocupă locul la ghișeu din stânga.

— Mi-e greu să-mi închipui cine ar fi putut fi dacă nu a fost domnul Bentley, remarcă ea în timp ce se întindea după hârtie și plicuri. Mai apar niște vagabonzi din când în când pe-aici și poate că unul dintre ei a găsit fereastra deschisă și a intrat. Dar nu ar fi plecat fără bani, nu? Nu după ce a ucis ca să-i obțină. Erau bancnote nemarcate. Pofțiți, domnule, hârtie albastră și plicuri asortate.

Poirot plăti totul.

— Doamna McGinty nu v-a spus niciodată că ar fi neli-niștită sau că s-ar teme de cineva, nu?

— Mie nu. Nu era o femeie agitată. La domnul Carpenter mai stătea uneori până târziu, la Holmeleigh, în vârful dealului. Aveau mereu oaspeți la cină, iar doamna McGinty se ducea seara să ajute la spălatul vaselor și se întorcea de cele mai multe ori pe întuneric, ceea ce eu nu aș face nici în ruptul capului. E beznă când cobori dealul.

— O cunoașteți cumva pe nepoata ei, doamna Burch?

— Doar cât să mai schimbăm o vorbă; venea uneori cu soțul.

— Au moștenit ceva bani la moartea doamnei McGinty. Vânzătoarea îl fixă scrutător.

— E normal, nu? Nu poți să-i iei cu tine și e normal să-i primească rudele, sânge din sângele tău.

— Ah, da, desigur, sunt perfect de acord. Doamna McGinty ținea la nepoata ei?

— Foarte mult, cred, dar în felul ei discret.

— Și la soțul nepoatei?

— Da, din câte știu, veni răspunsul destul de evaziv.

— Când ați văzut-o ultima dată pe doamna McGinty? Femeia reflectă câteva momente încercând să-și amintească.

— Să vedem... Când a fost, Edna? Din pragul ușii, Edna strâmbă din nas neputincioasă. În ziua în care a murit? Nu, în ziua de dinainte... Sau cu două zile înainte? Da, era luni. Așa e. A fost omorâtă miercuri. Da, era luni, a venit să cumpere o călămară de cerneală.

— Cerneală?

— Bănuiesc că voia să scrie o scrisoare.

— Tot ce se poate. Și era la fel ca de obicei, nu ați observat nimic diferit?

— N-nu... Nu cred.

Edna dădu năvală în încăpere și se băgă în discuție.

— Ba era diferită, afirmă ea cu putere. Era mulțumită de ceva, adică nu mulțumită, era de-a dreptul încântată.

— Probabil că ai dreptate, eu nu am remarcat la momentul respectiv, dar acum că te aud pe tine îmi dau seama că așa e, doamna Mcginty era foarte vioaie în ziua aceea.

— Vă amintiți ceva din ce a spus?

— De obicei nu țin minte, dar toată povestea asta cu crima, cu poliția care pune tot felul de întrebări, te face să vezi lucrurile altfel. Nu a zis nimic de James Bentley, de asta sunt sigură. A vorbit puțin despre familia Carpenter, despre doamna Upward, locuri în care muncea, știți.

— A, da. Tocmai voiam să vă rog să-mi spuneți exact pentru cine lucra. Doamna Sweetiman replică prompt:

— Lunea și joia se ducea la doamna Summerhayes, la Long Meadows. Acolo stați și dumneavoastră, nu?

— Da. Bănuiesc că nu există vreun alt loc în care aș putea să locuiesc o vreme.

— Nu, chiar în Broadhinny nu există altceva. Nu-i prea confortabil acolo, nu-i așa? Doamna Summerhayes e tare drăguță, dar nu știe nici lucrurile elementare despre o casă. În general doamnele astea care vin din țări străine nu prea au habar. Mereu era acolo o mizerie de nedescris, așa spunea doamna Mcginty. Deci, cum ziceam, lunea după-amiaza și joia dimineața la Summerhayes, apoi marțea dimineața la doctorul Rendell, iar după-amiezile la doamna Upward în Laburnums. Miercurea era la doamna Wetherby la Hunter's Close, iar vinerea la domnișoara Selkirk, actuala doamnă Carpenter. Doamna Upward e o bătrână care locuiește cu fiul ei; au o menajeră, dar doamna Mcginty se ducea o dată pe săptămână pentru curățenia generală. La domnul și doamna Wetherby, care e invalidă, nu stătea nimeni să-i ajute prea mult. Domnul și doamna Carpenter au o casă frumoasă și dau multe petreceri. Toți sunt oameni de treabă.

Poirot ieși din nou în stradă păstrând în minte această ultimă remarcă despre oamenii din Broadhinny.

Urcă dealul încet către Long Meadows. Spera din suflet că dovleicii și conserva fuseseră mâncate la prânz și că nu-i opriseră și lui. Dar poate că mai erau și alte conserve îngrozitoare. Viața la Long Meadows avea desigur primejdiile ei.

Una peste alta, fusese o zi plină de dezamăgiri.

Ce reușise să afle?

Că James Bentley avea o prietenă. Că nici el, nici doamna Mcginty nu aveau dușmani. Că doamna Mcginty nu mai putea de bucurie cu două zile înainte să moară și cumpărase o călmară de cerneală...

Poirot se opri ca trăsnet... Descoperise în cele din urmă ceva, un fapt cât de mic?

Întrebuse aproape automat ce ar fi putut face doamna Mcginty cu cerneala, iar vânzătoarea îi răspunsese, cât se poate de firesc, că probabil intenționa să scrie o scrisoare.

Era ceva semnificativ aici, ceva ce era gata să-i scape și lui, așa cum probabil le scăpase tuturor celorlalți, din simplul motiv că scrierea unei scrisori este un lucru cât se poate de obișnuit.

Dar pentru doamna Mcginty fusese atât de neobișnuit, încât a trebuit să meargă să cumpere cerneală.

Așadar doamna Mcginty rareori scria scrisori, fapt ce putea fi ușor confirmat de doamna Sweetiman. Și totuși, bătrâna scrisese o scrisoare cu două zile înainte să fie ucisă. Cui și de ce?

Ar putea fi neimportant, la urma urmei. Poate i-a scris nepoatei sau unei prietene. E absurd să dai atâtă importanță unei călimări de cerneală.

Dar asta era tot ce găsisese și avea de gând să urmărească noul fir.

O sticluța de cerneală...

Capitolul 8

I

— O scrisoare? Bessie Burch dădu din cap. Nu, nu am primit nici o scrisoare de la mătușa. Ce să-mi scrie?

Poirot făcu o sugestie:

— Poate că era ceva ce ar fi vrut să vă spună.

— Dar nu se omora cu scrisul. Avea aproape șaptezeci de ani, iar în tinerețe nu făcuse prea multă școală.

— Dar știa să scrie și să citească, nu?

— Ah, da. Nici după citit nu se dădea în vânt, dar îi plăceau News of the World și Sunday Cornet. Să scrie însă îi venea mereu peste mână. Dacă voia să mă anunțe ceva, cum ar fi să ne amânăm vizita la ea sau că nu mai putea să vină la noi, de obicei îl suna pe domnul Benson, farmacistul de alături și el ne transmitea mesajul. E foarte amabil omul ăsta... Fiindcă suntem în aceeași zonă, nu costă decât două pence. E o cabină telefonică la poșta din Broadhinny.

Poirot dădu din cap. Ieftin, într-adevăr. Își făcuse deja o imagine despre firea econoamă a doamnei Mcginty, căreia trebuie să-i fi plăcut tare mult banii.

— Dar mătușa dumneavoastră vă mai scria totuși din când în când, nu? Insistă el politicos.

— Păi da, felicitări de Crăciun.

— Și poate că avea prietene în alte părți din Anglia cărora le scria?

— Asta nu mai știu. Mai avea o cumnată, dar a murit acum doi ani și mai era o doamnă Birdlip, dar și ea e moartă.

— Deci, dacă a scris cuiva, este foarte probabil să fi fost răspunsul la o scrisoare pe care o primise.

Din nou Bessie Burch căzu pe gânduri.

— Nu-mi dau seama cine să-i fi scris, sunt sigură că... Bineînțeles! Fața femeii se luminează. Guvernul!

Poirot fu de acord că, în prezent, comunicarea cu ceea ce Bessie numea în sens larg „guvernul” era mai degrabă o regulă decât o excepție.

— O mulțime de fleacuri, ca de obicei, formulare de completat, întrebări care nu ar trebui puse nici unei per-soane decente...

— Așadar, doamna Mcginty ținea o corespondență cu „guvernul”?

— Dacă ar fi avut ceva de scris, ar fi venit la Joe s-o ajute. Scrisorile astea o enervau și i le aducea mereu soțului meu.

— Vă amintiți dacă era vreo scrisoare printre obiectele ei personale?
— N-aș putea să spun exact. Nu-mi amintesc nimic. Și-apoi, poliția a venit prima A trecut ceva timp până m-au lăsat să împachetez ceva de-acolo.

— Ce s-a întâmplat cu acele lucruri?
— Scrinul de-aici e al ei, din mahon solid, și mai e un dulap sus și niște ustensile de bucătărie. Restul le-am vândut pentru că nu aveam unde să le ținem.

— Eu mă refer la lucrurile personale, perii, pieptene, fotografiile, obiecte de toaletă, haine...

— Aaa... Le-am împachetat și pe-alea într-o valiză și le-am dus tot sus. N-am știut ce să fac cu ele. Am vrut să duc hainele la bazarul de Crăciun, dar am uitat. Nu mi s-a părut potrivit să le dau acelor inși care vând haine la mâna a doua.

— Aș putea să văd valiza aceea?

— Cu plăcere. Deși nu cred c-o să găsiți ceva de folos. A cercetat-o și poliția.

— Da, știu. Cu toate acestea...

Doamna Burch îl conduse într-un dormitor micuț din spate, ce părea un atelier de haine și scoase o valiză de sub pat.

— Asta e. Acum o să vă rog să mă scuzați puțin, dar trebuie să mă uit la friptură...

Poirot îi fu recunoscător și așteptă până auzi din nou pașii coborând pe scări. Deschise valiza și fu izbit de un miros puternic de naftalină. Scoase tot ce era înăuntru cu un sentiment de milă; erau lucruri care vorbeau despre viața unei bătrâne acum moarte. O haină neagră uzată. Două pulovere de lână. Un taior și o fustă. Ciorapi. Nici un fel de lenjerie intimă (probabil că le luase Bessie). Două perechi de pantofi înfășurați în ziar. O perie și un pieptene folosite, dar curate. O oglindă veche din argint. O fotografie în ramă de piele cu un cuplu în ziua nunții, îmbrăcați după moda de acum treizeci de ani, probabil erau doamna McGinty și soțul ei. O ilustrată cu Margate. Un câine de porțelan. O rețetă de dulceață de dovlecei pe o bucata de hârtie ruptă. O pagină cu rubrica de fapt divers despre farfurii zburătoare. O altă tăietură din ziar despre profețiile Maicii Shipton. O Biblie și o carte de rugăciuni.

Nu erau mănuși sau genți, care probabil ajunseseră tot la nepoată sau fuseseră date altcuiva. Hainele care rămăseseră aici erau prea mici pentru durdulia Bessie, întrucât doamna McGinty fusese o femeie uscățivă.

Despacheta una din perechile de pantofi. Erau de cali-tate și nu foarte purtați. Era pe punctul de a-i împacheta la loc, când privirea îi căzu pe titlul ziarului. Era Sunday Cornet din 19 noiembrie. Doamna McGinty fusese omorâtă pe 22 noiembrie. Era deci ziarul pe care-l cumpărase în duminica de dinaintea morții. Bessie Burch îl găsisse în ca-meră și-l folosisse în scopuri practice, la împachetat.

Duminică, 19 noiembrie. Luni, femeia cumpărase o călimară de cerneală...

Să fi fost ceva ce a citit în ziar?

Despacheta și cealaltă pereche de pantofi. News of the World, din aceeași dată. Netezi foile și se așază pe un scaun să le citească. Descoperi că o bucată dreptunghiulară din pagina din mijloc a ziarului Sunday Cornet fusese decupată. Nu se potrivea cu niciuna dintre tăieturile pe care le găsisese în valiză. Răsfoi ambele jurnale, dar nimic nu-i trezi interesul. Înveli pantofii așa cum îi găsisese și așază totul la loc în valiză cu grijă.

Coborî și o găsi pe doamna Burch trebăluind în bucătărie.

— Nu cred c-ați găsit ceva, nu?

— Din păcate, nu. Apoi adăugă pe un ton lejer: Vă amin-tiți cumva dacă era o tăietură de ziar în geanta mătușii dumneavoastră sau în vreo sacoșă?

— Nu-mi aduc aminte. O fi luat-o poliția.

Dar poliția nu o luase, Poirot știa sigur din notițele lui Spence.

Conținutul genții doamnei McGinty fusese inven-tariat, nu era nici o bucată de ziar., Eh, bien, își zise Poirot, următorul pas va fi ușor. Ori ratez, ori înaintez în sfârșit.”

II.

Nemișcat, cu bucățile de ziar prăfuite în față, Poirot își repeta că importanța călimării de cerneală nu era o pistă falsă.

Sunday Cornet, 19 noiembrie.

În susul paginii din mijloc erau aceste cuvinte:

FEMEI VICTIME ALE TRAGEDIILOR DIN TRECUT UNDE SUNT ACESTE FEMEI ACUM?

Sub titlu erau patru reproduceri estompate ale unor fotografii vechi. Subiectul lor nu părea însă deloc tragic, ci mai degrabă ridicol; persoane îmbrăcate după moda anilor trecuți, ce poate fi mai ridicol de-atât?

Sub fiecare fotografie era un nume.

Eva Kane, „cealaltă femeie” în faimosul caz Craig.

Janice Courtland, „nevasta tragică” al cărei soț fusese un demon cu chip de om.

Micuța Lily Gamboll, copilul tragic din vremurile noastre suprapopulate.

Vera Blake, soția nebănuită a unui criminal.

Și apoi venea din nou întrebarea cu litere de-o șchioapa:

UNDE SUNT ACESTE FEMEI ACUM?

Poirot clipi și citi meticolos articolul oarecum romanțat ce reînvia poveștile de demult ale acelor eroine obscure.

Își amintea numele Eva Kane, cazul Craig fusese unul într-adevăr celebru. Alfred Craig fusese grefier municipal în Parminster. Un omuleț conștiincios, cinstit și foarte plăcut, care avusese ghinionul să se însoare cu o femeie obositoare și temperamentală. Doamna Craig îl umpluse de datorii, îl cicălea, îl teroriza și suferea de boli mintale despre care prietenii „binevoitori” spuneau că ar fi imagine. Eva Kane era bona de numai 19 ani, frumușica, vulnerabilă și cu o fire deschisă. Ea și Craig se îndrăgostiseră nebunește unul de altul. Apoi, într-o zi, vecinii au auzit că doamna Craig a plecat în străinătate să se trateze. Așa povestea el. A dus-o la Londra cu mașina într-o noapte și de-acolo, urma să plece în sudul Franței. Craig s-a întors la Parminster și, din când în când, le mai povestea vecinilor cum starea sănătății

soției sale nu se îmbunătățise deloc, după cum ea însăși povestea în scrisori. Eva Kane se ocupa acum de casă pentru el, dar gurile rele începură în curând să comenteze. În cele din urmă, grefierul a primit o scrisoare în care i se aducea la cunoștință moartea soției. A plecat pentru o săptămână și s-a întors cu relatări de la înmormântare.

În anumite privințe, Craig era un om simplu. A făcut însă greșeala să menționeze unde murise doamna Craig, o stațiune destul de cunoscută de pe Riviera franceză.

Cineva care avea rude sau prieteni acolo descoperise că nu murise nimeni cu numele respectiv și că nici nu avusese loc vreo înmormântare. După zile întregi de bârfe a fost anunțată poliția.

Ce a urmat poate fi ușor rezumat în cuvinte.

Doamna Craig nu plecase spre Riviera franceză, ci fusese tăiată bucățele și ascunsă în pivniță. Autopsia a scos la iveală otrăvirea cu un alcaloid vegetal.

Craig a fost arestat și trimis în judecată. Eva Kane a fost la început considerată complice, dar s-a renunțat la acuzații când s-a descoperit că nu știuse absolut nimic din cele întâmplate. Craig a mărturisit în cele din urmă și a fost executat.

Eva Kane, care aștepta un copil, a plecat din Parminster și, conform celor spuse de Sunday Cornet, rude amabile din Lumea Nouă i-au oferit un adăpost. Biata fată, sedusă în naivitatea ei de un criminal cu sânge-rece, și-a schimbat numele și a părăsit pentru totdeauna aceste locuri ca să înceapă o viață nouă, ascunzând în suflet numele celui care devenise tatăl fetiței ei.

Fiica mea va crește fericită și inocentă. Viața ei nu va fi pângărită de trecutul crud. Așa am jurat. Amintirile mele tragice vor rămâne doar ale mele.”

Biata Eva Kane! Să învețe atât de tânără ticăloșia și infamia oamenilor! Unde e ea acum? Exista oare într-un orașel din vestul mijlociu o bătrânică tăcută, respectata de vecini, cu ochii triști...? Și o tânără fericită și veselă, având la rândul ei copii, vine să-și vadă mama și să-i povestească despre micile ei greutăți zilnice, fără să aibă cea mai mică idee despre ce-a trebuit să îndure femeia aceea în trecut?

— Oh la la! Exclamă Poirot și trecu la următoarea vic-timă tragică.

Janice Courtland, „nevasta tragică”, fusese cu siguranță lipsită de noroc în alegerea soțului. Femeia a suportat timp de opt ani practicile lui ciudate, prezentate în ziar în așa fel încât să incite imediat curiozitatea. Opt ani de martiriu, afirma cu tărie Sunday Cornet. Și apoi Janice și-a făcut un prieten. Un tânăr idealist care, oripilat de o scenă între soț și soție la care asistase din întâmplare, l-a atacat brusc pe bărbat cu o asemenea forță, încât acesta din urmă a căzut și s-a izbit de marginea ascuțită a șemineului de marmură, zdrobindu-și țeasta. Jurații au considerat că provocarea fusese extrem de intensă, că tânărul nu avusese intenția de a-l omorî și i-au dat o pedeapsă de cinci ani.

Biata Janice, îngrozită de toată publicitatea care se făcuse cazului ei, a plecat în străinătate „ca să uite”.

Oare a reușit să uite? Așa sperăm. Undeva, există poate o soție și o mamă fericită pentru care anii aceia de suferință îndurată în tăcere par acum doar un vis urât...

— Mda... Își zise Poirot trecând la Lily Gamboll, copilul tragic al vremurilor noastre suprapopulate.

Lily Gamboll fusese alungată din căminul ei mult prea aglomerat. O mătușă își asumase responsabilitatea pentru viața micuței. Lily voise să meargă la cinematograful, iar mătușă o refuzase categoric. Bine dezvoltată fizic pentru cei numai 12 ani ai ei, a luat satârul de pe masă și l-a aruncat înspre femeia mărunțică și fragilă. Lovitura a ucis-o. O școală pentru delincvenți minori și-a deschis porțile, iar Lily a dispărut.

Acum este din nou o femeie liberă să-și reia locul în civilizația noastră. Comportamentul ei în anii de reeducare și, mai târziu, în cei de supraveghere se spune că a fost exemplar. Nu ne arată asta că nu copilul e de vină, ci sistemul? Crescută în ignoranță, micuța Lily a fost victima mediului.

Acum, după ce a ispășit pentru greșeala ei, trăiește undeva fericită, sperăm, ca o bună cetățeană, ca o bună soție și mamă. Biata Lily Gamboll.

Poirot scutură din cap. Un copil de 12 ani care ia un satâr și își ucide mătușă nu era după părerea lui un copil drăguț. Compasiunea se îndrepta în acest caz către mătușă.

Trecu mai departe la Vera Blake.

Una dintre acele femei cărora toate îi merg prost. Întâi s-a îndrăgostit de un tip care s-a dovedit a fi un gangster căutat de poliție pentru asasinarea unui supraveghetor al unei bănci. Apoi s-a căsătorit cu un comerciant respectabil, care s-a dovedit a fi un vânzător de bunuri furate. Cei doi copii ai ei au ajuns, la rândul lor, în vizorul poliției după ce au furat dintr-un magazin. În cele din urmă a apărut și „băiatul bun” care i-a oferit Verei un cămin în domoane. Ea și copiii ei au fost nevoiți să plece din această țară decadentă.

Din acel moment o nouă viață îi aștepta. În sfârșit, după ani întregi de lovituri din partea destinului, necazurile Verei s-au terminat.

— Mă întreb, comentă Poirot sceptic, dacă nu cumva va descoperi că s-a măritat cu un șarlatan!

Se lăsă pe spate și studie cu atenție cele patru fotografii. Eva Kane avea cărlionții lăsați peste urechi și o pălărie enormă, și ținea un buchet de trandafiri la ureche ca pe receptorul unui telefon. Janice Courtland purta o pălărie trasă peste urechi și o rochie cu talia joasă. Lily Gamboll era un copil obișnuit, părea că respiră pe gura întredeschisă și purta ochelari cu lentile groase. În ceea ce-o privește pe Vera Blake, în fotografia alb-negru, nici o trăsătură nu-i putea fi remarcată.

Dintr-un anumit motiv doamna McGinty rupsesse aceste articole și fotografiile. De ce? Doar pentru că o interesau poveștile? Detectivul respinse această ipoteză. Bătrâna păstrase foarte puține lucruri de-a lungul celor șaiszeci de ani, știa asta foarte bine din raportul poliției și din inventarierea bunurilor personale.

Rupsese bucata din ziar duminică, iar luni se dusesse la poștă să cumpere cerneală pentru că avea de gând să scrie o scrisoare. Dacă ar fi fost o scrisoare oficială, i-ar fi cerut ajutorul lui Joe Burch. Deci nu era oficială. Atunci despre ce era vorba?

Privirea lui Poirot căzu iar pe cele patru fotografii. Sunday Cornet se întreba:

Unde sunt aceste femei acum?

„Una dintre ele, se gândi Poirot, a trăit în Broadhinny până în noiembrie trecut.”

III.

Abia a doua zi reuși Poirot să stea față-n față cu domnișoara Pamela Horsefall, care oricum nu avea mult timp la dispoziție deoarece trebuia să ajungă la Sheffield.

Înaltă, băiețoasă, iubitoare de alcool și țigări, nu părea deloc genul care să fi scris sentimentalismele din Sunday Cornet. Și totuși ea era autoarea.

— Dați-i drumu' repede, trebuie să plec.

— Este vorba de articolul dumneavoastră din noiembrie, serialul despre „femei tragice”.

— Ah, articolul ăla. Cam prost, nu? Poirot însă nu-și exprimă nici o părere.

— Mă refer în special la articolul despre femeile asociate cu crime celebre, care a apărut pe 19 noiembrie. Se referea la Eva Kane, Vera Blake, Janice Courtland și Lily Gamboll.

Domnișoara Horsefall râse forțat:

— Unde sunt aceste femei tragice acum?” îmi amintesc.

— Presupun că uneori primiți și scrisori în urma unor asemenea articole.

— Ba bine că nu! Se pare că unii n-au altă treabă decât să scrie scrisori. Cineva „1-a văzut pe criminalul Craig mergând pe stradă”, o altă doamnă vrea să-mi spună povestea vieții ei, „mult mai tragică decât mi-aș putea imagina vreodată”.

— Ați primit cumva o scrisoare de la o doamnă Mcginty din Broadhinny, imediat după apariția articolului respectiv?

— Dragă domnule, de unde naiba să știu? Primesc munți de scrisori. Cum să-mi amintesc de vreuna în mod special?

— Am crezut că vă amintiți... la câteva zile, doamna Mcginty a fost ucisă.

— Acum mai veniți de-acasă! Domnișoara Horsefall uită că se grăbea să ajungă la Sheffield și se așează confortabil pe scaun. Mcginty... Mcginty... Da, îmi amintesc numele. Lovită în cap de chiriașul ei. Nu e o crimă prea senzațională pentru public. Și ziceți că femeia mi-a scris?

— Este foarte posibil să fi trimis o scrisoare la Sunday Cornet.

— Tot aia e, ar fi ajuns tot la mine. Și cu crima, și cu numele ei la rubrica de știri, sigur mi-aș fi amintit. Femeia făcu o pauză. Ia stai... Dar nu era din Broadhinny, era din Broadway.

— Vă amintiți, așadar?

— Nu sunt foarte sigură... Dar numele ăsta... Ce nume caraghios, nu? McGinty! Da! Un scris îngrozitor și ilizibil. Dacă mi-aș fi dat seama... Dar sunt sigură ca era din Broadway.

— Doar dumneavoastră ați spus că scrisul era ilizibil, Broadway și Broadhinny ar putea să semene.

— Da, s-ar putea. De altfel, nimeni nu e obligat să știe toate numele astea ciudate de la țară. McGinty, da, îmi amintesc clar. Probabil mi-a rămas numele în minte din cauza crimei.

— Vă amintiți ce spunea în scrisoare?

— Ceva despre o fotografie. Știa unde se află o poză ca aceea din ziar și voia să știe dac-o plătim pentru asta și cât anume.

— Și i-ați răspuns?

— Domnule dragă, dar noi nu vrem nimic de genul ăsta. Am trimis răspunsul standard. Mulțumiri politicoase și atât. Dar cum l-am trimis la Broadway, nu cred că l-a mai primit.

„Știa unde se afla o fotografie...” în mintea lui Poirot reveni vocea indiferentă a lui Maureen Summerhayes: „Normal că-și mai băga un pic nasul pe ici, pe colo”.

Doamna McGinty era curioasă. Era cinstită, dar îi plăcea să știe cât mai multe. Iar oamenii păstrează lucruri neînsemnate din trecut, din sentimentalism sau pentru că pur și simplu uită de ele.

Doamna McGinty a văzut o fotografie veche și mai târziu a recunoscut-o în Sunday Cornet și se întreba dacă n-ar putea să-i iasă niște bani din asta...

Se ridică brusc de pe scaun.

— Mulțumesc, domnișoară Horsefall. Aș mai avea o întrebare: ceea ce ați scris despre cazurile acelea era adevărat? Am observat de exemplu că anul procesului lui Craig era notat greșit, s-a întâmplat cu un an mai târziu. Iar pe soțul lui Janice Courtland îl chema Herbert, nu Hurbert, dacă-mi amintesc bine. Mătușa lui Lily Gamboll locuia la Buckinghamshire, nu la Berkshire.

Jurnalista gesticula cu țigara între degete.

— Domnule dragă, nu ne interesează exactitatea faptelor. Toată povestea era un ghiveci romanțat de la un cap la altul. Am brodat asupra unor fapte, evident.

— Este posibil așadar ca nici personajele în sine să nu fi fost așa cum le-ați prezentat.

— Bineînțeles că nu! Dar ce credeți? N-am nici o îndoială că Eva Kane era o nenorocită și nici pe departe inocenta rănită. Iar Courtland, de ce a îndurat un pervers sadic timp de opt ani? Pentru că avea bani, de-aia, iar iubitul romantic nu avea nici un sfaț.

— Și micuța Lily Gamboll?

— N-aș prea vrea s-o văd zbenguindu-se pe lângă mine cu un satâr. Poirot pocni din degete.

— Toate au plecat din țară, s-au dus în Lumea Nouă să „înceapă o altă viață”. Și nu există nici o dovadă că s-au întors, nu-i așa?

— Niciuna, fu de acord domnișoara Horsefall. Și acum chiar trebuie să fug...

În seara aceea, târziu, Poirot îi telefona lui Spence.

— Chiar mă gândeam la dumneavoastră. Ați reușit să găsiți ceva?

— Am făcut cercetările necesare.

— Da?

— Iar rezultatul acestora este: „Oamenii care locuiesc în Broadhinny sunt toți tare de treabă”.

— Ce vreți să spuneți cu asta, domnule Poirot?

— Dragul meu prieten, luați în calcul expresia „tare de treabă”. Până acum, ăsta a fost un motiv de crimă.

Capitolul 9

I

— Toți foarte drăguți, murmură Poirot în timp ce trecu de poarta de la Crossways, aproape de gară.

O plăcuță de alamă atârnată la ușă anunța că acolo locuiește doctorul Rendell.

Era un bărbat în jur de 40 de ani, energic, care își primi oaspetele cu un deosebit empressment¹.

— Liniștitul nostru cătun e onorat de prezența marelui Hercule Poirot.

Replica îi făcu deosebită plăcere detectivului.

— Să înțeleg că ați auzit de mine.

— Desigur, cine nu a auzit de dumneavoastră? Răspunsul la această întrebare i-ar fi rănit orgoliul, așa că se mulțumi să spună politicos:

— Am mare noroc să vă gălesc acasă.

Nu fusese un noroc, ci o potrivire inteligent pregătită, dar doctorul răspunse cu căldură:

¹ Curtoazie (în limba franceza, în original)

— Da, tocmai m-ați prins. Am o operație într-un sfert de oră. Cu ce vă pot fi de folos? Sunt măcinat de curiozitate să aflu cu ce treburi ați venit aici. Concediu de odihnă? Sau e vreo crimă prin împrejurimi?

— A fost, la trecut.

— A fost...? Nu-mi amintesc.

— Doamna McGinty.

— Ah, sigur că da, sigur că da. Uitasem. Dar nu-mi spuneți că vă mai preocupă acest caz după atâta timp.

— Dacă-mi permiteți să vă fac o mărturisire, am fost angajat de către inculpat. Avem noi probe pe baza cărora vom face recurs.

— Dar ce probe noi pot apărea? Întrebă domnul Rendell.

— Din păcate nu vă pot da aceste informații.

— Înțeleg, vă rog să mă scuzați.

— Am dat însă peste niște lucruri foarte... Curioase, cum să vă spun, foarte sugestive. Am venit la dumneavoastră pentru că am înțeles că doamna McGinty lucra din când în când aici.

— Da, așa este. Doriți să beți ceva? Un sherry? Whisky? Preferați sherry? Și eu la fel.

Aduse două pahare și, așezându-se lângă Poirot, continuă:

— Venea o dată pe săptămână pentru curățenia generală. Am o menajeră foarte bună, excelentă, doamna Scott, dar din păcate ea nu se poate apleca să frece podelele. Doamna McGinty făcea o treabă extraordinară.

— O considerați o persoană corectă?

— Corectă? Ciudată întrebare. Nu știu dacă sunt în mă-sură să vă răspund. Din câte știu eu, da, era destul de corectă.

— Deci după părerea dumneavoastră, dacă ar fi făcut o afirmație în fața cuiva, acea afirmație ar fi fost adevărată?

Doctorul Rendell îl privi încurcat.

— Nu pot să merg atât de departe. Chiar nu știu atât de multe despre ea. Aș putea s-o întreb pe doamna Scott, dacă doriți.

— Nu, nu, ar fi mai bine să nu faceți asta.

— Îmi treziți curiozitatea, domnule Poirot. Ce afirmații a făcut?

Defăimătoare cu siguranță, calomniatoare.

Poirot dădu din cap abia perceptibil.

— Vă dați seama că, în acest moment, totul este strict secret. Sunt abia la începutul investigațiilor mele.

— Ar trebui să vă grăbiți puțin, nu?

— Așa este. Timpul pe care-l am la dispoziție este foarte scurt.

— Mă surprindeți, trebuie să recunosc. Toți am fost absolut convinși pe aici că James Bentley e făptașul. Nu mai părea să fie vreo îndoială.

— Adică părea o crimă oribilă, dar nu foarte interesantă, asta vreți să spuneți?

— Da, da, exact.

— L-ați cunoscut pe James Bentley?

— A venit la mine o dată sau de două ori. Era îngrijorat de starea lui de sănătate. Fusesse cam prea răsfățat de mama lui. Vedem destul de des cazuri din acestea. Chiar și acum avem unul asemănător.

— Serios?

— Da, doamna Upward. Laura Upward. Își iubește la nebunie fiul și-l ține strâns legat de fustele ei. E un băiat deștept – între noi fie vorba, nu atât de deștept pe cât își închipuie, dar oricum talentat. E un dramaturg în devenire Robin ăsta al nostru.

— Locuiesc aici de multă vreme?

— De trei sau patru ani. Nimeni nu e în Broadhinny de prea mult timp. La început, satul nu însemna decât o mână de căsuțe grupate în jurul Long Meadows. Acolo stați, din câte știu, nu?

— Da, răspunse Poirot fără vreo urmă de mândrie. Doctorul păru să se amuze:

— Pensiune, într-adevăr. Femeiușcă aia nu știe nimic despre cum se ține o casă de oaspeți. A trăit toata viața în India cu servitori care alergau în jurul ei tot timpul. Bănuiesc că nu e deloc confortabil. Nimeni nu rămâne acolo prea mult. Iar în ce-l privește pe bătrânul Summerhayes, n-o să facă niciodată nimic cu grădina lui de zarzavaturi. E un tip de treabă, dar n-are nici

o legătură cu comerțul și, în zilele noastre, trebuie să te ocupi de comerț dacă vrei să te menții pe linia de plutire. Să nu plecați cu ideea că eu însănătoșesc bolnavi. Eu doar completez formulare și semnez rețete. Îmi place familia Summerhayes, totuși. Ea este o creatură încântătoare și, deși bărbatul are un temperament infernal și are tendința de a avea toane, este unul din vechea gardă. Ar fi trebuit să-l cunoașteți pe bătrânul colonel Summerhayes, un adevărat tartor, mândru ca diavolul însuși.

— Vă referiți la tatăl maiorului Summerhayes?

— Da. N-au mai rămas prea mulți bani când a murit bătrânul, și apoi au fost și cheltuielile de înmormântare, dar ei sunt hotărâți să rămână în vechea casă. Nu știi dacă să-i admiri sau să-i consideri fraieri.

Se uită la ceas.

— Nu vă mai rețin, spuse Poirot.

— Mai am câteva minute. Și-apoi, aș vrea să v-o prezint pe soția mea. Nu-mi dau seama unde e... E foarte interesată să vă cunoască. Amândoi suntem pasionați de crime, citim mult despre asta.

— Criminologie, ficțiune sau ziarul de duminică? Poirot zâmbi.

— Toate la un loc.

— Vă coborâți chiar și la Sunday Cornet? Rendell râse:

— Ce-ar mai fi duminica fără el?

— Au avut niște articole interesante în urmă cu cinci luni. În special unul despre femei care au fost implicate în cazuri de crimă și despre tragedia vieții lor.

— Da, îmi amintesc despre ce vorbiți. Numai baliverne.

— Credeți?

— Despre cazul Craig citisem, dar celelalte, Courtland de pildă... Vă spun eu, femeia aia numai inocentă nu era. Știu sigur, pentru că un unchi al meu îl vizita pe soțul ei. El nu era vreo frumusețe, dar nici nevastă-sa. Janice s-a agățat de tinerelul ăla, l-a împins la crimă, el a luat cinci ani pentru omor, iar ea a dispărut cu toți banii și s-a măritat cu altcineva.

— Sunday Cornet nu menționează acest aspect. Vă amintiți cu cine s-a căsătorit?

Rendell clătină din cap.

— Nu cred că i-am auzit vreodată numele, dar cineva mi-a spus că femeia s-a aranjat bine.

— Și oamenii care citeau articolul se întrebau unde sunt acele patru femei acum, medita Poirot.

— Știu. Poate că cineva a întâlnit-o pe una dintre ele la o petrecere săptămâna trecută. Pun pariu că toate își ascund trecutul cu strășnicie. Cu siguranță n-ai mai putea-o recunoaște pe niciuna din fotografiile alea. Pe cuvântul meu, păreau foarte șterse și comune.

Se auzi bătaia pendulei și Poirot sări în picioare.

— Nu vă mai rețin. Ați fost mai mult decât amabil.

— Dar nu de prea mare ajutor, mă tem. Un om simplu de-abia știe cum arată servitoarea. Doar o secundă, trebuie s-o cunoașteți pe soția mea. Nu mi-ar ierta-o niciodată!

I-o luă înainte lui Poirot pe hol și strigă cu voce tare:

— Shelagh! Shelagh!

Un răspuns vag se auzi de la etaj.

— Vino jos. Am o surpriză pentru tine.

O femeie subțirică, blondă, cu fața palidă coborî încet.

— Iată-1 pe Hercule Poirot, Shelagh. Ce zici de asta?

— Oh!

Doamna Rendell rămase mută de uimire. Îl fixă pe detectiv cu ochii ei mari albaștri.

— Madame. Poirot se înclină așa cum fac străinii.

— Am auzit că sunteți aici, dar nu știam...

Shelagh se opri brusc și își întoarse privirea către soțul ei.

„Se uită la el ca la soare”, își spuse Poirot.

Detectivul rosti câteva fraze frumoase și plecă. Își făcuse deja o impresie despre blândul doctor și despre tăcuta, obedița lui soție.

Cam atât despre familia Rendell, la care doamna McGinty venea să muncească marțea dimineața.

II.

Hunter's Close era o clădire solidă, în stil victorian, la care ajungeai pe un drum neîngrijit, acoperit de buruieni.

La început nu fusese considerată o casă mare, dar acum apăreau deja anumite inconveniențe.

Poirot o întrebă pe tânăra cu accent străin care-i deschise dacă o poate găsi pe doamna Wetherby. Fata îl privi mirată.

— Nu știu. Vă rog a intra. Domnișoara Henderson poate? Îl lăsă să aștepte în hol. Un agent imobiliar ar fi spus privind înjur, „complet mobilat”, cu multe obiecte rare din diferite părți ale lumii. Nimic nu părea însă foarte curat sau șters de praf.

Fata străină reapăru.

— Vă rog a veni.

Poirot intră într-o cămăruță răcoroasă cu un birou mare. Pe polița de deasupra căminului se afla un ibric de cafea uriaș, cu o înfățișare grotescă și un gât enorm, încovoiat ca un nas acvilin.

Ușa se deschise în spatele lui Poirot și o tânără își făcu intrarea.

— Mama se odihnește, spuse ea. Vă pot ajuta cu ceva?

— Dumneavoastră sunteți domnișoara Wetherby?

— Henderson. Domnul Wetherby este tatăl meu vitreg. Era o tânără obișnuită de vreo 30 de ani, masivă și stângace. Privirea îi era foarte vigilentă.

— Aș fi foarte interesat să aflu ce mi-ați putea spune despre doamna McGinty care a lucrat aici.

Fata se holbă la el.

— Doamna McGinty? Dar a murit!

— Știu, dar totuși aș dori să aflu câte ceva despre ea.

— E vorba de asigurare sau ceva de genul ăsta?

— Nu, e vorba de noi probe.

— Noi probe... Adică în legătură cu moartea ei?
— Am fost angajat, explică Poirot, de către avocații acuzatului James Bentley să fac niște cercetări.

— Dar nu el a făcut-o? Se miră fata în continuare.

— Jurații așa au crezut, dar se știe că mai fac și ei greșeli.

— Atunci, a omorât-o altcineva? Serios?

— Se prea poate.

— Cine?

Întrebarea veni brusc și pe un ton poruncitor.

— Aceasta-i întrebarea, zise Poirot încet.

— Nu înțeleg deloc.

— Nu? Dar mi-ați putea povesti despre doamna McGinty, nu-i așa?

— Cred că da... Ce vreți să știți?

— Pentru început, ce părere v-a făcut?

— Niciuna în mod special. Era o persoană oarecare.

— Vorbăreață sau tăcută? Curioasă sau rezervată? Plăcută sau ursuză?

O femeie mai mult sau mai puțin de treabă?

Domnișoara Henderson reflectă câteva momente.

— Lucra bine, dar vorbea mult. Uneori zicea niște chestii amuzante. Nu mi-a plăcut prea mult de ea.

În ușa reapăru menajera cu accent străin:

— Domnișoară Deirdre, mama dumneavoastră zice: „Te rog a aduce”.

— Mama vrea să-1 conduc pe domnul sus la ea?

— Da, vă rog, mulțumesc.

Deirdre Henderson se uită confuză la Poirot.

— Vreți să urcați la mama?

— Desigur.

Deirdre îl conduse rostind ca pentru ea:

— Străinii aștia te obosesc atât de tare...

Cum ea se gândea probabil la servitoare, și nu la oas-pete, Poirot nu se simți ofensat. Deirdre părea o fată tare simplă, simplă până la stângăcie.

Camera de la etaj era înșesată cu fleacuri. Era dormitorul unei femei care călătorise mult la viața ei și care ținea morțiș să ia suvenire din absolut fiecare locșor vizitat. Cele mai multe obiecte erau în mod cert destinate încântării turiștilor. Erau prea multe canapele, mese și scaune, prea puțin aer și prea multe draperii. Iar în mijlocul lor se afla doamna Wetherby, care părea minusculă în odaia aceea enormă.

Dar în realitate nu era o femeie atât de mărunță. Stătea culcată confortabil pe una dintre canapele, iar alături avea cărți, ceva de tricotat, un pahar cu suc de portocale și o cutie de bomboane de ciocolată.

— Trebuie să mă iertați că nu mă ridic, dar doctorul insistă să mă odihnesc în fiecare zi și toată lumea mă ceartă dacă nu fac ce mi se spune.

Poirot luă mâna care i se întinse, se înclină și-și oferă omagiile. Din spatele lui, Deirdre spuse:

— Vrea să știe despre doamna McGinty.

Mâna delicată care se lăsase strânsă se încorda brusc și detectivului îi veni în minte imaginea ghearelor unei păsări de pradă.

— Ce ridicolă ești, draga mea Deirdre. Cine este doamna Mcginty? Întrebă râzând.

— Ah, mami, sigur ții minte. A lucrat pentru noi. Știi tu, cea care a fost omorâtă.

Doamna Wetherby închise ochii și se cutremură ușor.

— Nu, te rog, draga mea. A fost oribil. M-am simțit deprimată săptămâni întregi după aceea. Biata bătrână, dar ce stupid să ții bani sub o scândură din dușumea. Ar fi trebuit să-i pună la bancă. Sigur că-mi amintesc toate acestea, doar că-i uitasesem numele.

— Vrea să știe despre ea, repetă Deirdre cu indiferență.

— Dar vă rog să luați loc, domnule Poirot. M-ați făcut foarte curioasă. Doamna Rendell tocmai m-a sunat și mi-a spus că avem un criminalist faimos printre noi. Și apoi, când idioata de Frieda mi-a descris vizitatorul, am fost convinsă că dumneavoastră trebuie să fiți și am trimis să vă cheme aici. Acum, spuneți-mi, despre ce e vorba?

— Așa cum spune fiica dumneavoastră, aș vrea să știu mai multe despre doamna Mcginty. A lucrat aici; venea miercurea, din câte am înțeles. Și într-o miercuri a și murit, așadar a fost aici în ziua aceea, nu?

— Bănuiesc că da. Dar nu pot fi foarte sigură, a trecut mult timp de atunci.

— Într-adevăr, au trecut câteva luni. Și nu v-a spus nimic atunci, nimic care să vă fi atras atenția?

— Oamenii de felul ăsta vorbesc mult, comentă doamna Wetherby dezgustată, și nu prea îi ascuți. Dar oricum nu avea cum să ne spună că avea să fie jefuită și omorâtă în noaptea aceea, nu?

— Există întotdeauna o cauză și un efect. Femeia se încruntă.

— Nu înțeleg ce vreți să spuneți.

— Poate că nici eu nu mă înțeleg foarte bine pe mine însumi. Ca să ajungi la lumină treci prin întuneric... Citiți ziarele de duminică, doamnă Wetherby?

Ochii ei albaștri se deschiseră larg.

— Da, evident. Observer și Sunday Times. De ce?

— Mă întrebam pur și simplu. Doamna Mcginty citea Sunday Cornet și News of the World.

Poirot făcu o pauză, dar nimeni nu mai zise nimic. În cele din urmă, doamna Wetherby scoase un oftat și-și închise ochii pe jumătate.

— Totul a fost foarte supărător. Acel chiriaș îngrozitor al ei... Nu prea cred că era în toate mințile. Se spune că era totuși un om educat. Asta înrăutățește situația, nu?

— O înrăutățește?

— Da, eu așa zic. O crimă atât de brutală. Cu un satâr! Brrr...

— Poliția nu a găsit arma.

— Probabil a aruncat-o în heleșteu sau undeva.

— Au dragat heleșteul, interveni Deirdre, i-am văzut eu.

— Draga mea, nu fi morbidă. Știi cât urăsc să mă gân-desc la asemenea lucruri. Ah, capul meu!

Fata se întoarse pe neașteptate către Poirot.

— Nu puteți să mai continuați cu asta. Îi face rău. Este foarte sensibilă. Nu poate nici măcar să citească romane polițiste.

— Vă rog să mă iertați. Poirot se ridică. Singura mea scuză este că un om va fi spânzurat peste trei săptămâni. Și dacă nu el este vinovatul...

Doamna Wetherby se sprijini într-un cot și țipă cu vocea tremurândă:

— Dar bineînțeles că el a făcut-o, bineînțeles! Poirot dădu dezaprobator din cap.

— Nu sunt atât de sigur.

Părăsi încăperea grăbit. În timp ce cobora scările, fata venea după el.

— Ce vreți să spuneți cu asta?

— Exact ce am spus, mademoiselle.

— Da, dar... Se opri.

Poirot tăcu și el. După câteva momente, tânăra continuă cu o voce joasă:

— Ați supărat-o pe mama. Urăște chestiile de genul ăsta, jafuri, crime, violență.

— Trebuie să fi fost un adevărat șoc pentru ea atunci când această femeie pe care o cunoștea, care a muncit aici, a fost ucisă.

— Ah, da, într-adevăr.

— A fost distrusă, îmi imaginez.

— Nu voia să mai audă nimic despre asta. Noi... Eu... Noi încercăm s-o ferim de astfel de grozăvii, de bestialitatea asta.

— Dar războiul?

— Din fericire nu au fost niciodată bombardamente pe-aici.

— Căre a fost rolul dumneavoastră în război, domnișoară?

— Am lucrat ca voluntară în Kilchester. Și mai făceam niște drumuri cu mașina. Nu puteam să plec de-acasă, vă dați seama. Mama avea nevoie de mine și o cam deranja că ieșeam atât de mult. A fost foarte dificil. Și apoi mai era problema servitorilor - evident că mama nu a muncit niciodată, nu e suficient de puternică pentru asta. Era foarte greu să găsești pe cineva. De aceea doamna McGinty a fost o adevărată binecuvântare când a început să vină la noi.

Făcea o treabă extraordinară. Dar normal, nimic nu mai e cum era odată.

— Și vă deranjează asta atât de mult, mademoiselle?

— Pe mine? Tresări ea. Nu. Dar e diferit pentru mama, ea trăiește mai mult în trecut.

— Așa fac unii oameni.

Poirot revăzu în minte camera în care fusese mai devreme. Sertarul unuia dintre birouri nu mai putea fi închis pentru că era plin de vechituri - o perniță de ace din mătase, un evantai rupt, o cafetieră de argint, reviste vechi.

— Și păstrează diverse obiecte, continuă el calm, amintiri ale zilelor trecute, programul de la dans, evantaiul, fotografiile ale iubiților de odinioară, pentru că, privind la toate acestea, reușesc să reînvie trecutul.

— Probabil că așa e. Eu, una, însă nu pot să înțeleg. Eu nu păstrez nimic.

— Priviți înainte, nu înapoi, așa e?

— Nu știu dacă privesc undeva... Ziua de azi ar trebui să fie suficientă, nu?

Ușa din față se deschise și în hol intră un bărbat înalt, în vârstă. Se opri ca trăsnet când îl văzu pe Poirot, apoi se uită întrebător la Deirdre, ridicându-și sprâncenele.

— El este tatăl meu vitreg. Dumneavoastră... Nu vă știu numele...

— Hercule Poirot, rosti detectivul cu stângăcia lui obișnuită, ca și cum ar fi pronunțat un titlu regesc.

Domnul Wetherby nu păru impresionat.

— Aha, zise el și se întoarse să-și agate haina în cuier.

— A venit să întrebe despre doamna McGinty.

Bărbatul se opri preț de o secundă, apoi continuă să-și aranjeze haina.

— Mi se pare absolut remarcabil. Femeia a murit acum câteva luni și, deși a lucrat aici, nu avem nici o informație despre ea sau familia ei. Dacă am fi avut, am fi vorbit deja cu poliția.

Tonul lui sugera încheierea discuției. Se uită la ceas.

— Prânzul presupun că va fi gata în cincisprezece minute.

— Mă tem că astăzi va mai întârzia puțin.

— Așa? Pot să știu de ce?

Domnul Wetherby ridică din nou din sprâncene.

— Frieda a fost cam ocupată.

— Draga mea Deirdre, îmi pare rău că trebuie să-ți amin-tesc, dar sarcina treburilor casnice îți revine ție. Aș aprecia mai multă punctualitate.

Poirot deschise ușa și ieși, dar nu înainte de a se mai uita o dată înapoi.

În privirea rece pe care i-o aruncase domnul Wetherby fiicei sale vitrege se ghicea antipatie, și ochii ei îi răspunseră cu ură.

Capitolul 10

Poirot lăsă a treia vizită pentru după prânz. Masa con-stase în niște coadă de bou nefăcută, cartofi răsfierti fără gust și ceva ce Maureen sperase să fie niște clătite, dar ieșiseră destul de ciudat.

Detectivul urcă dealul încet. În dreapta era Laburnums, adică două căsuțe lipite una de alta și refăcute într-un stil modern. Aici locuiau doamna Upward și tânărul dramaturg în devenire, Robin Upward.

Se opri un moment la poartă și-și trecu palma peste mustața. Un cotor de măr aruncat dintr-o mașină care tre-cea îl izbi în obraz. Luat prin surprindere, Poirot protestă. Mașina opri și o femeie scoase capul pe geam.

— Îmi pare rău, v-am lovit?

Poirot nu răspunse imediat. Se uită la fața cu trăsături nobile și sprâncene stufoase, la părul grizonant răvășit pe frunte și-și aminti brusc.

— Dumnezeule, exclamă el, doamna Oliver! Era faimoasa scriitoare de romane polițiste.

— Domnul Poirot!

Romanciera încercă să iasă din mașina prea mică pentru o femeie corpulentă ca ea și, cu ajutorul lui Poirot, în cele din urmă reuși.

— Am înțepenit după un drum atât de lung la volan. Odată cu ea, din mașină se rostogoliră vesel pe șosea o mulțime de mere.

— S-a rupt punga! Îl lămurii doamna Oliver.

Își adună câteva resturi de măr de pe piept și apoi se scutură ca un ogar.

— Păcat că s-a rupt punga. Erau mere de Cox. Presupun că mai găsesc prin locurile astea. Sau nu? Poate că le-au dat pe toate. Lucrurile sunt din ce în ce mai ciudate în zilele noastre. Ei, ce mai faceți, domnule Poirot? Nu locuiți aici, nu? Nu, sigur că nu. Atunci e vorba despre o crimă? Nu gazda mea, sper.

— Cine este gazda dumneavoastră?

— Acolo, dacă nu mă-nșel, arată doamna Oliver cu o mișcare a capului. O clădire care se numește Laburnums, la jumătatea drumului, pe stânga, după ce treci de biserică. Aia cred că e. Cum e persoana?

— Nu o cunoașteți?

— Nu, am venit aici în interes profesional, ca să zic așa. O carte a mea e dramatizată de Robin Upward. Se presupune că vom lucra într-un fel împreună.

— Felicitările mele, madame.

— Nu e cazul. Până acum am agonizat, pur și simplu. Nu știu de ce m-am lăsat târâtă în așa ceva. Cărțile mele îmi aduc o mulțime de bani - în fine, lipitorile iau cea mai mare parte, iar dacă aș câștiga mai mult, ar lua și mai mult, așa că nu mă forțez prea tare. Dar nu aveți habar ce înseamnă să-ți vezi personajele transformate, făcute să spună lucruri pe care nu le-ar fi spus niciodată și să facă lucruri pe care nu le-ar fi făcut niciodată. Și dacă protestezi, replica lor este că ăsta este „un teatru de calitate”. Este singurul lucru la care se gândește Robin Upward. Toată lumea zice că e deștept. Dacă e atât de deștept, nu înțeleg de ce nu scrie o piesă proprie și să-1 lase pe bietul meu finlandez în pace. Nici nu mai e finlandez, de fapt, a devenit membru al Mișcării de Rezistență din Norvegia, își trecu mâna prin păr.

— Ce-am făcut cu pălăria? Poirot se uită în mașină.

— Cred, madame, că ați stat pe ea.

— Așa se pare, aprobă doamna Oliver când văzu dezas-trul. Ei, continuă ea veselă, niciodată nu mi-a plăcut prea mult. Dar m-am gândit că va trebui să mă duc la biserică duminica și, chiar dacă arhiepiscopul a zis că nu e nevoie, cred că preoții de modă veche se așteaptă ca femeile să poarte pălărie. Dar povestiți-mi despre crima dumnea-voastră sau ce este. Vă amintiți crima noastră?

— Chiar foarte bine.

— A fost amuzant, nu-i așa? Nu crima în sine, că nu mi-a plăcut deloc. Dar ce-a urmat. De data asta despre cine e vorba?

— Nu e o persoană atât de pitorească precum domnul Shaitana¹. O bătrână care muncea cu ziua a fost jefuită și omorâtă în urmă cu cinci luni. Poate că ați citit despre asta. Doamna McGinty. Un tânăr a fost condamnat la moarte...

— Dar nu el a făcut-o, iar dumneavoastră știți cine-i făptașul și sunteți pe cale s-o dovediți, completă doamna Oliver rapid. Splendid!

— Mergeți prea departe, o tempera Poirot cu un oftat, încă nu știu cine e vinovatul, iar după ce voi afla va mai fi oricum cale lungă până voi dovedi totul.

— Bărbații sunt înceți. O să vă spun eu în curând cine a omorât-o. E cineva de pe-aici, nu? Dați-mi o zi sau două și voi ghici criminalul. Intuiție feminină, de asta aveți nevoie. Am avut sau n-am avut dreptate în cazul lui Shaitana?

Galant, Poirot evită să-i amintească de cât de repede își schimbase ea atunci părerile.

— Voi, bărbații, continuă doamna Oliver cu mai multă indulgență. Dacă Scotland Yard-ul ar fi condus de o femeie...

Nu-și continuă fraza bine-cunoscută pentru că din ușa casei se auzi o voce plăcută, ca de tenor:

— Bună ziua. Sunteți doamna Oliver?

— Eu sunt Apoi întorcându-se către Poirot. Nu vă faceți griji, voi fi foarte discretă.

— Ah, nu, nu madame, nu vreau să fiți discretă, ci dimpotrivă.

Robin Upward coborî pe alee până la poartă. Avea capul descoperit și purta niște pantaloni de flanelă gri, vechi, și o jachetă sport uzată. Dacă n-ar fi fost tendința de a se îngrașă, l-ai fi putut considera arătos.

— Draga mea Ariadne! Exclamă el îmbrățișându-și călduros musafira.

Apoi se dădu un pas înapoi, fără a-și lua mâinile de pe umerii femeii.

— Draga mea, am cea mai minunată idee pentru actul al doilea!

— Serios? Răspunse doamna Oliver fără entuziasm. Acesta este domnul Hercule Poirot.

— Splendid. Ai bagaje?

— Da, sunt pe bancheta din spate. Robin scoase câteva valize.

— E-atât de enervant Nu avem niște servitori de Doam-ne-ajută, doar pe bătrâna Janet. Și trebuie s-o menajăm tot timpul. Nu credeți că e o adevărată bătaie de cap? Ce grele sunt valizele! Aveți bombe înăuntru?

O luă înainte spre casă strigând peste umăr:

— Veniți să beți ceva.

— Se referă la dumneavoastră, i se adresă doamna Oliver lui Poirot în timp ce lua de pe locul din față o geantă, o carte și o pereche de pantofi vechi. Ați vorbit serios când mi-ați cerut să fiu indiscretă?

— Cu cât mai indiscretă, cu atât mai bine.

— Eu n-aș aborda așa situația, dar în fine, e crima dum-neavoastră. Vă voi ajuta cât voi putea.

Robin reapăru la ușa din față.

— Intrați, intrați. Ne vom ocupa de mașină mai târziu. Madre moare de nerăbdare să vă cunoască.

Doamna Oliver începu să urce panta, iar Hercule Poirot o urmă.

Interiorul din Laburnums era încântător și, cu siguranță, o mare sumă de bani fusese cheltuită pentru amenajarea lui, dar rezultatul meritase efortul. Fiecare piesă era autentică.

Dintr-un scaun cu rotile de lângă șemineu, Laura Upward își întâmpină oaspeții cu un zâmbet larg. Era o femeie robustă la cei șaiszeci de ani ai ei, cu părul cenușiu și o bărbie hotărâtă.

— Sunt încântată să vă cunosc, doamnă Oliver. Bănuiesc că detestați ca oamenii să vă vorbească despre cărțile dumneavoastră, dar ele au fost o adevărată alinare pentru mine de-a lungul anilor, mai ales de când am acest handicap.

— Foarte amabil din partea dumneavoastră, răspuse autoarea frecându-și mâinile stânjenită, ca o școlăriță. Acesta este domnul Poirot, un vechi prieten de-al meu. Ne-am întâlnit întâmplător afară. De fapt, l-am lovit cu un cotor de măr. Ca în Wilhelm Tell, numai că invers.

— Încântat să vă cunosc, domnule Poirot. Robin!

— Da, madre.

— Adu niște băuturi. Unde sunt țigările?

— Pe masă.

— Și dumneavoastră sunteți scriitor, domnule Poirot? Întrebă gazda.

— Ah, nu. Dumnealui este detectiv, știți dumneavoastră, stilul lui Sherlock Holmes, cu șapcă, vioară și tot tacâmul. A venit să dezlege o crimă.

Undeva se auzi spărgându-se niște pahare. Doamna Upward strigă tăios:

— Robin, fii atent, te rog. Apoi întorcându-se către Poirot. Foarte interesant, domnule.

— Deci Maureen Summeihayes a avut dreptate, exclamă Robin. Zicea ceva despre un detectiv care stă la ei. Credea că e o glumă, dar se pare că totul e foarte serios, nu-i așa?

— Bineînțeles că-i serios, răspuse tot doamna Oliver. Aveți un criminal printre voi.

— Da, dar cine a fost omorât? Sau este totul absolut secret?

— Nu e nimic secret, intră în discuție Poirot, cunoașteți deja crima.

— Doamna Mc nu-știu-cum... O servitoare, toamna trecută, se amestecă din nou doamna Oliver.

— A, dar povestea asta e-ncheiată, fu dezamăgit Robin.

— Nu e încheiată deloc. Au arestat pe cine nu trebuie și-1 vor spânzura dacă domnul Poirot nu-1 găsește pe ade-văratul criminal. Mi se pare foarte palpitant!

Robin turnă băuturile.

— White Lady pentru tine, madre.

— Mulțumesc, dragul meu băiat.

Poirot se încruntă ușor. Robin le înmâna băuturile lui și doamnei Oliver.

— Ei bine, să bem pentru crimă! Dădu paharul pe gât, apoi continuă:
Lucra pentru noi.

— Doamna McGinty? Întrebă scriitoarea.

— Da. Nu-i așa, madre?

— Ei, nu chiar. Venea doar o dată pe săptămână.

— Și în câteva după-amiezi.

— Cum era? Se interesă doamna Oliver.

— Respectabilă, fără discuție, răspuse Robin, și înne-bunitor de ordonată. Avea un fel îngrozitor de a face curat absolut peste tot și de a pune lucrurile în sertare, încât chiar nu mai găseai nimic.

Doamna Upward interveni pe un ton glumeț:

— Dacă nu face cineva curat măcar o dată pe săptămână, nu ne-am mai putea mișca în casa asta atât de mică.

— Știu, madre, știu. Dar dacă lucrurile nu sunt lăsate așa cum le pun eu, pur și simplu nu mai pot lucra. Toate notițele mi se dau peste cap.

— E enervant că sunt așa neajutorată. Avem o servitoare bătrână și devotată, dar tot ce mai poate să facă este să gătească.

— De ce suferiți? Artrită? Întrebă doamna Oliver.

— O formă de artrită. Din păcate, în curând va fi nevoie să am o asistentă medicală în permanență. Foarte supărător, îmi place să fiu o persoană independentă.

Robin o bătu pe braț consolator.

— Nu te mai gândi la asta acum.

Femeia îi răspuse cu un zâmbet plin de tandrețe:

— Robin e la fel de bun cu mine ca o fiică. Face de toate, se gândește la toate. Nimeni nu ar putea fi mai grijuliu.

Își zâmbiră din nou. Hercule Poirot se ridică.

— Din păcate trebuie să plec, mai am de mers undeva și apoi de prins un tren. Madame, vă mulțumesc pentru ospi-talitate. Domnule Upward, vă doresc mult succes cu piesa!

— Și eu vă doresc succes la dezlegarea crimei!

— Chiar vorbiți serios, domnule Poirot? Insistă Robin. Sau e doar o farsă teribilă?

— Normal că nu e nici o farsă, interveni ca de obicei doamna Oliver. E al naibii de serios. Nu vrea să-mi spună cine e criminalul, dar știe. Știți, nu?

— Nu, nu, doamnă, negă Poirot neconvingător. V-am spus că deocamdată nu, nu știu.

— De zis, așa ați zis, dar eu sunt convinsă că știți... Numai că sunteți tare secretos, așa-i?

Doamna Upward intră și ea în discuție și întrebă răstit:

— E adevărat? Nu glumiți?

— Nu glumesc, doamnă.

Poirot se înclină și plecă. Auzi în spatele lui vocea lui Robin:

— Draga mea Ariadne, toate bune și frumoase, dar cu mustața aia, cum poate cineva să-1 ia în serios? Chiar crezi că e bun?

Detectivul zâmbi în sinea lui. Cu adevărat bun!

Era pe punctul de a traversa drumul, dar se trase înapoi la timp. Furgoneta familiei Summerhayes trecu în viteză pe lângă el.

— Îmi pare rău, strigă șoferul, trebuie să prind trenul. Covent Garden...

Și Poirot intenționa să ia trenul, cursa către Kilchester, unde aranjase o întâlnire cu comisarul Spence.

Înainte de asta, mai avea timp pentru încă o vizită.

Urcă în vârful dealului, trecu de porți și o apucă pe un drum bine întreținut care ducea la o casă modernă din beton, cu un acoperiș pătrățos și multe ferestre. Era casa domnului și doamnei Carpenter. Guy Carpenter era asociat la Fabrica de Construcții de Mașini Carpenter, un bărbat foarte bogat, care de curând intrase și în politică. Cei doi erau căsătoriți de puțină vreme.

Ușa de la intrare nu mai fu deschisă de o servitoare cu accent străin sau de o bătrână fără puteri, ci de un major-dom imperturbabil, pentru care Hercule Poirot era genul de vizitator pe care-l lași afară. Era convins că venise să vândă ceva.

— Domnul și doamna Carpenter nu sunt acasă.

— Ar fi posibil atunci să-i aștept?

— N-aș putea să vă spun când se întorc.

Închise ușa. Poirot însă nu plecă. Ocoli casa și aproape se ciocni cu o tânără înaltă, îmbrăcată cu o haină de nurcă.

— Bună ziua, spuse ea. Ce naiba vreți? Poirot își scoase galant pălăria.

— Speram să-i întâlnesc pe domnul sau pe doamna Carpenter. Am onoarea de-a sta de vorbă cu doamna Carpenter?

— Da, eu sunt.

Tonul era lipsit de amabilitate, dar în spatele lui se ghicea o urmă de conciliere.

— Numele meu este Hercule Poirot.

Nici o reacție. Nu numai că marele, unicul nume îi era necunoscut, dar era foarte probabil să nu-l recunoască nici măcar ca oaspete al familiei Summerhayes. Bârfele nu ajungeau până aici. Un detaliu demn de reținut.

— Da.

— Aș fi dorit să văd pe oricare din soții Carpenter, dar dumneavoastră, doamnă, îmi veți fi de mai mare ajutor, pentru că ceea ce vreau să întreb este legat de treburi casnice.

— Folosim un aspirator Hoover, replică ea suspicioasă. Poirot râse.

— Nu, nu, m-ați înțeles greșit. Aș dori să vă pun câteva întrebări despre căminul dumneavoastră.

— A, vă referiți la unul dintre acele chestionare. Sunt absolut stupide... Poate ar fi mai bine să intrați.

Poirot zâmbi vag. Interlocutoarea lui se oprise brusc înainte de a face un comentariu peiorativ. Cu un soț implicat în politică, era indicat să fie rezervată în criticile adresate guvernului.

Îl conduse printr-un hol lung într-o cameră bine proporțională cu ieșire spre grădină. Era o încăpere modernă, cu canapea și fotolii tapițate cu brocart, trei sau patru scaune în stil Chippendale și un birou. Nu se evitase

nici o cheltuială, fuseseră angajate cele mai bune firme, dar totul era absolut neutru, fără vreo amprentă personală. Să-i fi fost indiferent miresei?

O măsură din cap până-n picioare. O tânără frumoasă și costisitoare, cu păr blond platinat, cu machiajul aplicat cu grijă. Privirea din ochii ei mari și albaștri era însă rece. Cu o voce mai calmă, dar la fel de plictisită, îl invită să ia loc.

— Sunteți foarte amabilă, doamnă, mulțumesc. Să vă spun despre ce e vorba. Mă interesează doamna Mcginty, cea care a murit, de fapt care a fost ucisă în noiembrie.

— Doamna Mcginty? Nu înțeleg ce vreți să spuneți, îl fixă plină de suspiciune.

— V-o amintiți pe doamna Mcginty?

— Nu. Nu știu nimic despre ea.

— Vă amintiți de moartea ei? Sau crima e un lucru atât de obișnuit aici, încât trece neobservată?

— Ah, crima. Sigur. Uitasem numele bătrânei.

— Deși a lucrat pentru dumneavoastră aici, sau mă înșel?

— Nu a lucrat pentru mine, eu nu locuiam aici pe vremea aceea. Eu și domnul Carpenter suntem căsătoriți doar de trei luni.

— Dar lucra pentru dumneavoastră. Vinerea dimineața, dacă mă gândesc bine. Pe atunci vă numeați domnișoara Selkirk și locuiați în Rose Cottage.

Femeia deveni ursuză:

— Dacă știți deja toate răspunsurile, nu văd de ce mai puneți întrebări. Oricum, despre ce e vorba de fapt?

— Investighez crima.

— De ce? Pentru ce? Și de ce ați venit la mine?

— E posibil să dețineți niște informații care m-ar ajuta.

— Nu știu nimic. De ce aș ști? Era doar o bătrână proastă care muncea cu ziua. Își ținea banii sub podea și cineva a jefuit-o și a omorât-o pentru ei. Ce poveste dezgustătoare, ca alea pe care le citești în ziarele de duminică.

Poirot se agăță imediat de idee:

— Da, exact, ca în ziarele de duminică. Ca în Sunday Cornet. Citiți probabil Sunday Cornet, nu?

Femeia sări și se repezi la fereastra deschisă. Mișcarea fu atât de bruscă și de stângace, încât aproape se izbi de cercevea. Lui Poirot îi veni în minte imaginea unei molii care zboară orbește în jurul unui bec.

— Guy! Guy! Începu ea să strige.

— Eve? Se auzi răspunsul de la o oarecare distanță.

— Vino repede aici!

La geam apărură un bărbat înalt, în jur de 35 de ani.

— E cineva aici, un străin. Îmi pune tot felul de întrebări despre crima aia oribilă de anul trecut. Bătrâna servitoare, îți amintești? Urase lucrurile astea, știi că le urăsc.

Guy Carpenter se încruntă și intră. Avea un chip prelung, palid și un aer disprețuitor. Poirot îl găsea neatrăgător.

— Pot să știu despre ce e vorba? Ați supărat-o pe soția mea? Oaspetele își desfăcu brațele și ridică din umeri.

— Ultimul lucru pe care mi l-aș dori ar fi să supăr o doamnă atât de încântătoare. Speram doar că, din moment ce decedata a lucrat pentru dumneaei, ar putea să mă ajute în investigațiile mele.

— Ce investigații?

— Da, întreabă-1, insistă soția.

— Se fac noi cercetări în cazul morții doamnei McGinty.

— Prostii, cazul e închis.

— Nu, greșiți, încă nu s-a încheiat.

— Noi cercetări, spuneți? Guy Carpenter se încruntă din nou. Din partea poliției? Aiurea! Nu aveți nici o legătură cu poliția.

— Aici aveți dreptate. Lucrez independent de poliție.

— E de la presă, izbucni Eve. Un ziar oribil de duminică, așa a zis.

Carpenter îl privi de data asta cu prudență. În starea în care se afla, nu era dornic să-și facă dușmani printre ziariști, așa că răspunse pe un alt ton:

— Soția mea este foarte sensibilă. Crime și lucruri de genul acesta o supără foarte tare. Sunt convins că nu e necesar s-o deranjați mai mult decât. Abia o cunoștea pe femeia aia.

— Era doar o bătrână proastă care muncea cu ziua, i-am zis, întări Eve vehement. Și mai și mințea de înghețau apele!

— Ah, interesant. Fața detectivului se luminează când se întoarse de la unul la altul. Deci mințea. Asta ar putea să ne ducă pe o pistă foarte importantă.

— Nu văd cum, comentă Eve îmbufnată.

— În legătură cu stabilirea mobilului. Acesta e firul pe care-1 urmez acum.

— A fost jefuită pentru bani, i-o reteză Carpenter scurt. Acesta a fost mobilul crimei.

— Hm... Așa să fie?

Poirot se ridică precum un actor care tocmai și-a spus replica-cheie.

— Regret teribil dacă i-am cauzat doamnei vreo supărare, mai spuse el politicos. Chestiunile astea sunt întotdeauna neplăcute.

— Toată afacerea a fost cumplită. Bineînțeles că soției mele nu i-a plăcut să i se amintească de ea. Îmi pare rău că nu v-am fost de ajutor cu nici o informație.

— Oh, dar mi-ați fost!

— Poftim?

Poirot coborî tonul:

— Doamna McGinty mințea. Un amănunt valoros. Ce minciuni spunea mai exact, doamnă?

Așteptă răbdător ca Eve Carpenter să răspundă. Într-un final, femeia spuse:

— Nimic în mod special... Nu-mi amintesc. Conștientă poate de faptul că amândoi bărbații o priveau în expectativă, continuă:

— Prostii despre oameni, prostii care nu aveau cum să fie adevărate.

După un moment lung de tăcere, Poirot afirmă:

— Înțeleg, avea limba ascuțită.

— A, nu, nici chiar așa. Mă refeream la bârfe, atâta tot.

— Bârfe, repetă Poirot ca pentru el.

Făcu un gest de rămas-bun, iar Guy Carpenter se oferi să-l însoțească până la ușă.

— Ziarul acesta al dumneavoastră cum se numește?

— Ziarul pe care i l-am menționat doamnei este Sunday Cornet.

Carpenter reflectă un timp.

— Sunday Cornet. Mă tem că nu-l citesc prea des.

— Are articole interesante uneori, și ilustrații interesante... Înainte ca gazda lui să mai spună ceva, Poirot se înclina elegant și se scuză încă o dată:

— Au revoir, domnule Carpenter, îmi pare rău dacă v-am deranjat.

După ce trecu de poartă, se întoarse și privi din nou casa

— Mă întreb dacă oare... Mă întreb...

Capitolul 11

Comisarul Spence se așeză în fața lui Poirot și oftă.

— Nu spun că nu aveți nimic deocamdată, personal cred că e ceva, dar e al naibii de puțin.

Poirot încuviință.

— În sine, nu ajunge. Trebuie să fie mai mult de-atât

— Adjunctul meu sau eu ar fi trebuit să vedem ziarul ăla.

— Nu, nu aveți de ce să vă învinovați. Crima era atât de evidentă. Jaf și violență. Camera răvășită, banii dispăruți. De ce să mai fi dat vreo importanță unei tăieturi dintr-un ziar în toată nebunia aceea?

Spence repetă cu năduf:

— Ar fi trebuit să văd. Și călimara cu cerneală...

— Chiar și eu am aflat de ea printr-o simplă întâmplare.

— Și totuși pentru dumneavoastră a însemnat ceva. De ce?

— Din cauza unei fraze aruncate despre scrierea unei scrisori. În ceea ce ne privește, noi scriem multe scrisori, pentru noi e un lucru absolut obișnuit.

Comisarul oftă iar și așeză pe masă patru fotografii.

— Acestea sunt fotografiile pe care mi le-ați cerut, originalele pe care le-au folosit cei de la Sunday Cornet. Sunt totuși puțin mai clare decât cele din ziar. Dar cu toate astea, nu spun mare lucru. Vechi, îngălbenite și cu niște femei pe care doar coafurile le deosebesc între ele. Nu e nimic de care să te legi, un profil, urechile măcar. Pălăriile, trandafirii... Nici o șansă.

— Sunteți de acord cu mine că o putem tăia de pe listă pe Vera Blake?

— Cred că da. Dacă ar fi locuit în Broadhinny, toată lumea ar fi aflat, din moment ce lamentările despre viața tragică par să fi fost specialitatea ei.

— Ce-mi mai puteți spune despre celelalte?

— N-am reușit să aflu mare lucru într-un timp atât de scurt... Eva Kane a plecat din țară după ce Craig a fost condamnat și și-a luat numele de Hope. Simbolic, nu?

— Da, da, romantic. „Frumoasa Evelyn Hope a murit”, cum spunea un poet. Îndrăznesc să cred că la versul ăsta s-a și gândit. Prenumele ei era cumva Evelyn?

— Da, cred că da. Dar fusese mereu cunoscută ca Eva. Și apropo, domnule Poirot, dacă tot discutăm despre subiectul ăsta, părerea poliției despre Eva Kane n-are nici o legătură cu articolul, nici pe departe.

Poirot zâmbi.

— Părerea poliției nu reprezintă o probă, dar ne poate ghida foarte bine. Așadar, ce crede poliția despre Eva Kane?

— Că nu era deloc victima inocentă pe care o credea opinia publică. Eram tânăr pe vremea aceea și-mi amintesc o discuție între șeful meu de atunci și inspectorul Traill care se ocupa de caz. Traill credea, fără să aibă probe totuși, că ideea omorârii doamnei Craig îi aparținuse de fapt Evei, care nu numai că s-a gândit la asta, dar a și făcut-o. Craig s-a întors într-o zi acasă și a descoperit că micuța lui prietenă luase măsuri drastice. Îndrăznesc să spun că ea crezuse că va părea moarte naturală. Dar Craig și-a dat seama mai bine. A dus cadavrul în pivniță și a inventat planul cu plecarea soției în străinătate. Apoi, când totul a ieșit la iveală, a apărut-o cu frenezie pe Eva Kane, luând totul asupra lui.

Comisarul ridică din umeri.

— Nimeni nu a putut dovedi contrariul. Substanța era în casă, oricare din ei ar fi putut-o folosi. Eva Kane părea întruchiparea inocenței îngrozite. Foarte bine s-a descurcat, ca o actriță. Inspectorul Traill avea îndoielile lui, dar nimic concret. Vă spun toate astea ca să înțelegeți, domnule Poirot, că nu avem ceva solid...

— Dar există posibilitatea ca una dintre aceste „femei tragice” să fi fost mai mult de-atât, să fi fost o criminală, care, dacă interesul o cerea, ar fi putut omorî din nou... Să trecem la Janice Courtland, ce-mi puteți spune despre ea?

— Am cercetat dosarele. Dacă am spânzurat-o pe Edith Thompson, în mod cert ar fi trebuit s-o spânzurăm și pe Janice Courtland. O pereche tare nesuferită, ea și soțul ei, n-aveai ce s-alegi, și Janice atâta l-a vrăjit pe băiatul ăla tânăr, până l-a avut în gheare. Dar mereu a fost un bogătan în umbră și, ca să se mărite cu el, soțul trebuia să dispară din peisaj.

— S-a căsătorit până la urmă?

— N-am idee.

— A plecat în străinătate, și apoi?

— A devenit o femeie liberă. Nu fusese acuzată de nimic. Dar dacă s-a măritat sau altceva, nu mai știu.

— Te poți întâlni cu ea oricând la o petrecere, își aminti Poirot replica doctorului Rendell.

— Exact.

Poirot își aruncă privirea pe ultima fotografie.

— Și fetița? Lily Gamboll?

— Prea mică să fie acuzată de crimă. A fost trimisă la o școală de corecție. Acolo a avut un comportament bun. A învățat să stenografeze și să

bată la mașină și i s-a găsit o slujbă de probă. S-a descurcat bine. Ultima dată s-a auzit despre ea prin Manda. Și pe ea cred că putem s-o eliminăm, ca pe Vera Blake. La urma urmei, a devenit o persoană mai bună și oamenii nu urăsc un copil de 12 ani pentru că a făcut ceva rău într-un acces de furie. Ce ziceți?

— Poate, dacă n-ar fi satârul. Că Lily Gamboll a folosit așa ceva e neîndoielnic, iar pe de altă parte, în cazul nostru, doamna McGinty a fost ucisă cu o armă care ar putea fi un satâr.

— S-ar putea să aveți dreptate. Acum să vedem cum stau lucrurile. Nimeni n-a încercat să vă facă felul, mă bucur.

— N-nu, răspunse Poirot după un moment de ezitare.

— Să știți că mi-am făcut griji de câteva ori pentru dum-neavoastră, de la discuția noastră de la Londra. Deci, care sunt posibilitățile, în rândul locuitorilor din Broadhinny?

Poirot își deschise carnețelul.

— Dacă ar mai trăi, Eva Kane ar avea aproape 60 de ani. Fiica ei, a cărei viață de adult a fost zugrăvită atât de înduioșător în Sunday Cornet, ar avea în jur de 30. Aceeși vârstă ar avea și Lily Gamboll, iar Janice Courtland s-ar apropia de 50.

Spence îl aprobă cu o mișcare a capului.

— Acum să trecem la locuitorii din Broadhinny, în special la cei pentru care a lucrat doamna McGinty.

— Corect.

— Se complică lucrurile puțin, pentru că bătrâna lucra și ocazional, dar să presupunem deocamdată că a văzut ceva, o fotografie probabil, într-una dintre casele în care se ducea în mod regulat.

— De acord.

— Dacă ne luăm după vârstă, ajungem întâi la familia Wetherby, unde doamna McGinty a lucrat în ziua morții. Doamna Wetherby are vârsta potrivită pentru Eva Kane și, de asemenea, are o fiică de vârsta fiicei Evei Kane, o fiică dintr-o căsătorie anterioară.

— Și în ceea ce privește fotografia?

— Mon cher, nu e posibilă nici o identificare certă. A trecut prea mult timp. Nu putem spune decât atât: doamna Wetherby a fost o femeie foarte frumoasă, are toate maniere-rismele uneia. Pare prea fragilă și neajutorată ca să comită o crimă, dar aceeași era impresia și despre Eva Kane la vremea respectivă. De câtă forță a fost nevoie ca să fie omorâtă bătrâna McGinty e greu de stabilit, din moment ce nu se știe ce armă a fost folosită, cât de ușor putea fi ținută, ascuțimea tăișului etc.

— Da, da. Nu înțeleg cum de nu am reușit să găsim arma crimei...
Continuați, vă rog.

— Altă observație pe care aș vrea s-o fac în legătură cu casa Wetherby este că domnul Wetherby poate fi foarte nesuferit, dacă vrea. Fiica îi este devotată mamei până la fanatism și își urăște tatăl vitreg. Nu comentez aceste aspecte, doar le prezint, ca să fie luate în considerație. Fiica ar putea ucide pentru ca trecutul mamei sale să nu ajungă la urechile tatălui vitreg.

Mama ar putea ucide din același motiv, iar tatăl, ca să evite un „scandal”. S-au întâmplat mai multe crime decât ne putem imagina, doar pentru a se apăra un nume respectabil! În familia Wetherby sunt „oameni de treabă”.

— Dacă ne luăm după poveștile din Sunday Cornet, atunci putem paria clar pe Wetherby.

— Exact. Singura din Broadhinny care ar avea aceeași vârstă cu Eva Kane ar fi doamna Upward. Sunt însă două argumente împotriva ipotezei că ea ar fi ucis-o pe doamna McGinty: în primul rând suferă de artrită și stă într-un scaun cu rotile...

— Într-un roman, interveni Spence, treaba cu scaunul ar putea fi falsă, dar în viața reală... Cine știe...

— În al doilea rând, continuă Poirot, doamna Upward pare să țină la anumite principii solide, fiind înclinată mai degrabă să intimideze decât să ucidă, ceea ce nu se mai potrivește cu caracterul tinerei Eva. Pe de altă parte, oamenii se mai schimbă, și dorința de a se impune este o calitate care vine odată cu vârsta.

— Adevărat, aprobă Spence. În cazul doamnei Upward, nu imposibil, dar puțin probabil. Acum, celelalte posibilități. Janice Courtland?

— Cred că poate fi lăsată deoparte. Nu e nimeni în Broadhinny cu o vârstă apropiată de-a ei.

— Doar dacă Janice și-a făcut operație estetică și acum e una dintre tinerele din sat. Nu mă luați în seamă, glumeam.

— Sunt trei femei la aproape 30 de ani. Deirdre Henderson, soția doctorului Rendell și doamna Carpenter. Oricare dintre ele ar putea fi Lily Gamboll sau fiica Evei Kane, dacă ne luăm doar după vârstă.

— Și dacă ținem cont și de alte circumstanțe? Poirot oftă.

— Fiica Evei poate fi înaltă sau scundă, blondă sau brunetă - nu avem nici un indiciu după care să ne putem orienta. Am luat-o în considerație pe Deirdre Henderson pentru acest rol. Și acum, celelalte două. Doamna Rendell se teme de ceva, vă spun cu siguranță.

— De dumneavoastră?

— Așa cred.

— Asta ar putea să însemne ceva, comentă Spence încet. Sugerăți că soția doctorului ar putea fi fata Evei Kane sau Lily Gamboll? E blondă sau brunetă?

— Blondă.

— Lily Gamboll era o copilă blondă.

— Și doamna Carpenter e blondă. O tânără dichisită și foarte costisitoare. Fie că arată bine sau nu, cert este că are niște ochi minunați, de un albastru intens.

— Domnule Poirot... Încercă să intervină Spence dând din cap.

— Când a fugit să-1 strige pe soțul ei, am asemuit-o cu un fluture de noapte, care zboară agitat în lumină. S-a împiedicat de mobilă întinzându-și mâinile, ca și cum ar fi fost oarbă.

Spence îl privi cu indulgență.

— Sunteți un romantic, asta sunteți... Fluturi de noapte care zboară, ochi albaștri minunați...

— Deloc. Prietenul meu Hastings era într-adevăr roman-tic și sentimental, eu niciodată! Sunt o persoană extrem de practică. Ceea ce vreau să subliniez este că, dacă fru-musețea unei fete se judecă după ochi, atunci, chiar de-ar fi mioapă, ea își va scoate ochelarii și va privi în jur cu încredere, chiar dacă nu distinge contururile sau nu vede la distanță.

Poirot atinse ușor cu vârful degetului fotografia micuței Lily Gamboll în dreptul ochelarilor cu lentile groase.

— Deci asta credeți? Lily Gamboll?

— Nu, spun doar ce-ar putea să fie. La vremea când doamna Mcginty a murit, doamna Carpenter nu era încă doamna Carpenter. Era o tânără văduvă care trăia într-o casă modestă de muncitori. Era logodită cu cel mai bogat om din cartier - un bărbat cu ambiții politice și cu un grad ridicat de conștientizare a propriei importanțe. Dacă Guy Carpenter ar fi aflat că urma să se însoare, să zicem, cu o copilă ale cărei origini erau destul de umile sau care și-a obținut notorietatea lovindu-și mătușa, sau mai mult de-atât, cu fiica lui Craig, unul dintre cei mai renumiți criminali ai secolului - aflat la loc de frunte în Camera Ororilor, după cum ziceți.

— Oare ar mai fi mers până la capăt? Veți spune că da, probabil, dacă iubea fata, da, ar fi luat-o oricum de nevastă. Dar nu e tocmai genul acela de om. L-aș numi egoist, ambițios, dar cu o reputație ireproșabilă. Mă gândesc că dacă tânăra domnișoară Selkirk, cum o chema atunci, ar fi fost nerăbdătoare să contracteze partida vieții ei, ar fi avut grijă ca nimic din trecutul tulbure să nu ajungă la urechile logodnicului.

— Înțeleg, credeți că ea e, nu?

— Mon cher, repet, eu nu știu nimic, eu doar examinez posibilitățile. Doamna Carpenter era atentă, suspicioasă și chiar ușor alarmată în timpul discuției cu mine.

— Asta nu dă prea bine.

— Da, da, dar totul este foarte dificil. Odată stăteam cu niște prieteni la țară și s-au dus la vânătoare. Știți cum se procedează? Unul merge cu armele și câinii, iar câinii sunt cei care fac tot jocul, pasărea zboară speriată din copac, iar tu poc! Poc! Așa facem și noi acum. Doar că probabil nu speriem o singură pasăre, mai sunt și altele ascunse, și poate că nu toate ne sunt de folos, dar ele nu au de unde să știe asta. Trebuie să fim absolut siguri, cher ami, care este pasărea noastră. În timpul văduviei doamnei Carpenter, se prea poate să fi existat anumite imprudențe, nu grave, dar incomode, și de aceea mi-a spus repede că doamna Mcginty era o mincinoasă.

Comisarul își frecă nasul.

— Haideți să ne înțelegem, ce credeți de fapt?

— Nu contează ce cred. Trebuie să știu. Și deocamdată, câinii abia au ajuns în pădure.

Spence murmură:

— Dacă am reuși să avem ceva clar sau... Măcar o bănuială...
Deocamdată totul e teorie. E subțire, după cum am zis. A ucis cineva într-adevăr pentru motivul ăsta pe care-l analizăm noi acum?

— Depinde. Depinde de foarte multe circumstanțe pe care nu le cunoaștem. Dar interesul pentru respectabilitate e foarte puternic. Nu exista artiști sau boemi. În Broadhinny trăiesc numai oameni de treabă. Iar oamenilor de treabă le place să-și păstreze această etichetă. Căsnicii fericiți fără suspiciunea că ai fost cândva o figură importantă într-un caz de crimă renumit, fără suspiciunea că fiica ta este copilul unui asasin faimos. Oricine ar spune „Mai degrabă mor decât să aflu soțul meu!” sau „Mai degrabă mor decât să aflu fata mea cine este de fapt!” Și uite-așa ajungi la concluzia că mai bine ar muri doamna McGinty...

— Deci credeți că e vorba despre familia Wetherby.

— Nu. Ei se potrivesc cel mai bine, dar atât. Gândin-du-ne la adevăratul ei caracter, este mai probabil ca doamna Upward să fie o criminală. Are hotărârea și voința necesare și își iubește fiul la nebunie. Ca să-l împiedice să aflu ce s-a întâmplat înainte de căsătoria cu tatăl lui, când a devenit o femeie respectabilă, cred că ar fi capabilă să meargă oricât de departe.

— Adevărul l-ar fi supărat atât de mult pe băiat?

— Personal, cred că nu. Tânărul Robin are o concepție despre viață sceptică, dar modernă, e mai degrabă egoist și, din punctul meu de vedere, mai puțin devotat mamei decât îi este aceasta. Nu e un James Bentley.

— Dacă doamna Upward ar fi Eva Kane, fiul nu ar fi putut s-o omoare pe doamna McGinty pentru a împiedica descoperirea adevărului?

— Deloc, așa spune. Ar profita mai degrabă pentru a-și face publicitate. Nu-l văd pe Robin Upward săvârșind o crimă în numele onoarei sau din devotament, de fapt nu-l văd făcând asta pentru nici un alt motiv decât propriul câștig.

Spence ofta.

— E un teren necunoscut. Am putea să găsim ceva în trecutul acestor oameni, dar ne-ar lua ceva vreme. Războiul a complicat lucrurile. Multe acte au fost distruse, mulți dintre cei care voiau să-și piardă urma au putut face asta însușindu-și actele de identitate ale altora, mai ales după „incidentele” în care cadavrele erau imposibil de identificat. Dacă ne-am putea concentra măcar pe o singură pistă, dar sunt atâtea, domnule Poirot.

— Vom reuși să le reducem în curând.

Poirot plecă de la comisar cu mai puțin entuziasm în suflet decât lăsase să se vadă. Era obsedat, la fel ca și Spence, de trecerea timpului. Dacă ar fi avut timp...

Mai era, de asemenea, și o îndoială care nu-i dădea pace - tot ceea ce construiseră împreună cu Spence stătea oare în picioare? Dacă totuși James Bentley era vinovat?

Nu se lăsa pradă acestei îndoieli, dar îl mai sâcâia din când în când.

Rememora iar și iar întrevăderea cu James. Și-l amintea și acum, în timp ce aștepta pe peronul gării din Kilchester. Fusese zi de târg și peronul era înțesat de lume. Și mai multă lume se aduna, trecând de porți.

Poirot se aplecă să vadă mai bine. Da, sosea trenul, înainte de a-și îndrepta spatele, simți un ghiont puternic. Lovitura fu atât de violentă și de bruscă, încât îl luă prin surprindere. În secunda următoare ar fi căzut pe șine în fața trenului care se apropia dacă un bărbat din spate nu l-ar fi prins repede, trăgându-l înapoi.

— Ce ți-a venit? Strigă bărbatul, un sergent solid. Ai înne-bunit? Omule, mai aveai puțin și erai sub roțile trenului.

— Vă mulțumesc, vă mulțumesc de mii de ori. Mulțimea se înghesuia deja în jurul lor încercând să urce în tren, în timp ce alții coborau.

— Ești mai bine acum? Să te ajut? Tremurând, Poirot găsi un loc liber și se așeză.

Nu mai era nevoie să spună că fusese împins, dar chiar fusese. Până în seara aceea acționase atent, conștient de pericolul la care se supunea. După conversația cu Spence însă și după întrebările lui legate de vreun posibil incident, se relaxase și devenise mai nepăsător, ca și cum primejdiile nu aveau cum să se mai împlinească.

Cât de mult se înșelase! Dintre toate interviurile din Broadhinny, unul avusese efect. Cineva se speriasse. Cineva încerca să pună capăt tentativei lui de a relua un caz închis.

Când ajunse în Broadhinny, îl sună pe comisarul Spence de la o cabină din gară.

— Mon ami? Am vești, niște vești excelente! Cineva a încercat să mă omoare...

Poirot asculta plin de satisfacție replicile de la celălalt capăt al firului.

— Nu, nu sunt rănit, dar era cât pe-aci. Da, sub tren. Nu, nu am văzut cine a făcut-o. Dar, cu siguranță, voi afla. Acum știm că suntem pe drumul cel bun.

Capitolul 12

I.

Cel care venise să verifice contorul electric la familia Carpenter se ocupase de asta sub privirile majordomului.

— Electricitatea va funcționa pe baze noi, explică el. Tarifele vor fi gradate în funcție de numărul de ocupanți ai unei case.

Servitorul răspunse sceptic:

— Cu alte cuvinte, va costa mai mult, ca peste tot.

— Depinde. Prețuri corecte pentru toată lumea, asta zic. V-ați dus la întâlnire aseară la Kilchester?

— Nu.

— Șeful dumneavoastră, domnul Carpenter, a vorbit foarte bine, așa se zice. Credeți că va fi ales?

— Data trecută a fost întrecut la mustață.

— Da. O sută douăzeci și cinci majoritatea, sau ceva de genul ăsta. Îl duceți dumneavoastră cu mașina la ședințele astea sau conduce singur?

— De obicei se duce singur. Îi place să conducă, are un Rolls Bentley.

— Îi merge bine... Conduce și doamna Carpenter?

— Da. Cu prea mare viteză, după părerea mea.

— Așa fac femeile. A fost și ea la ședință aseară? Sau nu e interesată de politică?

Majordomul rânji.

— Oricum, pretinde că este interesată. Dar aseară nu a stat până la sfârșit, a zis că are o migrenă sau ceva și a plecat în toiul discursurilor.

Electricianul se uită atent la siguranțe.

— Aproape am terminat.

Mai puse câteva întrebări fără legătură, apoi își adună uneltele și se pregătește să plece. O luă în jos pe șosea, dar, după ce dădu colțul și se îndepărtă de porți, se opri și notă într-un carnețel:

C. S-a întors singur acasă aseară. A ajuns pe la 22.30 (aprox.). Posibil să fi fost la Gara Centrală din Kilchester la ora indicată. Doamna C a plecat devreme de la ședință. A ajuns acasă cu doar zece minute înaintea lui C. A zis că a venit cu trenul.

Era a doua însemnare în carnețelul electricianului. Prima:

Dr. R. A fost chemat la un pacient aseară, pe lângă Kilchester. Posibil să fi fost la Gara Centrală din Kilchester la ora indicată. Doamna R. singură toată seara (în casă?). După cafea, doamna Scout, menajera, nu a mai văzut-o. Are mașina proprie.

II.

Colaborarea decurgea de minune în reședința Labumums.

— Vezi, nu-i așa, cât de minunată e replica asta? Tonul lui Robin Upward era cât se poate de sincer. Și dacă vom reuși să obținem un antagonism sexual între băiat și fată, totul va căpăta brusc mult mai multă vigoare!

Doamna Oliver își trecu posomorâtă mâinile prin părul cărunț, făcându-1 să pară și mai ciufulit.

— Înțelegi, dragă Ariadne, nu-i așa?

— Ah, da, înțeleg ce vrei să spui, răspunse femeia.

— Dar important este ca tu să te simți cu adevărat mulțumită în legătură cu asta.

Nimeni nu ar fi putut spune despre doamna Oliver că ar fi fost mulțumită în clipa aceea. Robin continuă vesel:

— Uite cum văd eu lucrurile... Tânărul ăsta minunat, parașutat de curând...

— Are șaiszeci de ani, îl întrerupse doamna Oliver.

— Ah, nu!

— Ba da.

— Eu nu-1 văd așa. Treizeci și cinci, nici o zi mai mult.

— Dar scriu cărți despre el de treizeci de ani, și avea treizeci și cinci în prima.

— Draga mea, dacă are șaiszeci, nu se poate crea nici o tensiune între el și fată - apropo, cum o cheamă? Ingrid. Adică, o să pară doar un bătrân nesuferit.

— Asta cu siguranță.

— Deci, vezi, trebuie să aibă treizeci și cinci, rosti Robin triumfător.

— Atunci nu poate fi Sven Hjerson. Fă-1 un tânăr norvegian din Mișcarea de Rezistență.

— Dar, draga mea Ariadne, totul se-nvârte în piesă în jurul lui Sven Hjerson. Ai un public larg, care pur și simplu îl adoră pe acest Sven Hjerson și care se va îngrămădi să-1 vadă. El reprezintă box-officedraga mea.

— Dar oamenii care-mi citesc cărțile îl cunosc! Nu poți să inventezi un tânăr din Mișcarea Norvegiană de Rezistență și să-1 numești tot Sven Hjerson!

— Ariadne dragă, tocmai ți-am explicat. Nu e o carte, draga mea, e o piesă de teatru. Și trebuie să-i dăm strălucire! Și dacă obținem această tensiune, acest antagonism între Sven Hjerson și fată – cum o cheamă?

— Karen, știi, unul împotriva celuilalt și totuși atrași teribil unul de celălalt.

— Lui Sven Hjerson nu i-a păsat niciodată de femei, comentă glacial doamna Oliver.

— Dar nu poți să-1 lași așa/no/ău, draga mea. Nu într-o astfel de piesă. Adică aici nu e vorba de floricele pe câmpii, e vorba de fiori pe șira spinării, crime și distracție în aer liber!

Ultima replică avu efect.

— Cred c-o să ies puțin, am nevoie să iau aer, am mare nevoie să iau aer.

— Vrei să vin cu tine? Întrebă Robin pe un ton cald.

— Nu, aș vrea să fiu puțin singură.

— Cum dorești. Poate că ai dreptate. Mai bine mă duc și prepar un cocteil de ouă pentru madre. Biata de ea, se simte așa mică și lăsată la o parte. Iar ei îi place să fie în centrul atenției. Și te vei gândi la scena din pivniță, da? Totul începe să se lege minunat. Va fi un succes răsunător, știu că va fi!

Doamna Oliver se mulțumi doar să ofteze.

— Dar cel mai important e să fii tu fericită! Continuă Robin.

Aruncându-i o privire rece, doamna Oliver își puse pe umeri o pelerină de armată pe care și-o cumpărase cândva din Italia și ieși la plimbare prin Broadhinny.

Ar mai uita de necazuri, se gândi ea, dacă și-ar ocupa mintea cu elucidarea unei crime reale. Hercule Poirot avea nevoie de ajutor. Îi va studia puțin pe locuitorii satului, își va exersa intuiția feminină – care nu dăduse greș niciodată – și îi va spune lui Poirot cine e asasinul, iar el nu ar mai avea altceva de făcut decât să găsească probele.

Doamna Oliver își începu misiunea la poștă. În timp ce cumpăra un kilogram de mere, se angaja într-o conversație amicală cu doamna Sweetiman.

După ce fu de acord că vremea era foarte caldă pentru acea perioadă a anului, scriitoarea menționa întâmplător că locuiește la familia Upward.

— Da, știu. Trebuie să fiți doamna de la Londra, care scrie romane polițiste, nu? Avem și noi aici trei dintre ele, în ediția Penguins.

Doamna Oliver aruncă o privire scurtă înspre raftul cu cărți.

— Aventura, celui de-al doilea peștișor de aur, asta chiar e bună.
Moartea pisicii – în asta am zis că un suflător are 30 de centimetri, și de fapt are 180. E ridicol că un suflător ca ăsta poate fi așa de mare. Cineva de la un muzeu mi-a scris și m-a corectat. Cred că sunt oameni care citesc doar ca să găsească greșeli. Care e a treia carte? Ah, Moartea unei debutante – asta e maculatură de-a dreptul! Am scris că sulfonalul e solubil în apă și nu e, și toată poveste e de fapt imposibilă de la cap până la coadă. Cel puțin opt oameni mor înainte ca lui Sven Hjerson să-i vină o idee strălucită.

— Sunt foarte populare, răspunse doamna Sweetiman, neimpresionată de această autocritică spontană. N-o să vă vină să credeți, dar eu nu am citit niciuna, pentru că pur și simplu nu am timp.

— Ați avut o crimă chiar aici, nu-i așa?

— Da, anul trecut în noiembrie.

— Am auzit că a venit un detectiv să investigheze.

— Aah, vă referiți la domnul acela străin de la Long Meadows? A fost pe-aici ieri și...

Doamna Sweetiman tăcu pentru că un client intră să cumpere niște timbre.

— Bună dimineața, domnișoară Henderson. Cald pentru perioada asta a anului.

— Da, așa e.

Fata, foarte înaltă, ținea în lesă un terier Sealyham.

— Ce mai face doamna Wetherby?

— Destul de bine, mulțumesc. N-a prea mai ieșit din cauza vântului puternic din ultima vreme.

— E un film foarte bun la Kilchester săptămâna asta, domnișoară Henderson. Trebuie să mergeți să-l vedeți.

— Am vrut să mă duc aseară, dar nu m-am mai deranjat până la urmă.

— Săptămâna viitoare e Betty Grable. Nu mai am bibliorafturi. Două clasoare mai mici sunt bune?

— Doamna Wetherby e invalidă, nu? Întrebă doamna Oliver după ce fata ieși.

— Cam așa ceva, veni răspunsul destul de acru. Unii dintre noi nu au timp să zacă.

— Sunt perfect de acord. Îi spun mereu doamnei Upward că, dacă ar face un efort cât de mic să-și folosească picioarele, ar fi mult mai bine pentru ea.

Vânzătoarea se amuză.

— Umblă peste tot când vrea, așa am auzit.

— De la Janet? Se hazarda doamna Oliver.

— Janet Groom bodogăne întruna, răspunse doamna Sweetiman. Și nu prea ai de ce să te miri, nu? Nici doamna Groom nu mai e tânără și are un reumatism tare supărător, mai ales când bate vântul dinspre est. Țștia aristocrați îi zic artrită și-i vezi că umblă în scaun cu rotile. Niciodată nu mi-aș pune picioarele în primejdie. Dar în zilele noastre, și dacă ți-au degerat puțin, alergi la doctor ca să justifici banii dați la Sănătate. Prea multe probleme de

sănătate așa, tam-nesam. Nu ne face bine deloc să ne plângem atâta de milă.

— Bănuiesc că aveți dreptate.

Doamna Oliver își luă merele și ieși în căutarea lui Deirdre Henderson. Nu-i fu prea greu s-o găsească, din moment ce terierul, bătrân și gras, se bucura să adulmece leneș orice smoc de iarbă.

„Câinii, se gândi scriitoarea, sunt întotdeauna un bun prilej de a începe o conversație.”

— Ce frumusețe! Exclamă ea. Tânăra privi extrem de mulțumită.

— Să zicem mai degrabă atrăgător. Nu-i așa, Ben? Ben își înălță privirea, dădu abia perceptibil din coadă și-și reluă inspecția olfactivă a unor ciulini, pe care îi salută în maniera lui obișnuită.

— Se bate? Întrebă doamna Oliver. Terierii Sealyham fac asta destul de des.

— Da, e foarte agresiv, de-asta îl țin în lesă.

— Mă gândeam eu.

Deirdre Henderson rosti ușor repezit:

— Sunteți Ariadne Oliver, nu-i așa?

— Da, locuiesc la familia Upward.

— Știu. Ne-a spus Robin că veniți. Trebuie să vă spun că romanele dumneavoastră îmi plac la nebunie.

— Oh, murmură autoarea înroșindu-se ușor. Mă bucur foarte mult.

— Nu am citit atât de multe pe cât aș vrea pentru că noi primim cărți de la clubul ziarului Times și mamei nu-i plac romanele polițiste. E foarte sensibilă și din pricina lor rămâne trează toată noaptea. Dar eu le ador!

— Ați avut o crimă adevărată aici, nu? Ce casă era? Una dintre acestea?

— Acea, răspunse fata cu o voce gătuită.

Ariadne Oliver își îndreptă privirea către fosta locuință a doamnei McGinty și zări pe trepte doi mici derbedei care torturau fericiți o pisică. Se apropie să-i admonesteze, și animalul speriat reuși să fugă, nu înainte însă de a se răzbuna cu niște zgârieturi serioase. Băiatul mai mare începu să urle.

— Așa-ți trebuie, conchise scriitoarea. Apoi, întorcându-se către Deirdre: Nu prea arată ca o casă în care a avut loc o crimă.

— Nu, aprobă fata.

— O bătrână servitoare parcă, nu? Și un hoț.

— Chiriașul ei. Femeia avea niște bani sub dușumea.

— Înțeleg.

— Dar poate că nu el e vinovatul, continuă brusc Deirdre. E un domn ciudat aici, un străin. Se numește Hercule Poirot...

— Hercule Poirot? Ah, da, știu totul despre el.

— Chiar e detectiv?

— Draga mea, este extrem de celebru. Și extrem de deștept

— Atunci poate va demonstra că nu el a făcut-o.

— Cine?

— Chiriașul, James Bentley. Sper din tot sufletul să scape.

— Serios? De ce?
— Pentru că nu vreau să fie el de vină. N-am vrut nicio-dată să fie el de vină.

Doamna Oliver o privi nedumerită, intrigată de pasiunea din vocea ei.

— L-ai cunoscut?

— Nu, răspunse Deirdre cu voce joasă. Nu pot să spun că l-am cunoscut. Dar odată, Ben și-a prins piciorul într-o capcană, și el m-a ajutat să-l eliberez. Și am stat puțin de vorbă...

— Cum era?

— Îngrozitor de singur. Mama lui tocmai murise, și ținuse foarte mult la ea.

— Așa cum ții și tu la a ta, nu?

— Da. Asta m-a făcut să înțeleg, să înțeleg ce simțea. Eu și mama - ne avem doar una pe alta, știți.

— Îmi amintesc că Robin mi-a spus că ai un tată vitreg.

— Mda, răspunse Deirdre cu amărăciune, am un tată vitreg.

— Nu e același lucru ca un tată adevărat. Pe tatăl dumitale ți-l amintești?

— Nu, a murit înainte să mă nasc eu. Mama s-a căsătorit cu domnul Wetherby când eu aveam patru ani. Întotdeauna l-am urât. Iar mama - făcu o pauză - mama a avut o viață foarte tristă. N-a avut parte de compasiune sau de înțelegere. Tatăl meu vitreg este un om fără sentimente, dur și rece.

Doamna Oliver o susținu tacit, și apoi rosti cu jumătate de glas:

— James Bentley ăsta nu pare deloc a fi un criminal.

— N-am crezut că poliția îl va aresta tocmai pe el. Sunt sigură că a fost vreun vagabond. Uneori, apar tot felul de indivizi din ăștia îngrozitori, sigur a fost unul dintre ei.

— Poate Hercule Poirot va descoperi adevărul.

— Da, poate...

Fata se întoarse pe neașteptate și intră pe poarta de la Hunter's Close.

Scriitoarea privi în urma ei câteva momente, apoi scoase un carnețel din geantă și notă: „Nu Deirdre Henderson”. Sublinie „nu”-ul atât de puternic, încât mina creionului se rupse.

III.

La jumătatea pantei se întâlni cu Robin Upward care cobora însoțit de o încântătoare tânără blondă. Bărbatul le făcu cunoștință:

— Aceasta este minunata Ariadne Oliver, Eve. Draga mea, nu știu cum de reușește. Pare atât de binevoitoare, nu-i așa? N-ai zice că se ocupă numai de crime. Aceasta este Eve Carpenter. Soțul ei va deveni noul membru în parlament. Cel de-acum, Sir George Cartwright, e un biet bătrân senil, se repede la fetișcane din spatele ușilor.

— Robin, nu ar trebui să inventezi asemenea minciuni îngrozitoare. Vei discredita partidul.

— Ei, și de ce mi-ar păsa? Nu e partidul meu. Eu sunt liberal, ăsta e singurul partid din care să faci parte în zilele noastre: mic, select și fără nici o șansă să intre în parlament Ador cauzele pierdute! Apoi i se adresă

doamnei Oliver: Eve ne-a invitat să bem ceva în seara asta. Un fel de petrecere pentru tine, Ariadne. Suntem cu toții foarte foarte emoționați să te avem aici. Nu poți să plasezi scena următorului roman în Broadhinny?

— Ah, da, faceți asta, doamnă Oliver, întări și Eve.

— Poți foarte ușor să-1 aduci pe Sven Hjerson aici. Ar putea fi ca Hercule Poirot, cazat în pensiunea din Summerhayes. Tocmai ne duceam acolo pentru că i-am spus lui Eve că Hercule Poirot e la fel de celebru în domeniul lui, ca și tine în al tău, iar ea a recunoscut că ieri a fost cam nepoliticoasă cu el, așa că mergem să-1 invităm și pe el la petrecere. Dar, serios, draga mea, chiar ai putea să-ți amplasezi următoarea crimă în Broadhinny. Am fi foarte încântați.

— Da, da, serios, doamnă Oliver, ne-am distra pe cinste.

— Cine să fie criminalul și cine victima? Întrebă Robin.

— Cine este servitoarea dumneavoastră acum? Le făcu jocul autoarea.

— Ah, nu, draga mea, nu genul ăla de crimă, e prea plictisitor. Nu, cred că Eve ar fi o victimă mai drăguță.

Strangulată, poate, cu propriii ciorapi de nailon. Nu, asta s-a mai scris.

— Eu cred că mai bine tu ai fi victima, Robin, îi răspune Eve.

Dramaturgul în devenire înjunghiat în locuința sa de la țară.

— Nu am ales criminalul încă. Ce zici de mama? Folo-sindu-și scaunul cu roțile ca să nu existe urme de pași. Cred că ar fi tare drăguț!

— Totuși ea n-ar avea de ce să te-njunghie, Robin.

— Mda, probabil că nu, răspunse tânărul, după ce reflectă un moment.

De fapt, mă gândeam la ea cum te strangulează pe tine. N-ar deranja-o să facă asta.

— Dar eu vreau ca tu să fii victima. Și persoana care te omoară ar putea fi Deirdre Henderson - fata ștearsă și oropsită pe care n-o bagă nimeni în seamă.

— Iată, Ariadne, se întoarce Robin către colaboratoarea lui, tocmai ți-a fost prezentat subiectul viitorului tău roman. Tot ce mai ai de făcut e să adaugi niște indicii false și evident, să scrii. Oh, Doamne, ce câini fioroși are Maureen!

Nici nu se apropiară bine de poarta de la Long Meadows, că doi câini-lupi se și repeziră, lătrând înspăimântător. Maureen apăru în fața grajdului cu o găleată în mână.

— Jos, Flynn. Vino-aici, Cormic. Bună seara. Tocmai curățăm cotețul lui Piggy.

— Ne-am dat seama, draga mea, mirosul se simte până aici. Ce mai face Piggy?

— Ne-a tras o sperietură groaznică ieri. Zăcea și nu a vrut să mănânce nimic. Eu și Johnnie am citit despre toate bolile în Cartea porcului și nu am putut să dormim de grijă, dar azi-dimineață era bine, vesel, și s-a repezit la Johnnie când a intrat cu mâncarea. De fapt, l-a pus la pământ, iar Johnnie a trebuit să se ducă să se spele imediat.

— Ce vieți interesante aveți tu și Johnnie, comentă Robin.

— Vreți să veniți în seara asta să beți ceva cu noi? Întrebă Maureen.

- Mi-ar plăcea.
- Ca s-o cunoașteți pe doamna Oliver, dar de fapt poți s-o cunoști acum. Este doamna aceasta.
- Serios? Ce emoționant! Scrieți o piesă cu Robin, nu?
- Și ne iese splendid, comentă entuziasmat tânărul. Apropo, Ariadne, în legătură cu distribuția, am avut o idee genială după ce ai plecat azi-dimineață.
- Aha, distribuția, răsuflă ușurată doamna Oliver.
- Știi persoana potrivită să-1 joace pe Eric. Cecil Leech în piesele din repertoriul restrâns al teatrului din Cullenquay. O să mergem într-o seară să vedem spectacolul.
- Îi vrem și pe oaspetele tău, îi spuse Eve lui Maureen. E acasă? Aș vrea să-1 invit și pe el în seara asta.
- Îl aducem noi și pe el.
- Cred că mai bine îl invit eu. Ieri am fost cam nepoli-ticoasă cu el.
- Bine atunci. E pe undeva, prin grădină, cred. Cormic! Flyn! Ai naibii câini! Maureen aruncă găleata și o luă la fugă înspre heleșteu, speriiind rațele care începură să măcăie asurzitor.

Capitolul 13

Petrecerea de la familia Carpenter era pe sfârșite. Doamna Oliver se apropie de Hercule Poirot cu un pahar în mână. Până în momentul acela, amândoi fuseseră în centrul atenției. Acum, că deja se consumase o bună parte din gin, petrecerea deveni un bun prilej pentru prieteni vechi să se strângă laolaltă și să facă schimb de bârfe. Cei doi străini aveau în sfârșit răgazul necesar să stea de vorbă.

— Veniți pe terasă, îi șopti doamna Oliver, strecurându-i în mână o bucată de hârtie.

leșiră împreună și se plimbară de-a lungul terasei. Poirot despături hârtia.

— Doctor Rendell, citi el.

Se uită întrebător la Ariadne care aprobă cu o mișcare hotărâtă din cap, lăsând să-i cadă pe frunte o șuviță rebelă.

— El e criminalul.

— Așa credeți? De ce?

— Pur și simplu știu. El e genul. Plin de bunăvoință și inteligent.

— Poate, răspunse Poirot, nu foarte convins. Dar care să fi fost motivul?

— Comportament neprofesionist. Iar doamna McGinty aflase. Dar oricare ar fi fost motivul, puteți fi sigur că el e vinovatul. I-am cercetat pe toți ceilalți, el e.

— Noaptea trecută cineva m-a împins pe peronul gării din Kilchester.

— Dumnezeule! Adică să vă omoare?

— Nu am nici o îndoială că aceasta a fost intenția.

— Iar doctorul Rendell era plecat la un pacient, știu sigur.

— Am înțeles, într-adevăr, că doctorul era plecat la un pacient.

— Atunci asta demonstrează totul, conchise doamna Oliver cu satisfacție.

— Nu chiar. Atât domnul, cât și doamna Carpenter erau în Kilchester aseară și s-au întors separat. Doamna Rendell se poate să fi stat acasă toată seara ascultând radioul, dar nimeni nu poate spune cu exactitate. Domnișoara Henderson merge adesea la film în Kilchester.

— Aseară nu s-a dus, a stat acasă, mi-a spus ea.

— Nu puteți crede chiar tot ce vi se spune, o dojeni Poirot Familiile se pun de acord. Servitoarea străină, Frieda, pe de altă parte, a fost la film aseară, așa că nu ne poate spune cine a stat acasă și cine nu la reședința Hunter's Close. După cum vedeți, nu e deloc ușor să găsești adevărul.

— Aș putea să garantez eu pentru unii. La ce oră s-a întâmplat?

— La 21.35 fix.

— Atunci, cei din Laburnums pot fi excluși. De la 20 la 22.30 am jucat poker cu Robin și cu mama lui.

— Mă gândeam că dumneavoastră și Robin erați retrași undeva să lucrați împreună.

— Și s-o lăsăm pe mamă să se ascundă cu motocicleta prin vreun tufiș? Doamna Oliver izbucni în râs. Nu, mama a fost sub ochii noștri. Apoi continuă cu amărăciune: Să lucrăm împreună... Totul e un coșmar! Cum v-ar plăcea să-1 vedeți pe comisarul Battle cu o mustață neagră imensă și să vi se spună că sunteți dumneavoastră?

Poirot își îngustă privirea.

— Dar ar fi un coșmar numai sugerarea unui astfel de lucru!

— Acum îmi înțelegeți suferința.

— Și eu sufăr. Mâncarea doamnei Summerhayes e de nedescris. De fapt, nu se poate numi mâncare. Și curentul, și stomacul deranjat al pisicilor, și părul de câine, scaunele cu picioare rupte, patul absolut îngrozitor în care sunt nevoit să dorm, apa călâie de la baie, găurile în covorul de pe scări, iar cafeaua - Poirot închise ochii dezgustat -nu vă pot reda în cuvinte zeama care e servită drept cafea. E o jignire adusă stomacului!

— Vai de mine! Și totuși, știți, e tare drăguță.

— Doamna Summerhayes? Da, e adorabilă, chiar adorabilă, ceea ce face totul și mai dificil.

— Iat-o.

Maureen Summerhayes se apropie și le zâmbi cu afecțiune. Pe fața pistruiată i se putea citi extazul, datorat probabil paharului pe care-1 ținea în mână.

— Cred că sunt puțin amețită. Atâta gin delicios! Ador petrecerile! Nu avem parte de ele prea des în Broadhinny. Acum a fost din cauză că v-am sărbătorit pe voi. Aș vrea să pot scrie cărți. Problema e că eu nu sunt în stare să fac nimic ca lumea.

— Sunteți o soție și o mamă de ispravă, madame, replică Poirot pe un ton ușor afectat.

Frumoșii ochi căprui ai lui Maureen se deschiseră larg. Doamna Oliver se întrebă câți ani să aibă. Nu mai mult de treizeci, hotârî ea.

— Chiar așa? Uneori mă întreb și eu. Adică îi iubesc pe toți foarte mult, dar e de-ajuns?

Poirot tuși.

— N-aș dori să mă considerați impertinent, madame, dar o soție care-și iubește într-adevăr soțul ar trebui să aibă mare grijă de stomacul lui. E important... Stomacul.

Maureen păru puțin indignată:

— Johnnie are un stomac minunat. Extrem de plat. Practic nici nu se vede.

— Eu mă refeream la ceea ce e înăuntru.

— Adică mâncarea... Ceea ce gătesc eu... N-am crezut niciodată că poate conta atât de mult ce mănâncă cineva.

Detectivul oftă.

— Sau cu ce se îmbracă, stării Maureen visătoare. Sau ce face. Nu cred ca lucrurile contează cu adevărat.

Tăcu preț de câteva momente cu privirea ușor încețoșată de la alcool, îndreptată undeva în zare.

— Era în ziar zilele trecute o scrisoare stupidă a unei femei, reluă ea brusc. Întreba ce e mai bine să faci: să-ți lași copilul să fie adoptat de cineva care ar putea avea grijă de el și i-ar oferi toate avantajele - toate avantajele, așa scria, adică o educație bună, haine, confort - sau să-1 păstrezi când nu-i poți oferi nimic. Cred că e o prostie, o mare prostie. Dacă ai ce să-i dai copilului să mănânce, e de-ajuns.

Își îndreptă privirea în jos, înspre pahar, și din vocea ei răzbătea o tristețe profundă:

— Trebuie să știi. Eu am fost adoptată. Mama m-a dat și am avut parte de toate avantajele, cum spun ei. Dar doare, doare foarte tare să te gândești că nu ai fost dorită cu adevărat, că mama ta s-a putut lipsi de tine.

— Poate că a fost un sacrificiu pentru binele dumnea-voastră, încercă s-o încurajeze Poirot.

Ochii ei limpezi priveau fix într-ai lui.

— Nu cred că e adevărat. Ei pun mereu problema așa, dar nu e adevărat. Totul se rezumă la faptul că părinții își pot continua viața foarte bine și fără tine... Și doare. Eu n-aș renunța la copiii mei pentru nici un avantaj din lume!

— Sunt de acord, comentă doamna Oliver.

— Și eu, aprobă Poirot.

— Atunci e-n regulă, se învioră Maureen. Despre ce mai discutăm?

Robin se apropie și reluă ideea:

— Da, despre ce mai discutați?

— Despre adopție, răspuse Maureen. Nu mi-ar fi plăcut să fiu adoptată. Dumitale?

— E mult mai bine decât să fii orfan, nu crezi, draga mea? Cred c-ar trebui să mergem. Ce zici, Ariadne?

Oaspeții părăsiră casa în grup. Doctorul Rendell plecase deja în grabă la o urgență. Coborau dealul sporovăind veseli cu acea efuziune pe care și-o aduc niște cocteiluri în plus. Când au ajuns în fața porții de la Laburnums, Robin insistă ca toată lumea să intre.

— Doar să-i povestim lui madre despre petrecere. E atât de plictisitor pentru biata de ea să nu poată merge din cauza durerii la picior. Și urăște să fie lăsată pe dinafară.

Doamna Upward se bucură într-adevăr când văzu grupul de petrecăreți.

— Cine a mai fost? Familia Wetherby?

— Nu, doamna Wetherby nu se simțea bine, iar ștearsă de Henderson nu voia să vină fără maică-sa.

— Cam vrednică de milă, nu? Comentă Shelagh Rendell.

— Mai degrabă e ceva patologic, adăugă Robin.

— Mama ei e de vină, unele mame chiar îți mănâncă tinerețea, nu? Se amestecă Maureen, dar tăcu repede ruși-nată, când întâlni privirea critică a doamnei Upward.

— Așa îți fac și eu ție, Robin?

— Madre! Bineînțeles că nu!

Ca să-și ascundă stânjeneala, Maureen începu să povestească despre experiențele ei cu creșterea câinilor-lupi irlandezi. Conversația deveni repede foarte tehnică.

— Nu poți scăpa de ereditate, nici când e vorba de ani-male, nici când e vorba de oameni, decretă doamna Upward.

— Nu credeți că intervine și mediul? Întrebă Shelagh Rendell, dar gazda i-o reteză scurt:

— Nu, draga mea, nu cred. Mediul îți poate da un impuls, dar nimic mai mult. Ce e înăscut în oameni, asta contează.

Privirea lui Poirot se opri curioasă pe fața soției docto-rului, care se îmbujora brusc și replică pătimaș:

— Dar e crud și nedrept!

— Viața e nedreaptă, veni replica doamnei Upward. Se auzi pentru prima dată și vocea joasă a lui Johnnie Summerhayes:

— Sunt de acord cu doamna Upward. Originile spun totul, asta a fost crezul meu dintotdeauna.

— Adică tarele se întind până la a treia sau a patra gene-rație, asta vreți să spuneți, nu? Punctă doamna Oliver.

Maureen izbucni imediat:

— Dar trebuie să arăți milă tuturor... Asta e ideea. Toată lumea se simți puțin stânjenită de seriozitatea cu care ea aborda discuția, așa că abandonară subiectul și-și îndreptară atenția asupra lui Poirot.

— Povestiți-ne despre doamna McGinty. De ce nu e chiriașul acela jalnic vinovatul?

Robin nu-i dădu timp să răspundă:

— Bodogănea tot timpul, știți, când se plimba pe străzi. Mă întâlneam des cu el. Și serios, chiar părea teribil de ciudat.

— Trebuie să aveți niște motive să credeți că nu el a ucis-o, domnule Poirot, spuneți-ne și nouă.

Detectivul se mulțumi să zâmbească și să-și răsucească mustața.

— Dacă nu el a omorât-o, atunci cine?

— Chiar așa, cine?

Doamna Upward interveni pe un ton sec:

— Nu-1 puneți într-o situație penibilă, probabil că bănu-iește pe unul dintre noi.

— Pe unul dintre noi?! Vai!

Urmară vociferări zgomotoase. Poirot întâlni privirea gazdei și citi în ea amuzament și încă ceva – provocare?

— Așadar suspectează pe unul dintre noi, repetă Robin plin de încântare, intrând în joc, și prima pe care-o aborda fu Maureen: Acum, Maureen, te rugăm să ne spui unde ai fost în noaptea de... Ce noapte era?

— 22 noiembrie, răspuse Poirot.

— În noaptea de 22 noiembrie?

— Ei, Doamne sfinte, nici nu mai știu!

— Nimeni nu mai știe după atâta timp, spuse doamna Rendell.

— Ei bine, eu știu. Pentru că am avut emisiune la radio în noaptea aceea. M-am dus la Coalport să vorbesc despre anumite aspecte ale teatrului. Îmi amintesc bine, pentru că am discutat pe larg despre servitoarea lui Galsworthy din Tabachera de argint, iar a doua zi doamna McGinty a fost ucisă și mă întrebam dacă servitoarea din piesă fusese ca ea.

— Așa e, interveni brusc Shelagh Rendell. Acum îmi amintesc că mi-ai spus că mama ta va fi singură acasă, fiindcă era ziua liberă a lui Janet și am venit aici după cină ca să-i țin companie. Numai că, din nefericire, nu am reușit s-o fac să mă audă.

— Stați să mă gândesc, răspuse doamna Upward. Ah, da, sigur. M-am dus la culcare pentru că mă durea capul îngrozitor, iar dormitorul meu dă spre grădina din spate.

— Iar a doua zi, când am aflat că doamna McGinty a fost omorâtă, continuă Shelagh, m-am gândit că probabil, în întunericul de-afară, trecusem pe lângă criminal, pentru că noi așa crezusem la început, că fusese vreun vagabond care dăduse spargerea.

— Eu tot nu-mi amintesc ce făceam, spuse Maureen. Dar îmi aduc aminte că a doua zi dimineața a venit brutarul și ne-a spus. „Doamnei McGinty i s-a făcut felu'.” Iar eu mă tot întrebam de ce nu apăruse ca de obicei.

Se scutură îngrozită de rememorarea acelei zile.

— Oribil, nu?

Doamna Upward îl fixa cu privirea pe Poirot. „E o femeie foarte inteligentă și nemiloasă, își spuse el, și foarte egoistă. Orice ar fi făcut, n-a avut nici o remușcare.”

Vocea subțire și plângăreață a lui Shelagh Rendell îi întrerupse șirul gândurilor.

— Nu aveți nici un indiciu, domnule Poirot?

— Asta e, indicii, se entuziasma Johnnie Summerhayes. Asta-mi place mie în romanele polițiste. Indicii care înseamnă totul pentru un detectiv și nimic pentru tine, până la final când te izbește brusc revelația. Nu ne puteți da nici un fir, nimic, cât de puțin?

Râzând, toți își întoarseră fețele rugătoare spre Poirot. Era un joc pentru ei toți, mai puțin poate pentru unul singur. Dar crima nu putea fi un joc, crima era periculoasă. Nu se știe niciodată.

Cu o mișcare bruscă, Poirot scoase patru fotografii din buzunar.

— Vreți un indiciu? Voilà!

Și întinse pozele pe masă cu un gest teatral. Toți cei prezenți se strânseseră să privească mai îndeaproape.

— Uite!

— Ce femei prost îmbrăcate!

— Uitați-vă la trandafiri.

— Doamne, ce palane!

— Ce copil urât!

— Dar cine sunt?

— Moda asta nu e ridicolă?

— Femeia asta trebuie să fi fost frumoasă la viața ei.

— Dar de ce le considerați indicii?

— Cine sunt persoanele din poze?

Poirot își roti privirea de jur împrejur ca să observe toate fețele și nu văzu nimic mai mult decât se așteptase.

— Nu recunoașteți pe nimeni?

— Sa recunoaștem?

— Nu vă amintiți, să zicem, să mai fi văzut cândva vreuna dintre aceste fotografii? Dar, desigur, doamnă Upward! Recunoașteți ceva, nu-i așa?

Femeia ezită: -Da... Cred...

— Pe care dintre ele?

Arată cu degetul fotografia micuței Lily Gamboll.

— Ați mai văzut această fotografie? Când?

— Destul de recent... Dar unde, nu știu, nu-mi amintesc. Dar sunt absolut convinsă că am mai văzut o poză identică.

Se așeză încruntată și deveni absentă, până când Shelagh Rendell se apropie:

— La revedere, doamnă Upward. Sper că veți veni la ceai într-o zi, dacă vă veți simți mai bine.

— Mulțumesc, draga mea. Dacă mă împinge Robin în susul dealului.

— Bineînțeles, madre. Mi-am dezvoltat cei mai formi-dabili mușchi din lume de când împing scaunul ăsta. Îți amintești ziua în care ne-am dus la familia Wetherby și era noroi...

— Ah! Strigă femeia brusc.

— Ce e, madre?

— Nimic. Spune mai departe.

— Atunci te-am mai urcat dealul. Scaunul aluneca, eu alunecam...

Credeam că nu mai ajungem acasă.

Râzând, petrecăreții își luară la revedere și plecară.

Alcoolul, gândi Poirot, categoric dezleagă limbile. Fusese oare înțelept sau prostesc să arate acele fotografii? Să fi fost și acest gest rezultatul alcoolului?

Nu era foarte sigur.

Bâlbâind o scuză, se întoarse. Împinse poarta, iar prin fereastra deschisă auzi două voci, a doamnei Oliver și mai ales a lui Robin. Poirot intră din nou în camera pe care o părăsise în urmă cu câteva minute. Doamna Upward ședea în fața focului cu o privire aspră. Era atât de cufundată în gânduri, încât tușea formală a lui Poirot o făcu să tresară.

— Ah, dumneavoastră erați. M-ați speriat.

— Îmi pare rău, madame. Credeați că era altcineva? La cine vă gândeați?

Femeia răspunse printr-o altă întrebare:

— Ați uitat ceva?

— Mă tem că e un pericol.

— Pericol?

— Da, cred că sunteți în pericol. Pentru că tocmai ați recunoscut una dintre acele fotografii.

— N-aș spune chiar „recunoscut”. Toate fotografiile vechi seamănă între ele.

— Ascultați-mă, madame. Și doamna McGinty a recunoscut una dintre fotografiile, sau cel puțin așa cred eu deodată. Iar doamna McGinty e moartă.

Cu o licărire neașteptată de amuzament în ochi, doamna Upward răspunse:

— Doamna McGinty a murit. Cum a murit? Riscându-și gâtul, exact ca mine. La asta vă referiți?

— Dacă știți ceva, orice, spuneți-mi acum, va fi mai sigur așa.

— Dragă domnule, nu e nici pe departe atât de simplu. Nu sunt deloc sigură că știu ceva în orice caz, nimic clar. Amintirile vagi sunt înșelătoare. Trebuie să ai o idee despre cum, unde sau când s-a întâmplat, dacă înțelegeți ce vreau să spun.

— Dar mie mi se pare că deja aveți această idee.

— E mai mult de-atât, trebuie să luați în considerație mai mulți factori. Nu are nici un rost să mă grăbiți, domnule Poirot, nu sunt genul de persoană care se repede să ia o decizie. Îmi trebuie timp să mă gândesc. După ce mă hotărăsc, acționez. Dar nu înainte de a fi pregătită.

— Sunteți din multe puncte de vedere o femeie misterioasă, madame.

— Poate - până la un punct. Cunoașterea înseamnă putere. Iar puterea trebuie folosită numai pentru ceea ce e bine. Vă rog să mă scuzați, dar nu cred că sunteți capabil să apreciați felul nostru englezesc de a trăi la țară.

— Cu alte cuvinte, vreți să spuneți: „Sunteți doar un afurisit de străin!”

Doamna Upward zâmbi.

— Nu mi-aș permite o asemenea mojie.

— Dacă nu doriți să vorbiți cu mine, atunci adresați-vă comisarului Spence.

— Dragă domnule Poirot, fără poliție. Nu în acest stadiu.

— Eu v-am avertizat, încheie detectivul ridicând din umeri. Era convins că doamna Upward își amintise exact unde și când văzuse fotografia lui Lily Gamboll.

Capitolul 14

I

— Fără doar și poate, își spuse Poirot în dimineața următoare, a venit primăvara.

Temerile lui din seara anterioară păreau acum nejustificate. Doamna Upward era o femeie rațională, care-și putea purta singură de grijă.

Într-un mod curios totuși, îl intriga. Nu-i înțelegea deloc reacțiile, și nici ea nu voia asta. Recunoscuse fotografia lui Lily Gamboll și era hotărâtă să joace de una singură.

Poirot reflecta la toate acestea în timp ce se plimba pe o alee în grădină. O voce în spatele lui îl făcu să tresară.

— Domnule Poirot.

Doamna Rendell se apropiase atât de încet, încât n-o auzise. Din ziua precedentă se simțea extrem de nervos.

— Pardon, madame. M-ați speriat.

Femeia zâmbi mecanic. Dacă el era nervos, atunci doamna Rendell era și mai tulburată și-și freca mâinile întruna, clipind des.

— Sper că... Nu vă-nterup. Poate că erați ocupat...

— Nu, nu sunt ocupat E o zi frumoasă și mă bucur de primăvară. E plăcut să stai afară. În casa doamnei Summerhayes e întotdeauna, dar chiar întotdeauna curent

— Probabil că da.

— Ferestrele nu se închid, iar ușile se deschid tot timpul.

— Casa e o dărăpănătură. Iar cei din familia Summerhayes stau atât de prost cu banii, încât nu-și permit s-o repare. Eu aș lăsa-o, dacă aș fi în locul lor. Știu că aparține familiei lor de sute de ani, dar în ziua de azi nu te mai poți agăța de lucruri din motive sentimentale.

— Așa este, nu mai suntem sentimentali.

Se așternu tăcerea. Poirot îi observa tremurul mâinilor cu coada ochiului. O aștepta să aibă inițiativa. Femeia începu brusc:

— Bănuiesc că atunci când investigați ceva trebuie să aveți un pretext, nu?

Poirot simți cum îl fixează pieziș cu privirea.

— Exact, madame, răspuse el pe un ton neutru. Ar fi de preferat.

— Adică să vă explicați prezența undeva și să puteți întreba tot felul de lucruri.

— Ar fi eficient, da.

— Doar de ce, de ce sunteți de fapt aici în Broadhinny, domnule Poirot? Detectivul se întoarse surprins.

— Dar, dragă doamnă, v-am spus: să investighez moartea doamnei McGinty.

— Știu că asta spuneți, dar e ridicol, ripostă doamna Rendell tăios.

— Ridicol?! Se miră Poirot.

- Bineînțeles, nimeni nu crede asta.
- Și totuși, vă asigur că acesta este adevărul.
- Nu vreți să-mi spuneți.
- Ce să vă spun, madame?

Shelagh privea în alta parte. Schimbă din nou subiectul, se pare că la fel de brusc:

- Voiam să vă întreb despre scrisori anonime...
- Da, vă rog, o încuraja Poirot.
- Sunt numai minciuni în ele în general, nu?
- Uneori, da, veni răspunsul prudent.
- În general, insistă ea.
- Nu pot să merg atât de departe încât să afirm asta cu certitudine.
- Sunt niște lașități, niște perfidii și niște răutăți! Continuă Shelagh

vehement.

- Cu asta da, sunt de acord.
- Și nu ați crede niciodată așa ceva, nu?
- E o întrebare dificilă, răspunse Poirot grav.
- Eu nu aș crede absolut nimic dintr-o scrisoare ca asta. Apoi adăugă virulent: Știu de ce ați venit și nu e adevărat, vă spun că nu e adevărat.

Doamna Rendell se întoarse brusc și plecă, lăsându-1 pe Poirot plin de uimire.

„Și acum? Se întrebă. Sunt dus de nas sau e cu totul altă poveste...?”

Totul devenise foarte confuz. Doamna Rendell susținea cu convingere că el se află aici pentru un alt motiv decât investigarea morții doamnei McGinty, pe care n-o considera decât un pretext.

Chiar credea asta sau încerca să-1 inducă în eroare? Ce legătură aveau scrisorile anonime?

Ea să fi fost în fotografia pe care doamna Upward o văzuse „recent”? Cu alte cuvinte, doamna Rendell era Lily Gamboll? Despre Lily Gamboll, o membră reabilitată a societății, se auzise ultima dată în Eire. Să se fi căsătorit doctorul cu ea acolo, fără să-i fi cunoscut trecutul? Lily Gamboll fusese pregătită ca stenografă, ar fi fost ușor să-1 întâlnească pe Rendell.

Poirot clătină din cap și oftă. Totul era posibil. Dar trebuia să fie sigur.

Se făcu simțită o adiere rece și soarele intră în nori. Detectivul se întoarse în casă.

Da, trebuia să fie sigur. Dacă ar fi găsit arma crimei...

În acel moment, cu un sentiment ciudat de certitudine, o văzu.

II.

Se întrebă dacă nu cumva, inconștient, observase obiectul și mai devreme. Stătea acolo din clipa în care el ajunsese în Long Meadows... Acolo, pe ultimul raft al bibliotecii, plin de lucruri aruncate de-a valma.

„De ce nu l-am văzut până acum?”

Îl ridică, îl cântări în mâini și-1 examina pe toate părțile. În clipa aceea intră Maureen, grăbită ca-ntotdeauna și cu cei doi câini după ea.

— Vă jucați cu zdrobitorul de zahăr?

— Asta e? Un zdrobitor de zahăr?

— Da. Sau un ciocan de zahăr, nu știu care e termenul exact. Arată cam ridicol, nu? Zici că e de copii, cu pasărea aia în vârful.

Poirot întoarse cu grijă obiectul și-l privi atent. Semăna cu o teslă din bronz, grea, cu marginea ascuțită, presărată ici-colo cu pietricele colorate, albastre și roșii. În vârful avea într-adevăr o pasăre micuță cu ochi turcoaz.

— Numai bun să omori pe cineva cu el, nu? Comentă Maureen. Îl luă din mână detectivului și lovi aerul de câteva ori. Extrem de ușor. Cum era versul ăla din Idilele regelui? „Asta-i calea lui Marc, spuse, și-i crăpă în două țeasta.” Cred că poți să crapi capul cuiva cu ăsta, nu?

Poirot o privi fix. Fața ei pistruiată era senină și zâmbitoare.

— I-am spus lui Johnnie ce-o să i se întâmple dacă mă satur de el. Uite, cel mai bun prieten al nevestei!

Râse, puse zdrobitorul înapoi pe masă și se îndreptă către ușă.

— Dar de ce venisem? Nu-mi amintesc... Ei drăcie! Mai bine mă duc să văd dacă e nevoie de mai multă apă la budincă.

Dar vocea lui Poirot o opri înainte să deschidă ușa:

— Ați adus acest obiect din India, probabil, nu?

— Ah, nu. L-am cumpărat de la A & C de Crăciun.

— A & C? Întrebă Poirot nedumerit.

— Adu și Cumpără.” La casa parohială, explică volubil Maureen. Aduci lucruri pe care nu le mai vrei și cumperi altceva. Bineînțeles că nu cumperi niciodată ceva de care ai cu adevărat nevoie. Eu am luat zdrobitorul pentru că mi-a plăcut pasărea din vârful și un ibric de cafea.

Ibricul era micuț, din aramă, cu un cioc foarte curbat care-i păru familiar lui Poirot.

— Cred că au fost aduse de la Bagdad, cel puțin așa ziceau cei din familia Wetherby. Sau din Persia, nu mai știu exact.

— Asta înseamnă că de la ei l-ați luat?

— Da. Au cele mai înfricoșătoare vechituri. Acum chiar trebuie să plec, budinca...

Ușa se trânti cu zgomot în urma ei. Poirot ridică din nou zdrobitorul și se duse la fereastră să-l privească mai atent. Pe marginea ascuțită erau niște mici pete decolorate.

Ezită câteva momente, apoi luă ciudata unealtă în dormitorul lui de la etaj, o împacheta cu grijă într-o cutie și ieși din casă. Nimeni nu avea să observe lipsa zdrobitorului, întrucât nu era o casă tocmai ordonată.

III.

La reședința Labumums, colaborarea își urma drumul ei anevoios.

— Dar chiar nu cred că e bine să-l facem vegetarian, draga mea, obiectă Robin. E prea ciudat și n-are pic de farmec.

— N-avem încotro. Întotdeauna a fost vegetarian, ripostă cu încăpățănare doamna Oliver. Mereu ia cu el o răzătoare de morcovi și napi.

— Dar, scumpa mea, de ce?

— De unde să știu? De unde să știu de ce m-am gândit măcar la revoltatul ăsta? Cred că-am fost nebună! De ce un finlandez, când eu nu știu nimic despre Finlanda? De ce vegetarian? De ce tot acel manierism stupid?

Lucrurile astea se întâmpla pur și simplu. Încerci ceva – și oamenilor pare să le placă – apoi continui, și înainte să-ți dai seama unde-ai ajuns, ai creat un personaj care te scoate din sărite ca Sven Hjerson, de care ești legat pe viață. Iar oamenii chiar scriu despre cât de mult ții la el. Să țin la el? Dacă l-aș întâlni în realitate pe finlandezul ăsta ciolănos, greoi și vegetarian, aș comite o crimă mai bună decât toate pe care le-am inventat până acum.

Robin Upward o privi cu respect.

— Știi, asta ar putea fi o idee genială! Un Sven Hjerson real pe care tu să-1 ucizi. Ar putea fi cântecul tău de lebedă – o carte publicată după moartea ta.

— Și cu banii cum rămâne? Oricât ar ieși din crima asta, îi vreau acum.

— Da, da, aici suntem de acord.

Necăjit, Robin începu să se plimbe de colo-colo.

— Această Ingrid devine obositoare. Și după scena din pivniță, care va fi într-adevăr grozavă, nu prea văd cum am putea face ca următoarea scenă să nu devină un fel de anticlimax.

Urmară câteva momente de tăcere. Doamna Oliver simțea că scenele îi dădeau migrene lui Robin, iar acesta o privea nemulțumit pe Ariadne.

În acea dimineață, într-una dintre schimbările ei obișnuite de dispoziție, doamnei Oliver nu-i mai plăcu deloc felul în care își coafa părul, așa că și-1 pieptănă strâns lipit de cap cu o perie udă. Fruntea largă, ochelarii masivi și aerul ei sobru îi aminteau lui Robin din ce în ce mai mult de o profesoară care îi inspirase teamă în tinerețe. Îi era din ce în ce mai greu să i se adreseze cu „dragă” sau chiar s-o tutuiască. Tonul lui deveni mai arțăgos:

— Chiar n-am chef azi. Probabil din cauza ginului de ieri. Hai să lăsăm scrisul și să ne ocupăm de distribuție. Dacă l-am putea aduce pe Denis Callory, ar fi deja mult prea frumos, dar deocamdată e prins cu niște filmări. Jean Bellews în rolul lui Ingrid ar fi foarte potrivită, iar ea chiar vrea să joace, ceea ce e foarte drăguț din partea ei. Cât despre Eric, după cum îți spuneam, am avut o revelație.

O să mergem diseară la repetiții? Și o să-mi spui atunci cum ți s-ar părea Cecil în rolul ăsta.

Doamna Oliver fu de acord, iar Robin se duse să dea un telefon.

— S-a aranjat totul, mai spuse el când reveni în încăpere.

IV.

Ziua nu continuă la fel de senină cum începuse. Cerul se acoperise de nori și atmosfera apăsătoare prevestea ploaia. Înaintând printre tufișurile dese spre ușa reședinței Hunter's Close, Poirot hotărî că nu i-ar plăcea să locuiască în valea asta întunecată de la poalele dealului. Casa abia se zărea dintre copaci și zidurile păreau sufocate de iederă. Era nevoie de un topor, hotărî el.

Toporul? Zdrobitorul de zahăr?

Sună la ușă, dar cum nu primi nici un răspuns, mai sună o dată. Deirdre îi deschise în cele din urmă și păru surprinsă să-1 vadă.

— Ah, dumneavoastră erați!

— Pot intra să vă vorbesc?

— Da... Cred că da.

Îl conduse în încăperea strâmtă și întunecată în care așteptase și prima dată. Pe șemineu recunoscuse perechea ibricului de pe etajera lui Maureen. Ciocul imens și mult prea încovoiat părea să aducă în interiorul occidental o puternică tentă orientală.

— Mă tem că ne-ați prins într-un moment mai prost astăzi. Suntem supărați pentru că servitoarea noastră, nemțoaica, s-a hotărât să plece, după numai o lună. De fapt, cred că a vrut slujba asta numai ca să ajungă aici și să se mărite cu bărbatul pe care-l iubea. Acum, c-au fixat data nunții și toate celelalte, pleacă în seara asta. Poirot plescăi din limbă și spuse:

— Aș numi-o lipsă de considerație.

— Nu-i așa? Tatăl meu vitreg zice că nu-i legal, dar chiar de-ar fi așa, dacă ea pleacă și se mărită, noi ce mai putem face? Nici n-am fi aflat că pleacă dacă n-aș fi găsit-o eu împachetându-și hainele. Ar fi ieșit pur și simplu pe ușă fără un cuvânt.

— O lipsă totală de considerație.

— Da, așa este.

Deirdre își frecă fruntea cu dosul palmei și tonul îi deveni mai apatic:

— Sunt obosită, sunt foarte obosită.

— Înțeleg, este normal.

— Ce doreați, domnule Poirot?

— Voiam să vă întreb despre un zdrobitor de zahăr.

— Un zdrobitor de zahăr?

Pe chipul fetei nu tresări nici un mușchi.

— Un instrument din bronz, cu o pasăre în vârf și incrustat cu pietre albastre, verzi și roșii.

— Ah, da, știu, răspunse fata la fel de indiferentă.

— Am înțeles că a aparținut acestei case?

— Da. Mama l-a cumpărat dintr-un bazar din Bagdad. E unul dintre obiectele pe care le-am dus la vânzare la casa parohială.

— Adu și Cumpără", nu?

— Da. Avem multe pe-aici. E greu să-i faci pe oameni să dea bani, dar măcar mai scapi de niște vechituri.

— Deci a fost în această casă până la Crăciun când l-ați vândut, nu?

Deirdre se încruntă încercând să-și amintească.

— Nu la târgul de Crăciun s-a întâmpat, ci la cel de dinainte, la Festivalul Recoltei.

— Festivalul Recoltei... Asta înseamnă... Când? În octombrie? Septembrie?

— La sfârșitul lui septembrie.

Se așternu tăcerea, timp în care cei doi avură un schimb de priviri. Fața ei nu exprima nimic, dar Poirot încerca să descopere ce se afla dincolo de acest dezinteres. Poate că totuși nu era nimic... Poate că, așa cum recunoscuse și ea, era doar obosită...

— Sunteți sigură că era la Festivalul Recoltei? Insistă el. Nu la Crăciun?

— Foarte sigură, răspuse Deirdre fără să clipească. Poirot își prelungi așteptarea, dar fata nu mai avea nimic de spus.

— Nu vreau să vă mai rețin, mademoiselle, spuse el în cele din urmă pe un ton formal.

Domnișoara Henderson îl conduse la ușa din față.

Poirot o luă din nou pe firul apei.

Două afirmații contradictorii, imposibil de adus la un numitor comun.

Cine avea dreptate? Maureen Summerhayes sau Deirdre Henderson?

Informația era vitală dacă zdrobitorul de zahăr fusese folosit așa cum credea el. Festivalul Recoltei fusese la sfârșitul lui septembrie. Între acel moment și Crăciun, pe 22 noiembrie, doamna McGinty fusese ucisă. Cui îi aparținea unealta aceea la data respectivă?

Se duse la poștă. Doamna Sweetiman era mereu dornică să ajute și se străduia pe cât putea. Participase la ambele târguri, de fapt la toate, pentru că acolo găsea multe lucruri drăguțe și folositoare. Ajutase și la aranjarea obiectelor, deși mulți veneau direct cu ele, fără să le trimită înainte pentru a fi expuse cumva.

Un fel de ciocan de bronz, mai degrabă ca o toporișca, având pietre colorate și o pasăre? Nu, nu-și amintea. Fuse-seră foarte multe obiecte, iar unele dintre ele erau pur și simplu înhățate pe loc. Poate că-și amintea ceva totuși, ceva la cinci șilingi, dat împreună cu un ibric, numai că ibricul nu putea fi folosit decât ca ornament, că avea o gaură. Nu putea să-și aducă aminte însă când fusese asta, poate la Crăciun, poate mai devreme...

Luă pachetul lui Poirot și-l înregistra. Copie adresa și-i înmâna detectivului bonul cu o sclipire curioasă în ochi.

Coborând încet dealul, Poirot începu să reflecteze la toate câte aflase.

Dintre cele două, era mai probabil ca zăpăcită și vesela Maureen să se fi înșelat – pentru ea strânsul recoltei sau Crăciunul era totuna. Deirdre Henderson, mai înceată și mai prudentă, ar identifica mult mai precis datele.

Și totuși o altă întrebare nu-i dădea pace.

De ce Deirdre nu îl întrebasese pentru ce tot interogatoriul acela, pentru ce voia să știe? Ar fi fost o întrebare firească și de altfel inevitabilă, pe care însă ea nu o pusese.

Capitolul 15

I

— V-a sunat cineva, îi strigă Maureen din bucătărie.

— Pe mine? Se miră Poirot intrând în casă. Cine?

— Nu știu, dar am notat numărul pe cartela de alimente.

— Mulțumesc, madame.

Se duse în sufragerie și se aplecă peste birou. Printre nenumărate hârtii împrăștiate de-a valma, găsi și cartela cu însemnarea: Kilchester 350.

Ridică receptorul și formă numărul. Îi răspuse prompt o voce de femeie:

— Breather and Scuttle.

Poirot făcu o presupunere rapidă, apoi întrebă:

— Aș putea vorbi cu doamna Maude Williams? După câteva momente de pauză, o altă voce răsună de la capătul celălalt al firului:

— Doamna Williams la telefon.

— Aici Hercule Poirot. Cred că m-ați sunat.

— Da, da, v-am sunat. În legătură cu terenul de care m-ați întrebat zilele trecute.

— Terenul? Pentru câteva clipe Poirot tăcu nedumerit, apoi își dădu seama că probabil Maude nu era singura în birou. Cred că înțeleg. Este vorba despre James Bentley și despre moartea doamnei Mcginty.

— Da. Putem face ceva pentru dumneavoastră în acest sens?

— Vreți să ajutați, dar nu puteți vorbi acum, așa e?

— Așa este.

— Înțeleg. Ascultați-mă cu atenție. Chiar vreți să-1 ajutați pe James Bentley?

— Da.

— Ați fi capabilă să renunțați la serviciu pentru asta?

— Da, veni răspunsul fără nici o ezitare.

— Ați dori să vă ocupați de treburile casnice ale unei familii, probabil nu tocmai plăcute?

— Da.

— Ați putea veni, să zicem, de mâine?

— Sigur, domnule Poirot, cred că se poate rezolva.

— Înțelegeți ce vreau să faceți? Veți deveni o servitoare. Știți să gătiți?

— Foarte bine, răspuse Maude chicotind.

— Bon Dieu, sunteți o raritate! Acum ascultați-mă, vin imediat la Kilchester. Ne vom întâlni la prânz în aceeași cafenea în care ne-am văzut prima dată.

— Desigur. Poirot închise.

„Ce tânără admirabilă, se gândi el. Ageră, hotărâtă, poate chiar știe să și gătească...”

Cu mare greutate, reuși să scoată cartea de telefoane de sub un tratat gros de creștere a porcilor și căută numărul familiei Wetherby.

Îi răspuse chiar stăpâna casei.

— Alo? Alo? Sunt Hercule Poirot, dacă vă amintiți de mine.

— Nu cred că...

— Hercule Poirot.

— Ah, da, da, vă rog să mă scuzați, sunt cam supărată din cauza unor probleme casnice...

— De-aceea vă și sun. Am fost dezolat să aflu despre greutățile pe care le întâmpinați.

— Sunt atât de nerecunoscătoare fetele astea din străi-nătate. I-am plătit și drumul până aici. Urăsc lipsa de recunoștință.

— Aveți perfectă dreptate. Este un lucru monstruos, de aceea mă grăbesc să vă spun că s-ar putea să am o soluție. Dintr-o pură întâmplare cunosc o tânără care își caută de lucru. Din păcate, nu știu dacă este foarte bine pregătită pentru nevoile dumneavoastră.

— Ei, în zilele noastre nu mai există pregătire pentru așa ceva. Gătește? Multe dintre ele nu fac nici măcar asta.

— Da, da, gătește. S-o trimit așadar la dumneavoastră, măcar pentru o perioadă de probă? Numele ei este Maude Williams.

— Sigur, chiar vă rog, domnule Poirot. Sunteți extrem de amabil. Orice e mai bun decât nimic. Soțul meu este foarte dificil și se enervează foarte tare pe draga de Deirdre când treburile nu sunt făcute bine în casă. Bărbații nu înțeleg cât de greu este să le faci pe toate... Eu...

Doamna Wetherby se opri brusc și, deși acoperise recep-torul cu mâna, Poirot o auzi vorbind în șoaptă cu cineva care tocmai intrase în cameră:

— E detectivul acela mărunțel, știe pe cineva care să vină s-o înlocuiască pe Frieda. Nu, nu străină, o englezoaică, slavă Domnului. Foarte drăguț din partea lui, serios, pare chiar îngrijorat din cauza mea. Dragă, nu obiecta. Ce contează? Știi ce absurd devine Roger. Eu cred că e foarte bine și nici fata nu poate fi așa de rea.

Apoi, către Poirot, pe un ton extrem de amabil:

— Vă mulțumesc, domnule Poirot, rămânem îndatorați. Detectivul închise și aruncă o privire rapidă la ceas.

Merse în bucătărie s-o anunțe pe Maureen că nu va sta la masă deoarece trebuie să plece urgent la Kilchester.

— O, slavă Cerului! N-am ajuns să iau budinca de pe foc la timp și s-a ars un pic. În caz că avea un gust prea rău, mă gândeam să deschid un borcan de zmeură, din alea puse anul trecut; cred că au prins ceva mucegai deasupra, dar unii zic că nu prea contează și că de fapt e bun pentru sănătate - practic e penicilină.

Poirot plecă fericit că budinca arsă și zmeura mucegăită nu aveau să facă parte din meniul lui. Mai degrabă niște macaroane, cremă de zahăr ars și prune la Pisica Albastră decât improvizațiile lui Maureen Summerhayes.

II.

În reședința Laburnums apăruseră deja mici frecuşuri.

— Bineînțeles, Robin, tu nu-ți mai aduci aminte nimic când lucrezi la o piesă.

— Madre, îmi pare tare tare rău, răspunse fiul plin de remușcări. Am uitat complet că e seara liberă a lui Janet.

— Nu mai contează, continuă glacial doamna Upward.

— Ba contează, sigur. Sun la teatru și le spun că ne ducem mâine, nu azi.

— Nu vei face nimic de genul ăsta. Ai aranjat să mergi diseară, mergi diseară.

— Dar serios...

— Așa rămâne.

— S-o rog pe Janet să-și ia liber în altă seară?

— Bineînțeles că nu. Nu-i place să i se dea planurile peste cap.

— Sunt convins că n-ar deranja-o prea tare. Nu dacă știu cum să-i spun...

— Nu, Robin, te rog să n-o superi pe Janet și nu mai insista. Nu vreau să mă simt o bătrână obositoare care le strică cheful celorlalți.

— Madre, scumpa mea...

— Gata, duceți-vă și distrați-vă. Știu pe cine voi ruga să-mi țină companie.

— Pe cine?

— E un secret al meu. Doamna Upward își recapătă buna dispoziție. Și nu mai face atâta caz, Robin.

— O sun pe Shelagh Rendell...

— Mulțumesc, o să sun eu pe cine vreau. Am stabilit. Fă cafeaua înainte să pleci și las-o în... filtru. Ah, și te rog să mai pui o ceașcă, în caz că voi avea un oaspete.

Capitolul 16

Poirot îi dădu ultimele instrucțiuni lui Maude Williams la masa de la Pisica Albastră.

— Deci ați înțeles ce aveți de căutat, da? Femeia dădu din cap aprobator.

— Ați aranjat la serviciu?

— Mătușa e grav bolnavă, răspuse ea râzând. Mi-am trimis singură o telegramă.

— Bun. Încă ceva: undeva, în satul acela se află un criminal în libertate. Nu sunteți tocmai în siguranță.

— Mă avertizați?

— Da.

— Dar sunt în stare să-mi port singură de grijă.

— Ați putea fi citata la categoria „Ultime cuvinte celebre”. Maude râse din nou și câteva capete de la mesele alăturate se întoarseră către ea.

Poirot se trezi studiind-o cu atenție. Da, era într-adevăr o femeie puternică, încrezătoare și plină de vitalitate, o femeie dornică să-și asume o sarcină periculoasă. De ce? Se gândi din nou la apaticul James Bentley, cu vocea lui stinsă de om învins. Natura umană era în același timp curioasă și interesantă!

— Practic mă rugați s-o fac, nu? Atunci de ce mai încercați să mă speriați?

— Când cineva propune o astfel de misiune, trebuie să explice clar și sincer tot ce implică acest lucru.

— Nu cred că sunt în pericol, răspuse Maude sigură pe ea.

— Nici eu nu cred. Deocamdată. Vă cunoaște cineva în Broadhinny?

— N-nu, pot să spun că nu.

— Ați fost vreodată acolo?

— O dată sau de două ori, cu treburi de la firmă, bineînțeles, ultima dată acum vreo cinci luni.

— Pe cine ați văzut? Unde ați mers?

— La o doamnă în vârstă, doamna Carstairs sau Carlisle, nu-mi amintesc prea bine. Cumpăra un teren în apropiere și m-am dus la ea cu niște

acte și un raport topografic. Stătea la pensiunea unde stați și dumneavoastră.

— Long Meadows?

— Exact. O casă neprimitoare și cu mulți câini. Poirot o aprobă tacit.

— I-ați cunoscut pe soții Summerhayes?

— Am văzut-o pe doamna Summerhayes, bănuiesc că ea era. M-a condus în dormitorul de la etaj.

— Credeți că v-ar recunoaște?

— Nu prea. Și chiar dacă ar fi așa, de ce-ar conta? La urma urmei, toată lumea își schimbă destul de des locul de muncă în ziua de azi. Dar sunt de părere că nici nu s-a uitat la mine prea atent atunci, e genul împrăștiat.

În vocea lui Maude se simți un vag sentiment de amărăciune.

— Ați mai văzut și pe altcineva în Broadhinny?

— Păi... pe domnul Bentley, răspuse ea puțin jenată.

— Aha, I-ați văzut pe domnul Bentley. Întâmplător. Maude începu să se foiască pe scaun.

— De fapt, nu... Îl anunțasem că urma să vin în ziua aceea și voiam să știu dacă ar vrea să ne-ntâlnim. Nu că am fi avut unde să ne ducem în văgăuna aia, nu e nici o cafenea, nici un cinematograful, nimic. Până la urmă am stat de vorbă în timp ce așteptam autobuzul în stație.

— S-a întâmplat înainte de moartea doamnei Mcginty?

— A, da, dar nu cu multă vreme înainte, totuși. La câteva zile după aceea, a apărut știrea în ziare.

— Domnul Bentley v-a vorbit de bătrâna proprietăreasă?

— Nu cred.

— Și sigur nu ați mai vorbit cu nimeni din Broadhinny?

— Ba da, cu un domn Robin Upward. L-am auzit la radio și-l știam din poze, iar când l-am văzut ieșind din casă, l-am recunoscut și i-am cerut un autograf.

— Și v-a dat?

— Da, a fost foarte bucuros. Nu aveam cartea la mine, dar mi-a scris pe o bucată de hârtie.

— Mai cunoașteți pe cineva în Broadhinny, eventual din vedere?

— Aha, cunosc familia Carpenter, evident. Sunt mai tot timpul în Kilchester. Au o mașină frumoasă, iar ea se îmbracă foarte elegant. A inaugurat un bazar acum vreo lună. Se spune că el va fi noul nostru parlamentar.

Poirot scoase din buzunar plicul pe care-l purta mereu și întinse cele patru fotografii pe masă.

— Recunoașteți pe cineva? Ce s-a întâmplat?

— Era domnul Scuttle, tocmai se îndreaptă spre ieșire. Sper că nu v-a văzut cu mine, ar fi cam aiurea. Oamenii vorbesc despre dumneavoastră, știți, cum că ați fost trimis de la Paris, de la Sooretay¹ sau ceva de genul ăsta.

— Sunt belgian, nu francez, dar nu are importanță.

— Ce e cu fotografiile astea? Maude se aplecă să le studieze mai bine. Cam depășită moda, nu?

— Cea mai veche este de acum treizeci de ani.

— Ce haine demodate și aiurea... Femeile îmbrăcate așa sunt foarte ridicole.

— Ați mai văzut vreodată vreuna dintre ele?

— Adică dacă recunosc vreo femeie sau vreo poză?

— Și una, și alta.

— Mi se pare că pe-asta - degetul ei se opri pe Janice Courtland. Am văzut-o într-un ziar, dar nu-mi amintesc când. Și copilul îmi pare cunoscut. Dar chiar nu pot să-mi aduc aminte când anume.

— Toate aceste fotografii au apărut în Sunday Cornet în duminica de dinaintea morții doamnei Mcginty.

Maude îl țintui cu privirea.

— Și au vreo legătură? De-asta vreți ca eu să...

— Da, o întrerupse Poirot, de-asta.

Mai scoase ceva din buzunar și-i arătă. Era tăietura din ziar.

— Ar fi bine să citiți.

Maude se conformă și parcurse textul cu mare atenție. Apoi își ridică privirea întrebătoare.

— Deci ele sunt? Și articolul v-a dat idei?

— Exact.

— Dar totuși nu înțeleg...

Tăcu, iar Poirot nu interveni nici el. Oricât de mulțumit ar fi fost în general de propriile idei, era oricând dispus să asculte și părerile altora.

— Credeți că una dintre aceste femei se află în Broadhinny?

— S-ar putea, de ce nu?

— Desigur. Oricine poate fi oriunde. O arătă cu degetul pe Eva Kane. Ar fi destul de bătrână acum, cam de vârsta doamnei Upward.

— Da.

— Mă gândeam... Ce fel de femeie a fost și ea... Trebuie să fi fost mulți cei care au invidiat-o sau au urât-o.

— E un punct de vedere, sigur. Vă amintiți cazul Craig?

— Cine nu și-l amintește? Statuia lui din ceară e și la muzeul Madame Tussaud. Eram doar un copil pe vremea aceea, dar ziarele vorbeau mereu despre el și-l comparau cu alți criminali. Nu cred că va fi uitat vreodată, nu?

Poirot deveni deodată foarte atent. Sesizase o mare tristețe în vocea ei.

Capitolul 17

Uluită de-a binelea, doamna Oliver încerca din răspuțeri să se strecoare în cabina îngustă de la teatru. Neavând dimensiunile potrivite pentru așa ceva, reuși numai să se reverse. Cămăruța era plină de tineri care-și ștergeau machiajul și care o amețeau cu vorbăria lor.

Doamna Upward își recăpătase buna dispoziție și le urase drum bun la plecare. Robin se străduise să-i ofere mamei lui tot confortul și se întorsese de nenumărate ori de la mașină în casă pentru a se asigura că totul e în regulă. Ultima dată venise râzând forțat:

— Mama tocmai închidea telefonul, dar afurisita tot nu mi-a zis cu cine a vorbit! Las' că pun pariu că știi.

— Și eu știi, spuse Ariadne.

— Tu cine zici că e?

— Hercule Poirot.

— Da, și eu cred la fel. O să-1 piseze cu întrebări. Mamei îi place tare mult să aibă micile ei secrete. Acum, draga mea, în legătură cu reprezentăția din seara asta, e foarte foarte important să-mi spui sincer ce crezi despre Cecil și dacă-1 vezi în rolul lui Eric.

Inutil de spus că respectivul Cecil Leech nu reprezenta nici pe departe „ideea de Eric” a doamnei Oliver. Un actor mai nepotrivit nici că se putea!

Piesa în sine îi plăcuse, dar tortura conversațiilor de după era insuportabilă.

Robin se simțea în elementul lui. Îl acaparase pe Cecil și vorbea neîncetat. Doamna Oliver era terorizată efectiv de acel tânăr, drept urmare îl preferase pe un oarecare Michael, care îi vorbea extrem de politicos și care cel puțin se mulțumea să monologheze, fără a aștepta vreun răspuns. Un altul, pe nume Peter, intervenea din când în când, dar conversația era în cea mai mare parte susținută de subtila și amuzanta malițiozitate a lui Michael.

— Ce drăguț din partea lui Robin. L-am tot chemat să vină să vadă spectacolul. Dar el depinde întru totul de femeia aia îngrozitoare, nu? Și nu-iese niciodată din voie. Iar Robin e de-a dreptul genial, nu credeți? Genial genial. N-ar trebui să se sacrifice pe altarul matriarhatului. Femeile pot fi îngrozitoare, nu? Știți ce i-a făcut doamna Upward bietului Alex Roscoff? A stat numai după el aproape un an de zile și pe urmă a descoperit că de fapt nu era emigrant rus. E adevărat, și el îi spusese o mulțime de povești, dar erau amuzante și oricum știam cu toții că nu erau adevărate, și la urma urmei de ce să conteze atât de mult? Când a aflat că era doar fiul unui croitor din East End, l-a lăsat pur și simplu. Snobismul ăsta mi se pare insuportabil! În fine, Alex a fost recunoscător că a scăpat de ea. Zicea că uneori putea fi de-a dreptul înspăimântătoare și că părea bolnavă la cap. Ah, Robin dragule, tocmai vorbeam despre minunata madre. Păcat că nu a putut veni în seara asta. Din fericire o avem pe încântătoarea doamnă Oliver, cu savu-roasele ei crime!

Un bărbat mai în vârstă cu o voce baritonală o prinse pe Ariadne de mână și o ținu strâns.

— Cum aș putea să vă mulțumesc vreodată? Tonul lui era profund melancolic. Mi-ați salvat viața de nenumărate ori.

Ieșiră cu toții în aerul răcoros al nopții și traversară către Pony's Head pentru o altă rundă de băutură și discuții.

Când în sfârșit o porniră înapoi spre casă, doamna Oliver era deja extenuată. Se lăsă pe spate și închise ochii. Pe de altă parte, Robin vorbea neîntrerupt.

— Și crezi că ar fi o idee, nu?

— Ce anume?

Ariadne deschise ochii brusc. Se pierduse nostalgică în amintirea casei ei. Pereți acoperiți cu păsări exotice și frunziș. Masa de joc, mașina de scris, cafea, mere peste tot... Ce fericire! Ce greșeală pentru o scriitoare să iasă din fortăreața ei secretă! Scriitorii sunt indivizi timizi, nesociabili, care ispășesc pentru lipsa lor de deschidere către lume prin inventarea propriilor tovarășii și conversații.

— Mă tem că ești cam obosită.

— Nu chiar. Adevărul este că nu mă simt prea bine în mijlocul oamenilor.

— Eu ador oamenii, dumneata nu? Replică Robin entuziast

— Nu, veni răspunsul ferm și sec.

— Dar ar trebui. Uită-te la toți cei din cărțile dumitale.

— Asta e altceva. Consider că sunt mai drăguți copacii decât oamenii, mai odihnitori.

— Eu am nevoie de oameni. Mă stimulează.

Ajunse la poarta reședinței Laburnums.

— Intră, o îndemnă el, eu o să parchez.

Ca de obicei, doamna Oliver coborî cu dificultate și urcă panta.

— Ușa nu e încuiată, strigă Robin în urma ei.

Avea dreptate. Ariadne intră și fu neplăcut surprinsă de faptul că nici o lumină nu era aprinsă, ceea ce i se păru o impolitețe din partea gazdei. Sau făcea oare economie? Oamenii bogați sunt de multe ori mai zgârciți. Din hol venea un miros exotic și scump. Pentru o clipă, scriitoarea se întrebă dacă nu cumva greșise casa, apoi găsi comutatorul. Prin ușa întredeschisă de la dormitor zări un picior. Doamna Upward nu se dusesese totuși la culcare. Cum lumina era stinsă, probabil adormise de mult în fotoliu.

Ariadne intră și aprinse lumina în dormitor.

— Ne-am întors... Începu ea, dar se opri înmărmurită. Simți un nod puternic în gât și-și duse mâna la gură. Încercă să strige, dar cuvintele nu-i ieșeau.

Îl auzi pe Robin urcând panta fluierând și se repezi să-1 întâmpine în hol.

— Nu intra acolo... Nu intra! Mama ta... E. e moartă... Cred... A fost ucisă.

Capitolul 18

— Bine lucrat, bombăni comisarul Spence.

Fața lui aspră de om de la țară era roșie de furie. Se uită la Hercule Poirot care îl asculta grav din cealaltă parte a camerei.

— Al naibii de bine lucrat. A fost strangulată, continuă el, cu una dintre eșarfele ei; de fapt cu cea pe care o purta -i-a trecut-o pe după gât, a tras și gata. Rapid, eficient, fără urme. Așa fac criminalii în India. Apasă victima pe artera carotidă, iar aceasta nu se zbate, nu țipă.

— E nevoie așadar de niște cunoștințe speciale?

— S-ar putea, dar nu neapărat. Dacă ai de gând să faci asta, e suficient să citești ceva înainte. Nu e nici o problemă de ordin practic. Mai ales cu o victimă care nu bănuiește nimic, iar ea clar nu bănuia absolut nimic.

— Da, era cineva cunoscut, aprobă Poirot.

— Exact. Au băut cafeaua împreună, e o ceașcă în fața ei și alta în fața... Oaspetelui. S-au luat amprentele cu grijă, dar din cauza rujului e mai dificil.

— Așadar, e vorba de o femeie?

— La o femeie vă și așteptați, nu-i așa?

— Da, așa arătau toate indiciile.

— Doamna Upward a recunoscut una dintre fotografiile, aceea a lui Lily Gamboll, deci moartea ei are legătură cu moartea doamnei McGinty.

— Desigur, aprobă ferm detectivul.

Își aminti expresia amuzată a doamnei Upward: Doamna McGinty a murit. Cum a murit? Riscându-și gâtul, ca mine.

Spence își continuă explicațiile:

— A profitat de faptul că fiul ei și doamna Oliver erau plecați la teatru, a sunat-o pe victimă și a chemat-o aici. S-a jucat un pic de-a detectivul. Așa vă imaginați și dum-neavoastră, nu?

— Da, cam așa ceva. Curiozitatea. A păstrat informația pentru ea, dar voia să afle mai multe. Nu și-a dat seama că putea deveni periculos. Poirot oftă vădit mâhnit. Atât de multă lume se gândește la crimă ca la un joc... Și nu este un joc. I-am spus. Dar n-a vrut să asculte.

— Știm asta. Se potrivește foarte bine. Când tânărul Robin a ieșit cu doamna Oliver și apoi a alergat înapoi, mama lui tocmai terminase de vorbit cu cineva la telefon. N-a spus cu cine, a făcut-o pe misterioasă. Robin și doamna Oliver au crezut că era vorba despre dum-neavoastră.

— Aș fi vrut eu să fi fost așa. Așadar nu aveți nici o idee cui i-ar fi putut telefona?

— Niciuna.

— Menajera n-a putut fi de folos?

— Nu. S-a întors în jur de 20.30, are cheie de la ușa din spate. S-a dus direct în camera ei și s-a culcat. În casă era întuneric și a presupus că doamna Upward dormea deja și că ceilalți nu se întorseseră. Știți, e surdă și cam arțăgoasă. Nu prea bagă în seamă nimic din ce se întâmplă în jur, mi-o imaginez făcând puțină treabă și multă gălăgie.

— Nu e chiar genul de menajeră devotată?

— Ah, nu. E la familia Upward doar de câțiva ani. Un polițist apărui în cadrul ușii.

— E o domnișoară care vrea să vă vadă, domnule. Spune că e ceva ce ar trebui să știți în legătură cu seara de ieri.

— În legătură cu seara de ieri? Poftește-o înăuntru. Palidă, cu un aer stingher ca întotdeauna, Deirdre Henderson păși în încăpere.

— M-am gândit că poate ar fi bine să vin. Dacă vă între-rup cumva...

— Deloc, domnișoară Henderson, deloc.

Spence se ridică și-i oferi un scaun. Fata se așeză dreaptă, ca o școlăriță stângace.

— E vorba despre ce s-a întâmplat aseară? O încuraja comisarul să vorbească. Despre doamna Upward?

— Chiar a fost omorâtă, nu-i așa? Adică așa ziceau poștărița și brutarul. Mama susținea că nu e adevărat...

— Mă tem că mama dumneavoastră se înșală. Voi ați să ne spuneți ceva?

— Da, aprobă ea. Știți... Eu am fost acolo.

Spence deveni puțin mai amabil, dar nu reuși să mas-cheze în întregime duritatea tonului său oficial.

— Ați fost acolo deci. La reședința Laburnums. La ce oră?

— Nu știu exact. Între opt și jumătate și nouă, bănuiesc... Sau poate mai degrabă spre nouă... Oricum după cină. M-a sunat înainte.

— V-a telefonat doamna Upward?

— Da. Mi-a spus că Robin și doamna Oliver se duc la teatru în Cullenquay, că rămâne singură și că ar vrea să vin la o cafea.

— Și v-ați dus?

— Da.

— Și ați băut o cafea cu ea? Deirdre negă cu o mișcare a capului.

— Nu. Am ajuns acolo și am bătut la ușă, dar n-am primit nici un răspuns. Așa că am deschis ușa și am intrat în hol. Era întuneric și văzusem de-afară că nu era deloc lumină în living. M-am mirat. Am strigat-o pe doamna Upward o dată sau de două ori, dar cum tot n-a răspuns, m-am gândit că trebuie să fi fost vreo greșeală.

— Ce greșeală ar fi putut să fie?

— Poate se dusese și ea la teatru până la urmă.

— Fără să vă anunțe?

— Sună cam ciudat.

— N-ați putut găsi altă explicație?

— M-am gândit la un moment dat și că Frieda poate a înțeles greșit mesajul, mai încurcă lucrurile uneori. E străină, și-apoi era și foarte agitată aseară din cauza plecării.

— Și ce-ați făcut mai departe, domnișoară Henderson?

— Am plecat pur și simplu.

— Acasă?

— Da... Adică am făcut o plimbare mai întâi. Era plăcut afară.

Spence o privi un timp în tăcere, iar Poirot observă că se uita la gura fetei.

— Bine, mulțumim domnișoară Henderson, încheie comisarul ridicându-se brusc de pe scaun. Ați procedat corect că ați venit să ne spuneți asta, vă rămânem înda-torați, mai adăugă el strângându-i mâna.

— Am considerat că e de datoria mea să fac asta. Mama nu voia să vin.

— Nu?

— Dar eu m-am gândit că fac bine.

— Aveți dreptate.

O conduse afară din încăpere și se întoarse. Se așeză și începu să bată darabana în masă, apoi se uită la Poirot.

— N-avea ruj. Sau poate n-avea doar în dimineața asta.

— Nu e vorba doar de dimineața asta, nu obișnuiește să se dea cu ruj.

— Cam ciudat în ziua de azi, nu?

— Ea e de felul ei puțin mai ciudată, mai neemancipată.

— Și nu folosise nici parfum, din câte mi-am dat seama. Iar doamna Oliver aceea a zis că simțise în casă un miros puternic de parfum scump, iar Robin Upward a confirmat că nu era parfumul mamei sale.

— Sunt convins că fata nu folosește așa ceva.

— Și eu zic la fel. Demodată cum e, arată mai degrabă a căpitan de hochei de la echipa unei școli de fete. Are în jur de treizeci de ani, nu?

— Da, într-adevăr.

— E rost de vreo arestare?

Poirot medita câteva momente, apoi răspuse că lucrurile nu erau atât de simple pe cât păreau.

— Nu se potrivește, încuviință și comisarul. Nici ruj, nici parfum. Și are o mamă foarte bună, pe când mama lui Lily Gamboll a murit beată într-o încăierare în Cardiff când fetița avea 9 ani. Nu văd cum ar putea fi ea Lily Gamboll. Dar pe de altă parte, nu putem să trecem cu vederea că doamna Upward a sunat-o și a chemat-o aici. E complicat.

— Dar rezultatele medicale?

— Nu ne prea ajută. Tot ce poate spune medicul legist este că probabil a murit înainte de 21.30.

— Așadar era deja moartă când a ajuns Deirdre?

— Da, dacă fata spune adevărul. Ori e cinstită, ori e foarte șmecheră. Maică-sa nu a vrut ca ea să vină la noi, ce să-nțe-legem din asta?

— Era normal ca maică-sa să spună asta. E tipul de persoană care vrea să evite orice fel de neplăcere.

Spence scoase un oftat.

— Deci o avem pe Deirdre Henderson sau altcineva a venit înaintea ei. O femeie. O femeie care folosește ruj și parfumuri scumpe.

— Veți interoga... Rosti Poirot cu vocea scăzută.

— Interoghez deja! Doar că e nevoie de mult tact, nu vrem să alarmăm pe nimeni. Ce făcea Eve Carpenter noaptea trecută? Ce făcea Shelagh Rendell noaptea trecută? Pun pariu că erau acasă. Carpenter avea o ședință, asta știu;

— Eve, prelua ideea detectivul. Moda numelor se schimbă, nu-i așa? Rareori mai auzi astăzi de vreo Eva. S-a dus, gata. Eve în schimb e foarte popular...

— Și își poate permite un parfum scump, completă Spence. Oricum, trebuie să-i cercetăm mai serios trecutul. E foarte comod să spui că ești văduvă de război, apari peste tot tristă, jelind vreun subofițer de aviație, și toată lumea te lasă-n pace, nu te-ntreabă nimeni nimic.

Spence oftă din nou și trecu la alt subiect.

— Acel zdrobitor de zahăr sau ce-o fi el, ați nimerit-o la fix. E arma folosită la uciderea doamnei McGinty. Doctorul a stabilit că se potrivește perfect și s-au găsit și urme de sânge uman pe el. A fost spălat, normal, dar oamenii nu știu că reactivii chimici scot la iveală orice picătură, oricât de

mică. Asta ne leagă iar de familia Wetherby și de Deirdre Henderson, nu-i așa?

— Fata e convinsă că zdrobitorul a fost dus la târgul de la Festivalul Recoltei.

— Iar doamna Summerhayes e la fel de convinsă că s-a întâmplat de Crăciun.

— Doamna Summerhayes nu e niciodată pe deplin convinsă de ceva, spuse Poirot sumbru. E o persoană ado-rabilă, dar, în aceeași măsură, e dezorganizată și lipsită de orice metodă. Vă spun însă din experiența șederii mele la Long Meadows, ușile și geamurile sunt în permanență deschise; absolut oricine poate să intre și să ia ceva și apoi să aducă înapoi, fără ca domnul sau doamna Summeihayes să observe. Dacă n-ar găsi zdrobitorul într-o zi, Maureen ar crede că l-a luat soțul ei să hăcuiască vreun iepure sau niște lemne, iar el ar crede că ea l-a luat să taie în bucăți carnea pentru câini. În casa aia nimeni nu folosește unealta corespunzătoare, ei pur și simplu iau ce le cade în mână și le aruncă pe toate aiurea. Și niciunul nu-și mai amintește nimic. Dacă aș trăi în felul acesta, aș fi într-o neliniște permanentă, dar pe ei se pare că nu-i deranjează.

— Măcar e și o parte bună în toată povestea asta: nu-l vor executa pe James Bentley până nu se clarifică situația. Am înaintat o srisoare către biroul Ministerului de Interne și ne dă ce-am cerut: timp.

— Cred că aș dori să-l revăd pe Bentley, acum că am aflat mai multe.
II.

James nu părea să se fi schimbat în vreun fel. Era poate mai slab, își freca mâinile mai des, însă rămăsese același individ tăcut și lipsit de speranță.

Poirot îi explică răbdător cum apăruseră noi probe și cum poliția redeschisese cazul. Apăruse așadar o luminiță... Condamnatul rămase indiferent la auzul veștilor.

— N-are nici un rost. Ce mai pot afla?

— Prietenii dumneavoastră se străduiesc din răspuțeri.

— Prietenii mei? Eu nu am prieteni, răspunse James apatic, ridicând din umeri.

— Nu ar trebui să spuneți asta. Aveți cel puțin doi prieteni.

— Doi prieteni? Tare aș vrea să știu cine sunt.

Tonul lui Bentley nu exprima nici pe departe curiozitate, ci mai degrabă neîncredere.

— În primul rând este vorba despre comisarul Spence...

— Spence?! Spence?! Comisarul care a pregătit dosarul împotriva mea? Hai că-i amuzant!

— Nu e amuzant, e un noroc. Spence este un polițist foarte conștiincios și perspicace. Vrea să fie absolut sigur că a prins pe cine trebuie.

— Păi e destul de sigur de asta.

— Oricât de ciudat ar părea, nu e. De aceea spuneam că vă este prieten.

— Halal prieten!

Poirot așteaptă câteva momente. Chiar și James Bentley trebuia să dea dovadă de niște însușiri omenești, nu putea fi atât de dezinteresat Avu dreptate, pentru că într-un final, bărbatul întrebă:

— Ei, și cine-i celălalt?

— Celălalt prieten este Maude Williams. Afirmatia detectivului nu fu urmată de nici o reacție.

— Cine-i Maude Williams?

— A lucrat la birourile Breather & Scuttle.

— A, acea domnișoară Williams.

— Précisément, acea domnișoară Williams.

— Dar ea ce legătură are?

Erau anumite momente în care Poirot considera atitudinea lui James Bentley atât de enervantă, încât își dorea să poată crede că el e vinovat de moartea doamnei McGinty. Din păcate, cu cât îl agasa mai tare, cu atât înțelegea mai bine punctul de vedere al lui Spence și cu atât îi era mai greu să și-l imagineze pe bărbatul din fața lui omorând pe cineva. Atitudinea lui Bentley față de crimă ar fi fost cu siguranță aceea că nu poate aduce nimic bun. Dacă îngâmfareta era, așa cum insistă Spence, o caracteristică a criminalilor, atunci Bentley cu siguranță nu intra în această categorie.

— Domnișoara Williams a intrat singură în povestea aceasta. Crede cu tărie că sunteți nevinovat.

— Nu văd de ce ar crede asta.

— Vă cunoaște.

James clipi și răspunse în silă:

— Presupun că da, într-un fel, dar nu atât de bine.

— Ați lucrat împreună în birou, nu-i așa? Ați luat uneori masa împreună.

— Mda... O dată sau de două ori, la cafeneaua Pisica Albastră... Că era aproape, vizavi.

— Nu v-ați plimbat niciodată cu ea?

— Ba da, o dată, pe dealuri. Poirot izbucni:

— Ma foi, trebuie să vă scot cuvintele cu cleștele? Nu e ceva normal să ții companie unei fete frumoase? Nu e plăcut? Nu puteți fi mulțumit de asta?

— Nu văd de ce-aș fi.

— Dar e normal să vă simțiți bine în compania fetelor.

— Nu cunosc foarte multe fete.

— Case voit! Dar ar trebui să vă fie jenă, nu să vă mân-driți cu asta. O cunoșteți pe Maude Williams. Ați lucrat cu ea, ați vorbit cu ea, uneori ați luat masa cu ea și chiar v-ați plimbat. Și când am menționat-o, nici măcar nu v-ați amintit numele ei! James se înroși.

— Vedeți... Eu n-am prea avut de-a face cu fetele. Iar ea nu e tocmai ce se poate numi o doamnă, nu? E foarte drăguță și așa mai departe, dar nu pot să nu mă gândesc că mama ar fi considerat-o destul de banală.

— Contează ce credeți dumneavoastră. James Bentley roși din nou.

— Părul ei... Și hainele pe care le purta... Mama era într-adevăr mai demodată...

Făcu o pauză.

— Dar domnișoara Williams v-a stârnit totuși o oarecare... Simpatie, să zicem.

— Era mereu foarte amabilă. Dar de fapt, nu înțelegea cu adevărat. Mama ei a murit când ea era doar un copil, știți.

Privirea lui James se pierdu undeva în trecut.

— La un moment dat, avea treabă în sat și mi-a trimis o ilustrată rugându-mă să ne vedem. Nu-mi dau seama de ce. În definitiv, nu e ca și cum aș cunoaște-o...

— Dar v-ați întâlnit atunci cu ea.

— Da, n-am vrut să fiu nepoliticos.

— Și v-ați dus la film sau să luați masa?

— A, nu, se scandaliza brusc James, nimic de genul ăsta. Doar am stat de vorbă în timp ce ea aștepta autobuzul.

— Și cât de amuzant trebuie să fi fost pentru biata fată! Tonul condamnatului deveni tăios:

— Nu aveam nici un ban, vă amintiți asta, nu aveam absolut nici un ban.

— Desigur. Se întâmpla cu câteva zile înainte ca doamna Mcginty să fie omorâtă, nu-i așa?

— Da, era într-o luni, încuviință James, bătrâna a fost omorâtă miercuri.

— Vă mai întreb ceva, domnule Bentley. Gazda dum-neavoastră citea Sunday Cornet?

— Da.

— Ați văzut vreodată acest ziar?

— Se oferea tot timpul să mi-l împrumute, dar nu accep-tam. Pe mama n-o prea interesau articolele alea.

— Deci nu ați văzut numărul din săptămâna respectivă?

— Nu.

— Iar doamna Mcginty nu v-a spus nimic legat de el, legat de ceva ce ar fi citit în el?

— Ah, ba da, îmi povestea mereu, spune James Bendey pe nerăsuflăte.

— Oh la la! Așadar povestea mereu! Și ce spunea? Fiți foarte atent, vă rog, e extrem de important.

— Nu-mi aduc prea bine aminte acum. Era despre o crimă, un caz vechi, Craig parcă, sau nu, nu mai știu numele exact... Oricum, zicea că în Broadhinny se afla cineva care ar avea legătură cu cazul respectiv. Numai cu asta mă bătea la cap, iar eu nu pricepeam deloc de ce era atât de important pentru ea.

— A spus și cine era acea persoană din Broadhinny?

— Cred că era o femeie al cărei fiu scria piese de teatru, răspunse James nu foarte convins.

— I-a menționat cumva numele?

— Nu... Adică... A trecut mult timp de-atunci...

— Vă implor, încercați să vă amintiți. Vreți să fiți din nou liber, nu-i așa?

— Liber?! Se miră James.

— Da, liber.

— Păi, da, presupun că da...
— Atunci, gândiți-vă. Ce-a spus doamna McGinty?
— Ceva de genul... „atât de plină de ea și de mândră, dar nu mai are cu ce să se mândrească dacă se află totul...”. „N-ai zice că e aceeași femeie din poză, dar normal, poza e de acum mulți ani...”.

— Dar de ce sunteți atât de sigur că se referea la doamna Upward?
— Nu sunt chiar atât de sigur... Așa mi-a rămas mie în cap. Vorbise de doamna Upward până atunci și-apoi n-am mai ascultat-o cu atenție, iar acum, când mă gândesc mai bine, îmi dau seama că nu știu despre cine vorbea de fapt.

— Eu nu cred că era vorba despre doamna Upward, ci despre altcineva. E ridicol să ne gândim că veți fi spânzurat pentru că nu dați prea mare atenție oamenilor care vi se adresează... Doamna McGinty vă povestea despre casele în care lucra sau despre doamnele din acele case?

— Da, oarecum, dar n-are nici un rost să mă întrebați. Nu înțelegeți, domnule Poirot, că pe vremea aceea eram preocupat numai de viața mea? Aveam motive serioase de îngrijorare.

— Nu atât de serioase pe cât aveți acum. V-a spus ceva despre doamna Carpenter - sau Selkirk, cum se numea atunci - sau despre doamna Rendell?

— Carpenter e cel cu casa nouă din vârful dealului și cu mașina aia mare, nu? Era logodit cu domnișoara Selkirk, pe care doamna McGinty o disprețuia foarte tare. Nu știu de ce. „O parvenită”, așa-i zicea mereu, dar nu înțeleg la ce se referea.

— Și despre familia Rendell?

— El e doctor, nu? Nu-mi amintesc să-mi fi povestit ceva în mod special despre ei.

— Familia Wetherby?

— Da, despre ei îmi amintesc. JE imposibil să ai răbdare cu toate comentariile și capriciile ei, iar despre soț, nu scoți o vorbă de la el, bună sau rea. Aia e o familie nefericită.”

Poirot își ridică privirea. Sesizase pentru prima dată ceva în vocea lui James - și anume că nu mai reda automat ceea ce-și amintea, că ieșise din starea de apatie și că decisese singur, obiectiv, că viața din Hunter's Close nu era o viață fericită.

— Îi cunoșteți? Pe mamă? Pe tată? Pe fiică?

— Nu tocmai. Aveau un câine, un terier Sealyham, care a fost prins într-o capcană și eu am ajutat-o pe fată să-1 scoată de-acolo.

Din nou Poirot sesiză ceva deosebit în tonul lui: „Am ajutat-o”, rostise el și, dincolo de cuvinte, răzbătuse ecoul unui soi de mândrie. Detectivul își aminti ce-i povestise doamna Oliver în legătură cu discuția ei cu Deirdre.

— Ați stat de vorbă?

— Da. Ea... Mama ei suferea îngrozitor, așa mi-a zis, și ținea foarte mult la ea.

— Și i-ați povestit, la rândul-vă, despre mama dum-neavoastră?

— Da, răspunse James sec.

Poirot nu continuă, ci se mulțumi să aștepte.

— Viața e foarte crudă, foarte nedreaptă. Unii oameni pur și simplu n-au parte de nici un pic de fericire.

— Probabil, îl susținu Poirot.

— Nu cred că ea a avut parte de prea multă... Domni-șoara Wetherby.

— Henderson.

— Ah, da, mi-a spus că are tată vitreg.

— Deirdre Henderson... Deirdre a durerilor... Drăguț nume, dar nu o fată la fel de drăguță, să-nțeleg?

Pentru a doua oară, James roși: -Mie mi se părea atrăgătoare...

Capitolul 19

— Te rog să mă ascuți, spuse doamna Sweetiman. Edna strâmbă din nas, deja făcea asta de ceva vreme și oricum era o conversație fără vreo finalitate. Doamna Sweetiman reformula aceeași idee, iar și iar. Edna se mai smiorcăia din când în când și susținea cu tărie două lucruri: n-ar putea niciodată să facă asta și taică-său ar jupui-o de vie, negreșit.

— Poate, dar o crimă e o crimă, și ce-ai văzut ai văzut, nu poți scăpa de asta...

Edna își schimonosi fața și mai mult.

— Și ce-ai făcut a trebuit să faci...

Doamna Sweetiman își opri argumentația pentru a o servi pe doamna Wetherby, care intrase pentru niște andrele și un scul de lână.

— Nu v-am mai văzut de ceva timp, doamnă, o întâm-pină vânzătoarea veselă.

— Nu m-am simțit deloc bine în ultima vreme, inima, știți... Trebuie să stau numai în casă.

— Am auzit că a venit în sfârșit cineva să vă ajute.

— Da. Pare destul de capabilă până acum și nu gătește deloc rău. Dar manierele ei... Și felul în care arată... Are părul vopsit și poartă niște pulovere atât de strâmte!

— Aha, răspunse doamna Sweetiman cu un oftat. Fetele nu mai sunt pregătite cum trebuie în ziua de azi. Mama mea a început să muncească de la 13 ani și se trezea la cinci fără un sfert în fiecare dimineață. A ajuns menajeră-șefă până la urmă, avea trei subordonate, și le-a învățat și pe ele totul așa cum se cuvine. Dar nu mai vezi așa ceva azi, fetele nu mai sunt pregătite pentru vreo slujbă, sunt doar educate, așa ca Edna.

Ambele femei își întoarseră privirea către fetișcana care stătea rezemată de tejghea, cu privirea absentă, sugând o bomboană de mentă.

— Groaznic ce s-a întâmplat cu doamna Upward, nu? Continuă vânzătoarea guralivă, în timp ce doamna Wetherby alegea între diferite andrele colorate.

— Groaznic. Cu greu au îndrăznit să-mi spună. Iar când am aflat, am avut cele mai cumplite palpații. Sunt extrem de sensibilă.

— Ne-a șocat pe toți. Iar cât despre tânărul Upward, a reacționat foarte rău. Abia când a venit doctorul și i-a dat un sedativ s-a mai calmat. S-a dus să stea la Long Meadows, că acasă nu mai suporta, și nu cred că poate fi condamnat pentru asta. Janet Groom s-a dus la o nepoată și doar poliția are

cheia acum. Doamna aceea, scriitoarea, s-a întors la Londra, dar o să vină din nou pentru anchetă.

Doamna Sweetiman transmitea știrile ca și cum avea nevoie să se elibereze de ele. Se mândrea cu faptul că era întotdeauna atât de bine informată. Pe de altă parte, în spatele pretextului cumpărării de andrele, doamna Wetherby își ascunsese dorința de a afla noutăți.

— E foarte supărător. Cătuțul ăsta devine din ce în ce mai periculos, cu un maniac liber pe-aici. Când mă gândesc că și fiica mea a fost singură pe-afară în noaptea aceea... Că și ea ar fi putut fi atacată, poate chiar ucisă...

Doamna Wetherby închise ochii și se clătină puțin, sub privirile interesate, dar nealarmate ale vânzătoarei. După câteva momente își reveni și continuă cu demnitate:

— Ar trebui să fie niște patrule și nici un tânăr nu ar trebui să mai aibă voie să iasă după lăsarea întunericului. Și toate ușile încuiate și zăvorâte. Știți că, de exemplu, la Long Meadows doamna Summerhayes nu încuie niciodată ușile, nici măcar noaptea. Lasă ușa din spate și fereastra de la salon deschise ca să poată intra și ieși câinii și pisicile. După părerea mea asta e o nebunie, dar ea spune că mereu au făcut așa și că dacă hoții vor să intre, să intre.

— Atât că n-ar prea avea ce să fure de pe-acolo. Doamna Wetherby se mulțumi să dea din cap, își luă cumpărăturile și plecă.

În urma ei, vânzătoarea și Edna își reluară cearta.

— N-are nici un rost să crezi că tu le știi cel mai bine pe toate, se înverșuna doamna Sweetiman. Binele-i un lucru și crima un altul. Trebuie să dai lucrurile pe față. Eu așa zic.

— Tata o să mă jupoaie de vie, ți-am zis.

— Vorbesc eu cu tatăl tău.

— N-aș putea...

— Doamna Upward e moartă. Iar tu ai văzut ceva ce poliția nu știe. Ești angajată aici la poștă, așa-i? Ești în slujba guvernului. Trebuie să-ți faci datoria. Trebuie să te duci la Bert Hayling...

Edna izbucni într-un plâns cu sughituri.

— Ah, nu la Bert, imposibil. Cum să mă duc la Bert? S-ar auzi peste tot...

— Atunci, mai e străinul acela, încercă doamna Sweetiman cu o ușoară ezitare.

— Nu un străin, nici asta n-aș putea... Nu un străin.

— Da, poate că aici ai dreptate.

O mașină opri în fața poștei cu un scrâșnet de frâne. Fața vânzătoarei se lumineă brusc.

— E maiorul Summerhayes. Spune-i lui totul și te va sfătui ce să faci.

— Nu pot, răspunse Edna, dar de data asta însă cu mai puțină convingere.

Johnnie Summerhayes intră împleticindu-se cu trei cutii de carton în brațe.

— Bună dimineața, doamnă Sweetiman, salută el vesel. Sper că astea nu depășesc greutatea admisă.

Doamna Sweetiman se ocupă de colete și, în timp ce bărbatul lipea timbrele, îl aborda direct:

— Vă rog să mă scuzați, domnule, dar așa avea nevoie de sfatul dumneavoastră într-o chestiune.

— Sigur.

— Aparțineți acestor locuri și știți cel mai bine ce-ar fi de făcut.

Summerhayes o încuraja cu o mișcare a capului. Îl im-presionase mereu spiritul acesta feudal din satele englezești. Localnicii știau foarte puțin despre el personal, dar pentru că tatăl, bunicul și străbunicul lui, ca și mulți alți strămoși trăiseră la Long Meadows, vedeau ceva normal în a-i cere părerea sau sfatul.

— E vorba despre Edna.

Maiorul o privi șovăitor. Nu mai văzuse o tânără atât de ștearsă. Arăta ca o căprioara rănită. Și nu părea nici prea isteată. Cu siguranță nu ar fi putut avea ceva ce s-ar numi un „necaz” în adevăratul sens al cuvântului.

— Ei, care e problema? Întrebă el foarte amabil.

— Are legătură cu crima, domnule. În noaptea aceea, Edna a văzut ceva.

Privirea întunecată a lui Johnnie Summerhayes se mută de la Edna la doamna Sweetiman și apoi înapoi la Edna.

— Ce ai văzut, Edna?

Fata începu să plângă în hohote, așa că interveni vânzătoarea.

— Am tot auzit diverse lucruri. Unele adevărate, altele, doar zvonuri.

Dar ceva e sigur: o femeie a băut cafea cu doamna Upward în seara aceea. E adevărat, nu?

— Da, așa cred.

— Știi asta de la Bert Hayling, deci nu poate să nu fie adevărat.

Albert Hayling era polițistul local pe care doamna Summerhayes îl cunoștea foarte bine. Un om care vorbea rar și care era conștient de propria sa importanță.

— Înțeleg.

— Numai că nu se știe cine e femeia respectivă. Iar Edna a văzut-o.

Johnnie Summerhayes se întoarse iar către fată și își țuguie buzele fluierând ușor.

— Chiar ai văzu-o? Intrând sau ieșind?

— Intrând.

Simțindu-se deodată foarte importantă, Edna deveni mai vorbăreață:

— Eram vizavi, sub copaci. Exact în curba aia unde e foarte întuneric. Am văzut-o. S-a dus la poartă, apoi la ușă, a stat puțin și a intrat.

— Ah, e-n regulă. Era domnișoara Henderson, poliția știe despre asta. Ea singură s-a dus și le-a spus.

Edna clătină din cap.

— Nu era domnișoara Henderson.

— Nu? Atunci cine?

— Habar n-am, nu i-am văzut fața, era cu spatele la mine, dar nu era domnișoara Henderson.

— Dar de unde știi că nu era domnișoara Henderson, dacă nu i-ai văzut fața?

— Pentru că era blondă, iar domnișoara Henderson e brunetă.

Maiorul nu părea deloc convins:

— Era foarte întuneric, n-aveai cum să-i vezi culoarea părului cuiva.

— Ba da. Bătea lumina pe verandă, pentru că domnul Robin și doamna aceea scriitoare o lăsaseră aprinsă când au plecat la teatru. Iar femeia stătea chiar acolo. Avea o haină neagră, fără pălărie, iar părul ei era de un blond strălucitor. Am văzut clar.

Summerhayes deveni mai serios.

— Cât era ceasul?

— Nu știu exact.

— Ba știi ce oră era, interveni doamna Sweetiman.

— Nu era încă nouă pentru că aș fi auzit clopotele de la biserică, și era trecut de opt și jumătate.

— Între opt și jumătate și nouă, repetă maiorul. Cât a stat femeia acolo?

— N-am idee, n-am așteptat prea mult. Și nici n-am auzit nimic, nici un țipăt, nici un geamăt.

Nu s-ar fi putut auzi vreun țipăt sau vreun geamăt, Summerhayes știa asta.

— Ei bine, rosti el pe un ton foarte grav, rămâne un singur lucru de făcut. Poliția trebuie neapărat să afle.

Hohotele de plâns ale Ednei se întetiră.

— Dar tata o să mă jupoaie de vie! Țipă ea implorând-o din priviri pe doamna Sweetiman, apoi fugi în încăperea din spate.

— Așa este, domnule, explică vânzătoarea. Edna s-a purtat un pic cam prostește. Are un tată sever, poate un pic prea sever, dar în fine, nu prea știi cum e mai bine în ziua de azi. Iar ea se întâlnește cu un tinerel drăguț din Cullavon, cu care e aproape logodită. Taică-său era tare mulțumit, dar Reg ăsta e mai încet, și știți cum sunt fetele... Edna a început să se vadă cu Charlie Masters.

— Masters? Unul dintre oamenii lui Cole, nu?

— Exact, muncește la fermă. E bărbat însurat, cu doi copii. Mereu a fost un afemeiat și un om de soi rău. Edna și-a pierdut mințile, iar taică-său a trebuit să-i pună capăt. Și pe bună dreptate. Acum vedeți dumneavoastră, Edna i-a spus tatălui ei că se duce la film în Cullavon cu Reg, dar de fapt s-a dus să se întâlnească cu Masters. L-a așteptat în curba aia, unde se văd de obicei. Numai că el n-a venit. L-o fi ținut nevasta acasă sau s-o fi dus după altă fetișcană, cert e că n-a apărut Edna a așteptat ce-a așteptat, apoi a plecat. E greu pentru ea acum să explice ce făcea acolo, când ar fi trebuit să fie în autobuzul de Cullavon.

Încercând să treacă peste uimirea de a descoperi că urâțica de Edna putea să atragă atenția nu unuia, ci a doi bărbați, Summerhayes înțelese repede dilema fetei și reveni la aspectul practic:

— Și nu vrea să se ducă la Bert Hayling.

— Exact.

— Cu toate acestea, mă tem că poliția chiar trebuie să afle.

— Asta-i tot spun și eu, domnule.

— Dar vor avea grijă să fie discreți, ce le va spune va rămâne între ea și polițiști. Aș putea să-1 sun pe Spence și să-1 chem aici, ba nu, mai bine o duc pe Edna la Kilchester cu mașina mea. Dacă merge la secția de poliție de-acolo, nu va afla nimeni de pe aici. O să-1 sun să-1 anunț că venim.

Câteva minute mai târziu, camuflată în haina ei neagră și încurajată de doamna Sweetiman cu o bătaie pe umăr, Edna se urca în camionetă, pornind-o spre Kilchester.

Capitolul 20

Hercule Poirot se afla în biroul comisarului Spence în Kilchester, rezemat într-un scaun, cu ochii închiși și cu vârfurile degetelor abia atingându-se. Acesta din urmă primise niște rapoarte și acum dădea instrucțiuni precise unui sergent.

— Vreo idee strălucită, domnule Poirot?

— Mă gândesc. Rememorez, de fapt.

— Am uitat să vă întreb: ați obținut ceva de la James Bentley când l-ați văzut?

Poirot clătină din cap și se încruntă. Exact la James Bentley se gândea în momentul acela. Era destul de ener-vant că într-un caz ca acesta, în care își oferise serviciile gratis, din prietenie și respect pentru un ofițer de poliție, victima – o victimă a circumstanțelor, de fapt – era lipsită de orice urmă de sensibilitate sau romantism. Să fi fost vorba de o tânără faimoasă, tulburată și inocentă sau de un tânăr integru și la fel de tulburat, dar al cărui „cap este afurisit, dar neplecat”, se gândi Poirot, care citise în ultima vreme multa poezie englezească într-o antologie... Dar nu, îl avea pe acest James Bentley, un caz patologic, o creatură egocentrică, indiferentă la orice și la oricine din jur. Un bărbat nerecunoscător sau mai mult, dezinteresat de eforturile care se depuneau pentru salvarea lui.

Să-1 lase să fie spânzurat dacă tot nu-i păsa prea tare... Dar nu, nu ar fi putut merge atât de departe.

Poirot fu trezit din meditațiile lui de vocea lui Spence:

— Întrevederea noastră a fost, dacă pot spune așa, neproductivă. Nu și-a amintit ce-ar fi trebuit să-și amintească, iar ce și-a amintit a fost atât de vag și de nesigur, încât nu putea fi luat în considerație. A reieșit însă foarte clar că doamna McGinty era agitată din cauza articolului din Sunday Cornet și i-a vorbit despre el lui Bentley, afirmând cu convingere că „cineva care avea legătură cu cazul” locuia în Broadhinny.

— Cu care caz?

— Prietenul nostru nu este foarte sigur. A precizat cazul Craig, dar avea dubii, și cum cazul Craig a fost singurul despre care a auzit vreodată, se poate să fi făcut o confuzie și să-1 fi asociat cu vorbele bătrânei. Fără îndoială însă acel „cineva” era o femeie. Bentley chiar a citat-o pe doamna McGinty – cineva care „nu mai avea de ce să fie atât de mândră dacă s-ar fi aflat totul”.

— Mândră?

— Mais oui! Un cuvânt sugestiv, nu-i așa?
— Nici un indiciu despre cine ar putea fi doamna?
— Bentley a sugerat-o pe doamna Upward, dar din câte se poate vedea, n-a avut un motiv real.

Spence dădu aprobator din cap.

— Poate pentru că era o femeie despotică și plină de ea. Dar nu mai poate fi vorba de doamna Upward din moment ce e moartă, și e moartă din același motiv ca și doamna McGinty, adică pentru că a recunoscut o fotografie.

— Și dacă nu aș fi avertizat-o... Se întrista Poirot.

— Lily Gamboll, bombăni comisarul. Dacă ne luăm după vârstă, sunt doar două posibilități: doamna Rendell și doamna Carpenter. N-o pun la socoteală pe domnișoara Henderson, ea are un trecut...

— Iar celelalte, nu?

— Știți cum merg lucrurile azi, oftă Spence. Războiul a dat totul peste cap. Școala de corecție la care a fost Lily Gamboll a fost bombardată și toată arhiva s-a pierdut. Și-apoi e cel mai greu lucru din lume să verifici oamenii. Să luăm satul Broadhinny, de exemplu. Singurii despre care știm ceva sunt cei din familia Summerhayes, care e veche de sute de ani, și Guy Carpenter care e unul dintre vestiții ingineri Carpenter. Toți ceilalți sunt, cum să vă spun, alunecoși. Doctorul Rendell apare în Evidența Medicilor și știm unde a făcut școala, dar nu știm nimic despre istoricul familiei sale. Soția lui e de pe undeva de pe lângă Denver. Eve Selkirk, cum o chema înainte de căsătorie, a fost o văduvă de război foarte frumoasă. Uite familia Wetherby, se pare că s-au învățit prin toată lumea. De ce? A existat vreun motiv? Au delapidat vreo bancă? Au provocat vreun scandal? Nu spun că nu se pot face săpături și că nu se pot afla secrete, dar asta ia timp. Iar oamenii implicați nu te vor ajuta.

— Pentru că au ceva de ascuns, însă nu neapărat o crimă.

— Exact. Ar putea fi probleme cu legea sau un scandal... Dar orice-ar fi, s-au străduit tare mult să-și acopere urmele și de-asta a devenit totul atât de dificil acum.

— Dar nu imposibil.

— Ah, nu, nu imposibil. V-am zis, e vorba doar de timp. Deci, dacă Lily Gamboll e în Broadhinny, e fie Eve Carpenter, fie Shelagh Rendell. Le-am interogat expli-cându-le că așa cere rutina. Amândouă au spus că au stat acasă, singure. Doamna Carpenter a jucat rolul inocentei, doamna Rendell a fost agitată, dar ea e mereu agitată, așa că nu ne putem lua după asta.

— Da, aprobă Poirot gânditor, e genul nevrotic.

Se gândea la vizita doamnei Rendell în grădina de la Long Meadows când spusese că primise o scrisoare ano-nimă, încă nu descifrase misterul acelei întâlniri.

Spence continuă:

— Și trebuie să fim atenți, pentru că dacă una din ele e vinovată, cealaltă nu e.

— Iar Guy Carpenter este un parlamentar în devenire și o importantă figură locală.

— Asta nu l-ar mai ajuta dacă ar fi implicat în această crimă, comentă Spence neîndurător.

— Știu. Dar e absolut necesar să fiți sigur.

— Așa este. Oricum, sunteți de acord cu mine că avem de ales între cele două femei, nu?

— N-nu... Nu pot să aprob cu certitudine. Mai există și alte posibilități.

— Cum ar fi?

Poirot tăcu un moment, apoi rosti pe un ton familiar:

— De ce păstrează oamenii fotografii?

— De ce?! Dumnezeuule! Din același motiv din care păstrează toate vechiturile... Pur și simplu, fără vreo expli-cație anume.

— Sunt de acord cu dumneavoastră, dar numai până la un punct. Unii păstrează lucruri, alții aruncă totul de îndată ce nu le mai trebuie. Depinde de temperamentul fiecăruia. Dar acum mă refer în mod special la fotografia: de ce păstrează oamenii fotografiile?

— Cum am zis, fiindcă nu vor să se despartă de lucruri... Sau pentru că le amintesc de ele...

— Exact, sublinie Poirot, le amintesc. Acum întreb din nou: de ce? De ce păstrează o femeie o fotografie din tinerețe? Aș zice că primul motiv e vanitatea: a fost o fată drăguță și vrea să-și amintească mereu cât de drăguță a fost, o ajută să depășească mai ușor adevărul spus de oglindă; i-o arată unei prietene: „Asta eram eu la optspre-zece ani...” și apoi oftează. Sunteți de acord?

— Da, destul de adevărat.

— Deci acesta este motivul numărul unu. Acum motivul numărul doi: sentimentele.

— Nu-i același lucru?

— Nu, nu chiar. Pentru că în cazul acesta, ești tentat să păstrezi nu numai fotografiile tale, ci și pe cele ale unei alte persoane... Fiica măritată pe vremea când era doar o fetiță, în costum de balerină și întinsă pe o blană de urs în fața șemineului, de pildă.

— Da, da...

— Destul de jenant pentru persoana în sine, dar mamelor le place să facă asta. Iar fiii și fiicele păstrează poze ale mamelor, mai ales dacă acestea au murit de tinere. „Asta-i mama când era fetiță.”

— Încep să-mi dau seama unde vreți să ajungeți.

— Și mai există o posibilitate, a treia. Nu vanitate, nu sentimentalism, nu iubire, poate ură. Ce spuneți?

— Ură?

— Da, ții fotografia ca să-ți păstrezi vie dorința de răz-bunare pe cineva care te-a rănit.

— Dar cu siguranța nu e cazul nostru.

— Nu?

— La ce vă gândiți?

— Articolele din ziare sunt adesea mincinoase. Sunday Cornet a scris că Eva Kane a fost angajată de familia Craig ca guvernantă. Așa să fi fost?

— Da, așa a fost. Dar noi plecasem de la ipoteza că o căutăm pe Lily Gamboll.

Poirot se îndreptă brusc pe scaun și arată amenințător cu degetul:

— Uitați-vă, uitați-vă la fotografia lui Lily Gamboll. Nu e deloc drăguță. Sincer, cu dinții și ochelarii aceia e de-a dreptul urâtă. Deci nimeni nu ar păstra acea fotografie pentru primul motiv enumerat de noi, nu poate fi vorba de vanitate feminină aici. Dacă Eve Carpenter sau Shelagh Rendell, care sunt femeii extrem de frumoase, mai ales Eve, ar deține o astfel de poză din tinerețea lor, ar rupe-o imediat în bucăți de teamă să n-o mai vadă cineva.

— Mda, e logic ce spuneți.

— Așadar am eliminat motivul numărul unu. Acum sentimentele. A iubit-o cineva pe Lily Gamboll la vârsta aceea? Avem toate indiciile să credem că nu. A fost un copil nedorit și neiubit. Persoana care a plăcut-o cel mai mult a fost mătușa ei, iar mătușa ei a murit tăiată cu satârul. Deci nu de sentimentalism e vorba. Iar răzbunarea? Nici de urât n-a urât-o nimeni. Mătușa fusese o femeie singură, necăsătorită și fără prieteni apropiați. Toți au resimțit milă față de amărâta de fată, nicidecum ură.

— După câte văd eu, domnule Poirot, vreți să spuneți că nimeni nu ar păstra o astfel de fotografie.

— Exact. Aceasta este concluzia la care am ajuns.

— Dar cineva avea totuși poza. Doamna Upward o văzuse și a recunoscut-o.

— Oare?

— Ei, asta-i! Dar dumneavoastră mi-ați spus că femeia a indicat fotografia lui Lily Gamboll.

— Da, așa a făcut însă în ultima vreme doamna Upward devenise foarte misterioasă. Îi plăcea să conducă totul după bunul-plac. Am arătat fotografiile și doamna Upward a recunoscut una dintre ele. Dar, dintr-un oarecare motiv, a vrut să păstreze informația pentru ea, a vrut să profite de noua descoperire în felul ei. Având o minte foarte ageră, a indicat în mod intenționat o altă fotografie, păstrând ade-vărul numai pentru ea.

— Dar de ce?

— Pentru că voia să intre singură în joc.

— Nu se poate să fi fost vorba de șantaj... Era o femeie foarte bogată, văduva unui fabricant din nord.

— Ah, nu, nu șantaj. Mai degrabă milă. Să zicem că o simpatiza pe persoana în cauză și nu a vrut să dezvăluie secretul. Dar oricum era și foarte curioasă și de-aceia a vrut să aibă o discuție în particular. Spera să-și dea seama dacă persoana avea sau nu legătură cu moartea doamnei McGinty. Cam așa văd eu lucrurile.

— Asta înseamnă că rămân celelalte trei fotografii de luat în calcul.

— În mod evident. Doamna Upward a vrut să ia legătură cu persoana în cauză cu prima ocazie. Și ocazia a venit când fiul ei și doamna Oliver au plecat la teatrul din Cullenquay.

— Și atunci i-a telefonat lui Deirdre Henderson. Asta le aduce din nou în prim-plan pe domnișoara Henderson și pe mama ei.

Comisarul dădu din cap descumpănit și oftă.

— Tare vă mai place să complicați lucrurile, domnule Poirot, așa-i?

Capitolul 21

Doamna Wetherby se întorcea acasă de la poștă cu un mers surprinzător de sprinten pentru cineva care în cea mai mare parte a timpului zace în pat.

Abia când intră pe ușa din față își târî picioarele în salon, prăbușindu-se pe canapea. Se întinse după clopoțel și sună. Cum nu se întâmplă nimic, mai sună o dată, de data aceasta mai prelung.

Apăru Maude Williams, îmbrăcată cu un capot înflorat și ținând în mână o cârpă de șters praf.

— Ați sunat, doamnă?

— De două ori. Când sun, mă aștept ca imediat să vină cineva. Ar putea să-mi fie foarte rău.

— Îmi pare rău, doamnă, eram sus.

— Știu, erai în camera mea, te-am auzit. Și trăgeai de sertare, dar nu înțeleg de ce. Nu face parte din îndatoririle tale să-mi scotocești prin lucruri.

— Nu scotoceam, ci puneam lucrurile în ordine.

— Aiurea! Toate vă băgați nasul unde nu trebuie. Și nu am nevoie acum de așa ceva, mă simt foarte slăbită. Domnișoara Deirdre este?

— A scos câinele la plimbare.

— Ce stupid! Ar trebui să știe că am nevoie de ea. Adu-mi un ou bătut cu lapte și un coniac. Coniacul e în bufetul din sufragerie.

— Nu mai sunt decât trei ouă, pentru micul dejun de mâine.

— Atunci cineva nu va mânca ou. Vrei să te grăbești, te rog? Nu sta acolo să te zgâiești la mine. Și te-ai fardat prea strident, nu e deloc potrivit.

Din hol se auzi un lătrat și Deirdre intră cu câinele tocmai când Maude ieșea.

— Ți-am auzit vocea, spuse Deirdre gâfâind. Ce i-ai zis?

— Nimic.

— Era furioasă.

— Am pus-o la punct. Impertinenta!

— Of, mamă dragă, chiar trebuia? E greu să mai găsim pe cineva... Și gătește foarte bine.

— Presupun că n-are nici o importanță că e atât de insolentă cu mine! Ei, lasă, n-o să mai fiu multă vreme printre voi. Doamna Wetherby dădu ochii peste cap și răsuflă sacadat de câteva ori. Am mers mult prea mult pe jos.

— Dar nu era nevoie să ieși. De ce nu mi-ai zis că te duci?

— M-am gândit că-mi va face bine aerul, aici mă sufoc. Dar ce mai contează? Nimeni nu vrea să trăiască dacă devine o povară pentru cei din jur.

— Nu ești o povară, scumpa mea. Aș muri fără tine.

— Ești o fată bună, dar văd și eu cât te obolesc și cât te calc pe nervi.

— Nu! Nu-i adevărat! Se aprinse Deirdre.

Doamna Wetherby scoase un oftat prelung și închise ochii.

— Nu... Pot să mai vorbesc... Murmură ea. Vreau doar să zac.

— Mă duc s-o zoresc pe Maude cu oul ăla.

Fata ieși alergând din cameră și, în graba ei, agăță cu cotul o statueta din bronz care căzu cu zgomot pe podea.

— Ce neîndemânică, bombăni doamna Wetherby. Domnul Wetherby deschise ușa și rămase pe loc câteva momente. Soția lui deschise ochii.

— Ah, tu ești, Roger?

— Mă întrebam ce e cu toată gălăgia asta. Nu mai poate omul să citească liniștit.

— Era Deirdre, dragul meu; s-a întors cu câinele de-afară. Bărbatul se aplecă și ridică statueta hidoasă de pe podea

— Sunt sigur că Deirdre e destul de mare să nu mai răstoarne lucruri prin casă tot timpul.

— E puțin mai neîndemânică de felul ei, atâta tot.

— E absurd să fii neîndemânic la vârsta ei. Și nu poate face câinele ăla să nu mai latre?

— Voi vorbi cu ea, Roger.

— Dacă are de gând să stea aici, trebuie să țină cont de dorințele noastre și să nu se poarte ca și cum casa i-ar aparține.

— Poate că vrei să plece, se tângui doamna Wetherby urmărindu-și soțul cu ochii pe jumătate închiși.

— Nu, sigur că nu. Căminul ei e aici, cu noi, bineînțeles. Nu cer decât puțin mai multă seriozitate și un comporta-ment cuviincios. Tu ai ieșit din casă?

— Da, am fost până la poștă.

— Nimic nou despre biata doamnă Upward?

— Poliția încă n-a aflat cine-a fost.

— Situația devine disperantă pentru ei. Se știe motivul măcar? Și cine primește banii?

— Fiul ei, presupun.

— Atunci, cu siguranță a fost vreun vagabond. Trebuie să-i atragi atenția fetei să aibă mereu grijă să încuie ușa din față. Și să lase lanțul pus când se întunecă. Bărbații de teapa lor sunt foarte îndrăzneți și brutali.

— Nu a dispărut nimic din casa doamnei Upward.

— Ciudat.

— Nu ca la doamna Mcginty.

— Doamna Mcginty...? Ah da, servitoarea! Ce legătura are ea cu doamna Upward?

— A lucrat pentru ea, Roger.

— Nu fi prostuță, Edith.

Doamna Wetherby închise din nou ochii, iar după ce soțul ieși din cameră, zâmbi cu subînțeles.

Când se trezi, Maude stătea lângă ea cu paharul în mână.

— Cocteilul dumneavoastră cu ou, doamnă.

Ecoul vocii ei răsună clar și strident în casa lipsită de viață și o făcu să privească la menajeră cu un oarecare sentiment de neliniște. Înaltă și țepăună, aplecată ușor peste canapea, fata îi părea o „întruchipare a destinului”. Nici doamna Wetherby nu înțelegea cum de-i trecuse prin minte o asemenea comparație, dar brusc nu se mai simți în largul ei.

Se ridică într-un cot și luă paharul.

— Mulțumesc, Maude.

Fata se întoarse și ieși din cameră fără nici un cuvânt, lăsând-o pe stăpâna casei în aceeași stare de indispoziție.

Capitolul 22

I.

Hercule Poirot închirie o mașină pentru a se întoarce în Broadhinny. Se simțea istovit de cât întorsese situația pe toate părțile fără vreun rezultat satisfăcător. Era ca și cum sub ochii lui s-ar fi țesut o pânză, într-o singură culoare, al cărei imprimeu îi era imposibil să-1 deslușească. Totul era acolo, în fața lui, și totuși nu reușea să vadă.

Abia ieșise din Kilchester când se întâlni cu furgoneta familiei Summerhayes venind din sens opus. La volan era Johnnie și lângă el mai era cineva, dar, cufundat în propriile gânduri, Poirot abia îi observase.

Ajunse la Long Meadows și intră în salonaș. Dădu la o parte strecurătoarea plină cu spanac și se așeză pe scaun. Deasupra se auzea ritmul sacadat al unei mașini de scris -era Robin Upward care se „lupta” cu o nouă piesă de teatru. Rupsesse deja trei versiuni, așa-i spusese deunăzi. Pur și simplu nu se putea concentra.

Pe tânărul dramaturg îl afectase moartea mamei, fără îndoială, dar rămăsese în fond același Robin Upward con-centrat asupra propriei persoane.

— Madre, explicase el pe un ton grav, ar fi vrut să-mi continui munca.

Detectivul auzise fraza aceasta de nenumărate ori și înainte. Era cea mai convenabilă presupunere legată de ce-ar vrea un mort. Absolut „întâmplător”, dorințele celor care nu mai sunt printre noi coincid mai mereu cu aspirațiile noastre.

În cazul lui Robin era însă adevărat. Doamna Upward avusese mare încredere în talentul fiului ei și era extrem de mândră de asta.

Poirot se lăsă pe spate și închise ochii. Încercă să și-o imagineze pe adevărata doamnă Upward. Își aminti o frază pe care o auzise cândva la un polițist: „Îl luăm deoparte și vedem ce-1 pune-n funcțiune”.

Ce-o pusese pe doamna Upward în funcțiune?

Se auzi o izbitură și intră Maureen cu părul fluturându-i rebel.

— Nu-mi dau seama ce s-a întâmplat cu Johnnie. S-a dus până la poștă cu coletele alea și ar fi trebuit să se întoarcă de mult. Vreau să repare ușa de la cotețul găinilor.

„Un adevărat gentleman, gândi Poirot, s-ar fi oferit să repare ușa.” Dar el nu făcu asta. Voia să fie lăsat să reflecteze în continuare la cele două crime și la caracterul doamnei Upward.

— Și nu găsesc formularul ăla pentru Ministerul Agri-culturii. L-am căutat peste tot.

— Spanacul e pe canapea, o informă detectivul plin de solitudine, sperând însă că femeia va pleca.

Dar Maureen nu era preocupată de spanac.

— Formularul a venit săptămâna trecută, trebuie să-1 fi pus undeva pe aici... Era când îi cârpeam puloverul lui Johnnie.

Se năpusti asupra biroului și-ncepu să tragă de sertare, aruncând nepăsătoare pe jos tot ce găsea. Pentru Poirot era un calvar s-o privească.

— Gata!

Maureen scoase un țipăt triumfător și se repezi afară din salon.

Detectivul își reluă meditația sau cel puțin încercă, fiindcă își dădu seama că grămada de obiecte de pe podea îi distrăgea atenția, și se încruntă. Ce mod ciudat de-a căuta un lucru!

Ordine și metodă - asta era cheia, ordine și metodă.

Deși se răsucise de nenumărate ori pe scaun, tot nu-și putea lua privirea de la dezordinea din jur, instrumente de cusut, șosete, scrisori, lână pentru tricotat, reviste, ceară de sigiliu, fotografii, un pulover... Era insuportabil!

Poirot se ridică, traversă camera și, cu mișcări rapide și sigure, începu să bage toate acele obiecte înapoi în sertare.

Puloverul, șosetele, lâna. Apoi, în altul, ceara de sigiliu, scrisorile, fotografiile.

Sunetul strident al telefonului îl făcu să sară brusc. Ridică receptorul și răspunse:

— Alo! Alo! Alo!

De la capătul celălalt al firului se auzi vocea încrezătoare a comisarului Spence:

— Ah, chiar pe dumneavoastră vă căutam, domnule Poirot. M-ați tot bătut la cap cum că nu era aia fotografia, îi reproșa comisarul cu indulgență. Avem probe noi... Fata de la poșta din Broadhinny... Tocmai a adus-o maiorul Summerhayes. Se pare că era chiar vizavi de Laburnums în noaptea crimei și a văzut o femeie intrând, puțin după ora opt și jumătate și înainte de nouă. Și nu era Deirdre Henderson, era o doamnă blondă. Asta ne aduce iar de unde începusem - e fie Eve Carpenter, fie Shelagh Rendell. Acum întrebarea este: care din ele?

Poirot vru să spună ceva, dar renunță. Așeză cu grijă receptorul la loc în furcă și rămase în picioare privind în gol. După câteva minute telefonul sună din nou.

— Alo! Alo! Alo!

— Pot să vorbesc cu domnul Poirot, vă rog?

— La telefon.

— Mă gândeam eu. Sunt Maude Williams. Ne vedem la poștă într-un sfert de oră?

— Voi fi acolo.

Ezită puțin dacă să-și mai schimbe pantofii sau nu; îl cam dureau picioarele, ce-i drept, dar mai rezista și oricum nu avea timp pentru asta. Își luă repede pălăria și ieși. Pe drum fu salutat de unul dintre oamenii lui Spence care tocmai ieșea din locuința familiei Upward.

— Neața, domnule Poirot.

Detectivul răspunse ceremonios ca de obicei și nu putu să nu remarce entuziasmul sergentului Fletcher.

— Comisarul m-a trimis aici să mai fac o verificare amănunțită, știți dumneavoastră, poate ne-a scăpat vreun detaliu. Am cercetat biroul și prima dată, dar lui Spence i-a venit ideea că poate există un sertar secret – cred că a citit povești cu spioni de curând! Da' n-am găsit nici un sertar secret. După aia m-am uitat prin cărți, oamenii mai ascund scrisori într-o carte pe care-o citească. Mai știi?

— Și ați găsit ceva?

— Nu o scrisoare sau ceva de genu' ăsta, dar am găsit totuși o chestie interesantă, sau cel puțin așa mi se pare mie. Uitați-vă.

Sergentul despături dintr-o bucată de ziar o carte veche și uzată.

— Era pe unul dintre rafturile bibliotecii. E o carte publi-cată demult, dar ia priviți aici! Deschise și-i arătă lui Poirot prima pagină pe care se putea desluși clar, scris în peniță, numele Evelyn Hope. Nu e interesant? ăsta e numele, dacă vă mai amintiți...

— Pe care și l-a luat Eva Kane când a părăsit Anglia, completă Poirot. Îmi amintesc, desigur.

— Se pare că atunci când doamna McGinty a văzut una dintre acele fotografii aici în Broadhinny, era Upward a noastră. Lucrurile se cam complică, așa-i?

— Cu siguranță. Vă asigur că atunci când vă veți întoarce la comisarul Spence cu fotografia aceasta își va smulge părul din cap!

— Sper să nu fie chiar atât de rău.

Detectivul nu mai răspunse, ci își continuă drumul în josul dealului. Refuză să mai analizeze situația, pentru că nimic nu părea să mai capete vreun sens.

Intră în poștă. Maude era deja acolo și se uita la niște modele de tricotate. Nu își adresară nici un cuvânt. Detectivul se duse direct la teigheaua cu timbre și cumpără câteva, dar nu înainte ca Maude să le plătească pe-ale ei și să iasă. Doamna Sweetman părea preocupată și nu avea chef de vorbă, așa că Poirot părăsi și el poșta destul de repede. O prinse din urmă pe Maude și merse alături de ea.

Vânzătoarea îi zări pe geam și bombăni ca pentru ea, plină de dispreț:

— Străinii ăștia, toți sunt la fel! Poate să-i fie bunic...

II

— Eh bien, aveți să-mi spuneți ceva?

— Nu știu dacă e important. A încercat cineva să intre pe fereastră în camera doamnei Wetherby.

— Când?

— În dimineața asta. Ea ieșise și fata scosese câinele la plimbare. Înțepatul ăla era închis în biroul lui, ca de obicei. Eu trebăluam prin bucătărie, în partea cealaltă a casei, dar m-am gândit că e o ocazie bună să... Înțelegeți?

Poirot o aprobă cu o mișcare a capului.

— Așa că m-am dus sus în dormitorul Acriturii Sale. Era o scară sprijinită de perete și un bărbat umbla la ivărul ferestrei. Trebuie să vă spun că de la crima aia totul e blocat și zăbrelit, nu mai are pe unde să intre nici un pic de aer curat. Când m-a văzut, bărbatul a fugit repede. Scara era a grădinarului care tăia iedera în spatele casei și se dusesse după aia să ia o gustare.

— Cine era bărbatul respectiv? Îl puteți descrie?

— N-am putut să-i vad fața foarte bine pentru că bătea soarele. Până să ajung eu la fereastră, el coborâse și o luase la fugă.

— Sunteți sigură că era un bărbat? Maude căzu puțin pe gânduri:

— Era îmbrăcat ca un bărbat și avea o pălărie veche de postav... Dar ar G putut să fie și femeie, da.

— Interesant, foarte interesant, se entuziasma Poirot. Nimic altceva?

— Încă nu. Ce de vechituri poate să țină femeia aia! Cred că e cam țicnită. Azi-dimineață a intrat fără s-o aud și a-nceput să țipe la mine că-mi bag nasul peste tot. Data viitoare o strâng de gât! Și-o cere singură!

— Evelyn Hope... Murmură Poirot.

— Cum?

Maude se întoarse brusc către el.

— Cunoașteți acest nume?

— Da... E numele pe care și l-a luat Eva și nu mai știu cum când a plecat în Australia. A scris în ziar, în Sunday Cornet

— În Sunday Cornet se scriu multe, dar nu s-a menționat asta niciodată. Poliția a găsit acest nume scris pe o carte în casa doamnei Upward.

— Atunci ea a fost! Exclamă Maude. Și n-a murit acolo... Michael a avut dreptate.

— Michael?

Fata schimbă brusc subiectul:

— Nu mai pot să stau, se face prea târziu și trebuie să servesc prânzul. L-am pus eu în cuptor, dar o să se usuce de tot.

Nici nu-și termină bine fraza și o luă la fugă, lăsându-1 în urmă pe Poirot privind-o nedumerit.

Lipită cu nasul de geam, doamna Sweetiman urmărise întreaga scenă și se întreba dacă nu cumva străinul ăla bătrân făcuse vreo propunere indecentă...

III.

Înapoi la Long Meadows, Poirot se descălță în sfârșit de pantofii cei incomozi și-și puse niște papuci de casă. Nu erau tocmai chic, nu destul de comme il faut¹ pentru gus-turile lui, dar se simțea bine în ei.

Se așeză din nou pe scaun și-și reluuă reflecțiile. Deja apăruseră elemente noi la care trebuia să se gândească. Mai lipsea foarte puțin și desenul pânzei avea să se dezvăluie...

Maureen cu paharul în mână, apropiindu-se visătoare... Doamna Oliver relatând seara petrecută la teatru. Cecil? Michael? Era aproape sigur că menționase un Michael, Eva Kane, guvernantă la familia Craig...

Evelyn Hope...

Sigur că da! Evelyn Hope!

Capitolul 23

I.

Eve Carpenter veni în casa familiei Summerhayes fără a se formaliza, așa cum de altfel venea oricine. Îl căuta pe Hercule Poirot și, când îl găsi, intră direct în subiect:

— Fiți atent! Sunteți detectiv și se presupune că unul bun. În regulă, vă angajez.

— Dar poate că nu sunt disponibil. Mon Dieu, nu sunt un taximetrist.

— Sunteți detectiv particular, iar detectivii particulari sunt plătiți, nu?

— Așa e regula, da.

— Ei, asta ziceam și eu. Vă plătesc, vă plătesc foarte bine.

— Pentru ce anume? Ce-ați dori să fac?

— Să mă apărați de poliție. Au înnebunit, cred că eu am ucis-o pe doamna Upward și-mi pun tot felul de întrebări, scotocesc peste tot. Nu-mi place, mă scoate din minți.

Poirot o privi atent. Ceva din ce spunea era adevărat. Părea cu mult mai bătrână decât la prima lor întâlnire de acum câteva săptămâni. Cearcănele erau dovada nopților albe și parcă brusc îi apăruseră riduri în colțul gurii. Mâna începu să-i tremure când încercă să-și aprindă o țigară.

— Trebuie să-i opriți, ordonă ea, trebuie.

— Madame, ce pot eu să fac?

— Țineți-i la distanță, nu știu, orice. Fir-ar să fie! Dacă Guy ar fi un adevărat bărbat, ar opri toate astea, nu i-ar lăsa să mă persecute.

— Și? Nu face nimic?

— Nu i-am spus încă. El doar se mulțumește să asigure poliția, în felul lui încrezut, că vor avea parte de tot sprijinul. Pentru el totul e în regulă. În noaptea aia a fost la o nenorocită de întâlnire politică.

— Și dumneavoastră?

— Am stat acasă pur și simplu. De fapt, am ascultat radioul.

— Dar dacă puteți dovedi asta...

— Cum să dovedesc? Am oferit familiei Croft o sumă fabuloasă numai să spună că m-au văzut, dar porcii naibii m-au refuzat.

— A fost o mișcare cât se poate de neînțeleaptă din partea dumneavoastră.

— Nu văd de ce, așa s-ar fi aranjat treaba.

— Pentru că probabil i-ați convins pe servitorii dum-neavoastră că într-adevăr ați comis crima.

— Păi... Oricum l-am plătit pe Croft...

— Pentru ce?
— Pentru nimic.
— Vă reamintesc că dumneavoastră sunteți cea care mi-a cerut ajutorul.
— Ah, nu era nimic important. Dar Croft a preluat mesajul de la ea.
— De la doamna Upward?
— Da. Mă ruga să mă duc s-o văd în seara aceea.
— Și ziceți că nu v-ați dus?
— De ce s-o fi făcut? Bătrână nenorocită și plictisitoare! De ce să mă duc s-o țin de mână? Nu mi-a trecut nici o secundă prin cap să mă duc.
— Când ați primit mesajul?
— Când eram plecată, nu știu exact ora, cândva între cinci și șase cred. Croft a vorbit cu ea.
— Și i-ați dat bani ca să uite de convorbirea respectivă. De ce?
— Nu fiți stupid. N-am vrut să fiu amestecată în nici un fel.
— Iar apoi i-ați promis bani ca să vă ofere un alibi? Ce credeți că au gândit el și soția lui?
— Cui îi pasă ce-au gândit ei?
— Unor jurați, de exemplu, răspuse Poirot pe un ton grav. Femeia se bloca și se holbă la el.
— Doar nu vorbiți serios?
— Vorbesc foarte serios.
— I-ar lua în seamă pe niște servitori, și pe mine, nu? „Ce mojie crasă și câtă stupizenie! Se gândi Poirot....
Să și-i facă dușmani tocmai pe cei care ar fi putut-o ajuta! Și nici nu vede măcar greșeala propriului raționament. Nu vede.”
Ce ochi albaștri minunați!
— De ce nu purtați ochelari, madame? Întrebă Poirot cu o voce scăzută. Aveți nevoie de ei.
— Poftim? Ah, îi mai port uneori. Purtam când eram mică.
— Purtați de asemenea și aparat dentar pe vremea aceea...
— Da, exact, răspuse Eve foarte uimită. Dar de ce toate astea?
— Rățușca cea urâtă se transformă în lebedă...
— Eram foarte urâtă, clar.
— Așa credea mama dumneavoastră?
— Nu mi-o amintesc pe mama, veni replica destul de tăios. Despre ce dracu' vorbim noi acum? Acceptați slujba sau nu?
— Regret, dar nu pot.
— De ce nu?
— Pentru că-l reprezint pe James Bentley.
— James Bentley? Ah, vă referiți la idiotul ăla care-a omorât-o pe servitoare. Ce treabă are el în povestea asta cu Upward?
— Poate că niciuna.
— Păi atunci! E vorba de bani? Cât?
— Aceasta este greșeala dumneavoastră, madame. Cău-tați întotdeauna un preț. Aveți bani și considerați că numai banii contează.

— Nu i-am avut mereu...

— Nu, sunt convins. Asta explică multe și scuză anumite lucruri...

II.

Eve Carpenter plecă la fel cum venise, poticnindu-se puțin orbită de lumina soarelui.

— Evelyn Hope... Își spuse el încet.

Așadar doamna Upward le sunase pe Deirdre Henderson și pe Eve Carpenter. Poate că mai sunase pe cineva, poate...

Nu-și putu duce la capăt ideea pentru că Maureen se năpusti în cameră.

— Foarfecă! Îmi cer scuze că întârzii cu prânzul... Aveam trei și acum nu mai găsesc niciuna.

Se repezi din nou la birou și repetă operațiunea de scotocire cu care Poirot deja se obișnuise. De data aceasta, victoria veni mai curând și Maureen ieși bucuroasă.

Cu un gest mecanic, detectivul puse iar lucrurile la locul lor. Ceară de sigiliu, carnețele, un coșuleț de lucru, fotografii...

Fotografii...

Rămase în picioare cu privirea ațintită asupra uneia dintre fotografii.

Pașii grăbiți ai gazdei se auziră din nou. Poirot aruncă repede poza pe canapea, o acoperi cu o pernă și se așeză exact în clipa în care Maureen intră iar.

— Unde naiba am pus strecurătoarea aia cu spanac?

— Pofțiți, madame, i-o oferi el galant.

— Deci aici o lăsasem. Toate merg prost azi... Dar de ce naiba stați acolo? Chiar și așa pe pernă, e cel mai incomod loc, canapeaua aia are toate arcurile rupte.

— Știu, madame. Dar... Admiram tabloul acela de pe perete.

Maureen își întoarse privirea către pictura în ulei care înfățișa un ofițer de marină cu un telescop.

— Da, e bună. Aproape singurul obiect bun din toată casa. Suntem aproape convinși că este un Gainsborough. Totuși Johnnie nu vrea să-1 vândă. E al unui stră-stră-stră-bunic al lui care s-a scufundat cu vasul ăsta sau a făcut ceva foarte mareț, nu mai știu. Johnnie e extrem de mândru de asta.

— Da, are și de ce să fie mândru soțul dumneavoastră.

III.

Era ora trei când Poirot ajunse la casa doctorului Rendell.

Mâncase tocană de iepure cu spanac și niște cartofi tari, iar la desert o budincă destul de ciudată, dar de data asta nearsă. Fusese nevoit să bea și „cafeaua”, iar acum nu se simțea bine deloc.

Fu întâmpinat de doamna Scott pe care o rugă s-o anunțe pe stăpână de sosirea lui.

Doamna Rendell era în salon cu radioul pornit și sări brusc în picioare când îl auzi, confirmându-i astfel detectivului prima impresie: mereu în gardă, înspăimântată din cauza lui sau din cauza a ceea ce reprezenta el. Părea mult mai palidă și trasă la față.

— Aș dori să vă pun o întrebare, madame.
— O întrebare? Ah, da?
— Doamna Upward v-a telefonat în ziua morții ei? Shelagh se bloca și putu doar să dea din cap că da.
— La ce oră?
— Doamna Scott a preluat mesajul. Era în jur de ora șase, cred.
— Și care era mesajul? Să vă duceți acolo în seara aceea?
— Da. A zis că Robin și doamna Oliver se duceau la Kilchester și că ea rămânea singură, pentru că Janet avea liber. Mă invita să-i țin companie.
— A menționat cumva și o oră anume?
— Nouă, nouă și ceva.
— Și v-ați dus?
— Am vrut, chiar am vrut. Dar nu mai știu cum a fost, am adormit foarte repede după cină. M-am trezit abia după zece și m-am gândit că era mult prea târziu să mă mai duc
— Nu ați spus poliției despre acest telefon? Femeia făcu ochii mari și-1 privi inocentă.
— Ar fi trebuit? Din moment ce nu m-am dus, am crezut că nu contează. M-am simțit și puțin vinovată, poate dacă m-aș fi dus ea ar mai fi trăit azi. O, Doamne, sper să nu fie așa! Se alarmă ea brusc.
— Nu chiar.
Poirot făcu o pauză, apoi o întrebă direct: -De ce vă temeți, madame?
— Să mă tem? Se apără ea ținându-și respirația. Nu mă tem.
— Ba da.
— Ce prostie! De ce... De ce să mă tem?
— M-am gândit că poate vă e frică de mine, răspunse detectivul după câteva momente de tăcere.
Doamna Rendell nu mai zise nimic. Dar ochii ei spuneau multe.
Capitolul 24
I
— Uite-așa ajungem la balamuc, zise Spence cu năduf.
— Nu e chiar atât de rău, încercă să-1 liniștească Poirot.
— Păi orice informație care apare nu face decât să com-plice și mai mult lucrurile. Acum îmi spuneți că doamna Upward a sunat trei femei și le-a chemat la ea în seara aceea. De ce trei? Nu știa care dintre ele era Lily Gamboll? Sau nu mai e vorba deloc despre Lily Gamboll? Să luăm cartea cu numele lui Evelyn Hope pe ea, care sugerează, nu-i așa, că doamna Upward și Eva Kane au fost una și-aceeași persoană.
— Ceea ce se potrivește perfect cu ce și-a amintit James Bentley că i-ar fi povestit doamna Mcginty.
— Credeam că n-a fost atât de sigur.
— Nici n-a fost, băiatului ăștia i-ar fi imposibil să fie sigur de ceva. N-o asculta prea atent pe bătrână. Cu toate acestea, dacă James Bentley a avut impresia că femeia i-a vorbit despre doamna Upward, ar putea să fie adevărat. Uneori impresiile nu ne înșală.

— Cea mai recentă informație pe care o deținem din Australia - și apropo, în Australia a fost plecată, nu în America - e aceea că „doamna Hope” în cauză a murit acolo acum douăzeci de ani.

— Mi s-a mai spus asta.

— Mereu le știți pe toate, nu-i așa, domnule Poirot?

— Pe de o parte, continuă detectivul fără să ia în seamă înțepătura, o avem pe doamna Hope decedată în Australia, iar pe de altă parte, ce avem?

— Pe de altă parte, o avem pe doamna Upward, văduva unui fabricant bogat din nord, cu care a trăit pe lângă Leeds și cu care a avut un copil. La scurt timp după nașterea fiului, soțul a murit. Cum băiatul părea să fie tuberculos, cei doi au stat mai mult prin străinătate pentru tratamente.

— Și când începe de fapt această saga?

— La patru ani după plecarea Evei Kane din Anglia. Upward și-a cunoscut soția în străinătate și a adus-o acasă după căsătorie.

— Prin urmare, doamna Upward putea, fi Eva Kane. Care era numele ei de fată?

— Hargraves, din câte știu. Dar ce contează?

— Contează. Eva Kane sau Evelyn Hope se poate să fi murit într-adevăr în Australia sau poate să-și fi regizat moartea, să fi „renăscut” sub numele de Hargraves și să fi avut norocul unei căsătorii de succes.

— Asta s-a întâmplat demult. Dar să presupunem că e adevărat, să presupunem că a păstrat o fotografie din tinerețe și că doamna McGinty a văzut-o, atunci singura concluzie logică este că ea a ucis-o.

— Ar fi posibil, nu? Robin avea emisiune la radio în seara aceea, doamna Rendell a mers la vilă, dar a spus că nu i-a răspuns nimeni, vă amintiți, nu? Conform spuselor doamnei Sweetiman, Janet Groom i-a povestit la un moment dat că stăpâna ei nu e atât de neajutorată pe cât vrea să pară.

— Foarte bine pân-aici, Poirot Dar ce facem cu faptul că și ea a fost ucisă după recunoașterea fotografiei? Acum vreți să spuneți că cele două crime n-au legătură una cu alta?

— Ah, nu, nu spun asta, au legătură, bineînțeles.

— Mă dau bătut.

— Evelyn Hope: ea e cheia.

— Evelyn Carpenter adică? Nu Lily Gamboll, ci fiica Evei Kane... Doar nu și-a omorât propria mamă!

— Nu, categoric nu. Nu e vorba de matricid.

— Sunteți diavolu'-n persoană! Veți spune că Eva Kane, Lily Gamboll, Vera Blake și Janice Courtland locuiesc toate în Broadhinny! Toate cele patru suspecte!

— Sunt mai mult de patru suspecti. Eva Kane a fost guvernanta familiei Craig, să nu uităm.

— Și ce-are a face?

— Unde există o guvernantă, există și copiii, sau măcar un copil. Ce s-a întâmplat cu copiii lui Craig?

— O fată și-un băiat, dacă mi-aduc bine aminte. I-au luat niște rude.

— Așadar trebuie să luăm în calcul încă două persoane. Două persoane care au păstrat fotografia pentru al treilea dintr motivele pe care le-am menționat data trecută: răzbunarea.

— Nu pot să cred.

— E de luat în seamă, oricum, oftă Poirot. Cred că știi adevărul, deși mai e ceva care mă încurcă teribil.

— Mă bucur că există ceva care vă încurcă și pe dum-neavoastră, nu se putu abține Spence.

— Vă rog să-mi confirmați un lucru, mon cher Spence. Eva Kane a plecat din țară după execuția lui Craig, nu-i așa?

— Corect.

— Și era însărcinată pe vremea aceea.

— La fel de corect.

— Bon Dieu, cât de prost am putut să fiu! Totul e foarte simplu!

Replica aceasta fu cât pe ce să ducă la o a treia moarte -moartea lui Hercule Poirot, ucis de comisarul Spence în secția de poliție din Kilchester!

II

— Aș dori să discut personal cu doamna Oliver, spuse Poirot la telefon.

O asemenea cerință nu era ușor de îndeplinit. Doamna Oliver lucra și nu voia să fie deranjată. Poirot însă nu ținu cont de nici un refuz și insistă până auzi vocea scriitoarei, gâfâită și enervată.

— Ei, ce e? Trebuia să mă sunați chiar acum? Aveam cea mai grozavă idee despre o crimă într-un magazin de pânzeturi, știți, unul din alea de pe vremuri în care găseai combinezoane și veste caraghioase cu mânecă lungă.

— Nu, nu știu. Și oricum ce am să vă comunic acum este mult mai important.

— Nu poate fi mai important, adică nu și pentru mine. Dacă nu-mi notez ideea imediat, o s-o pierd.

Poirot nu dădu atenție împotrivirii ei. Îi puse întrebări precise la care doamna Oliver răspunse însă ușor cam vag.

— Da, da, exact, un mic teatru, nu-mi amintesc cum se numea... Unul dintre ei era Cecil nu-mai-știi cum, iar celălalt cu care-am stat de vorbă era Michael.

— Minunat. Asta e tot ce aveam nevoie să aflu.

— Dar de ce Cecil și Michael?

— Întoarceți-vă la combinezoane și la veste cu mânecă lungă, madame.

— Nu înțeleg de ce nu-1 arestați pe doctorul Rendell, eu așa aș fi făcut dacă aș fi condus Scotland Yard-ul.

— Foarte probabil. Vă urez succes cu crima din maga-zinul de pânzeturi.

— Am pierdut ideea acum...

Poirot își ceru galant mii de scuze, puse receptorul în furcă, apoi se întoarse zâmbind la Spence.

— Vom merge acum, sau cel puțin eu voi merge să mă întâlnesc cu un tânăr actor al cărui nume de botez e Michael și care joacă roluri minore la teatrul din Cullenquay. Mă rog să fie acel Michael care trebuie...

— Dar de ce Dumnezeu...

Detectivul opri cu un gest avalanșa de întrebări și comentarii care părea să urmeze din partea comisarului.

— Aveți cunoștință, cher ami, ce este acela un secret de Polichinelle?

— Acum îmi țineți o lecție de franceză?

— Un secret de Polichinelle este un secret pe care-l poate afla toată lumea. De-aceea, cei care nu-l știu nici nu aud vreodată despre el deoarece, din moment ce se presupune că-l știi, nu ți-l mai spune nimeni.

— Nu-nțeleg cum de mai rezist fără să vă strâng de gât!

Capitolul 25

Investigația luase sfârșit, se dăduse verdictul de crimă.

La invitația lui Hercule Poirot, toți cei care luaseră parte la cercetări fură invitați la Long Meadows.

După câteva ore de muncă asiduă, detectivul reușise să dea un aspect cât de cât ordonat salonului. Aranjase scaunele în semicerc și dăduse afară - nu fără greutate - câinii lui Maureen. Poirot, conferențiarul autopropus, își ocupase poziția în fața invitaților și își începu discursul dregându-și ușor glasul:

— Messieurs et Mesdames...

Făcu o pauză. Ce urmă surprinse pe toată lumea și păru de-a dreptul burlesc.

Doamna Mcginty a murit. Cum a murit?

În genunchi, așa ca mine.

Doamna Mcginty a murit. Cum a murit?

Cu mâna întinsă, așa ca mine.

Doamna Mcginty a murit. Cum a murit?

Așa...

Văzând mirarea de pe chipurile lor, Poirot continuă:

— Nu, nu sunt nebun. Vă reamintesc doar un joc din copilărie, pe care poate unii dintre dumneavoastră l-ați jucat. Doamna Upward cu siguranță a făcut-o. Când mi-a recitat poezioara, a schimbat însă ceva: „Doamna Mcginty a murit. Cum a murit? Riscându-și gâtul, așa ca mine”, și așa s-a întâmplat. Ca și doamna Mcginty, doamna Upward a murit...

Pentru atingerea scopului nostru trebuie să ne întoarcem la doamna Mcginty, cea care freca în genunchi podelele altor case, cea care a fost ucisă, și la James Bentley, bărbatul care a fost arestat, judecat și condamnat. Din anumite motive și în ciuda probelor puternice, comisarul Spence, polițistul care s-a ocupat de caz, nu a fost convins de vinovăția lui Bentley. Am fost de acord cu el. Am venit aici pentru a răspunde la întrebarea: „Cum a murit doamna Mcginty și mai ales de ce a murit doamna Mcginty?”

Nu vă voi plicitisi cu istorii lungi și complicate. Vă voi spune însă că o simplă călmară cu cerneală mi-a oferit un indiciu important. În Sunday Cornet, pe care doamna Mcginty l-a citit chiar în duminica dinaintea morții, au fost publicate patru fotografii. Ați aflat între timp totul despre ele, așa că nu adaug decât că doamna Mcginty a recunoscut o fotografie pe care o mai văzuse într-una dintre casele în care muncea cu ziua.

I-a vorbit lui James Bentley despre descoperirea făcută, însă acesta nu i-a dat nici o importanță la vremea respectivă – de fapt, el în general n-o prea asculta pe bătrână. Bentley a rămas totuși cu impresia că era vorba despre o poză găsită în casa doamnei Upward și că, atunci când gazda lui s-a referit la o femeie care n-ar mai avea motive să fie mândră dacă s-ar afla adevărul, a făcut aluzie la aceeași doamnă Upward. Nu ne putem baza foarte mult pe amintirile acuzatului, dar bătrâna a folosit cu siguranță cuvântul „mândrie” și știm cu toții că doamna Upward a fost o persoană mândră și autoritară.

După cum vă amintiți – unii dintre dumneavoastră ați fost prezenți, alții poate ați auzit – am arătat acele patru fotografii în reședința Laburnums. A fost suficient să surprind licărirea din ochii gazdei și expresia de pe chipul ei, că am înțeles. Am insistat până când a recunoscut că văzuse una dintre fotografiile, dar „nu-și mai amintea unde anume”. Întrebată la care fotografie se referea, doamna Upward a indicat-o pe Lily Gamboll. Dar dați-mi voie să vă spun că nu acela era adevărul. Din anumite motive a vrut să păstreze secretul și să mă inducă în eroare.

O singură persoană însă nu a fost indusă în eroare în seara aceea, și anume criminalul. O singură persoană știa ce fotografie recunoscuse doamna Upward. Și ca să dăm cărțile pe față, era vorba despre fotografia Evei Kane - posibilă complice în celebrul caz de crimă Craig.

A doua seară, doamna Upward a fost omorâtă, din același motiv pentru care cu luni în urmă a fost ucisă și doamna McGinty.

Înainte de a se întâmpla asta, trei femei primiseră un telefon: doamna Carpenter, doamna Rendell și domnișoara Henderson. Toate erau rugate să vină s-o vadă în seara aceea. Menajera era liberă, fiul și doamna Oliver erau plecați la Cullenquay, era așadar evident că doamna Upward dorea să aibă o discuție cu fiecare dintre ele.

Acum, de ce trei femei? Știa oare doamna Upward cu certitudine unde văzuse fotografia Evei Kane sau chiar nu-și mai amintea exact? Să fi avut cele trei femei ceva în comun? Din câte se pare, nimic, în afară de vârsta, toate având în jur de treizeci de ani.

Ați citit poate articolul din Sunday Cornet și ați observat portretul plin de sensibilitate pe care i l-au creionat fiicei Evei Kane. Ei bine, femeile chemate de doamna Upward au toate vârsta acelei fete.

Reiese așadar că în Broadhinny locuia o tânără drăguță, fiica celebrului criminal Craig și a amantei lui, Eva Kane, și reiese de asemenea că această tânără drăguță ar fi fost capabilă de orice pentru a împiedica adevărul să iasă la lumină. Ar fi mers până acolo încât să comită două crime.

Când s-a găsit cadavrul doamnei Upward, pe măsuță se aflau două cești de cafea, pe aceea a oaspetelui descoperite rându-se urme vagi de ruj.

Să ne întoarcem acum la cele trei femei care au primit un telefon în seara crimei. Doamna Carpenter a afirmat că nu s-a dus la Laburnums. Doamna Rendell a vrut să se ducă, dar a adormit. Domnișoara Henderson s-a dus, dar în casă era întuneric și nimeni n-a răspuns, așa că s-a întors acasă.

Acestea sunt variantele celor trei femei, dar ceva nu se potrivește totuși. Pe lângă ceașca de cafea cu urme de ruj, mai există declarația unei

martore - Edna, fata de la poștă, este absolut convinsă că a văzut o doamnă blondă intrând în casă. Nu putem uita nici parfumul simțit în casă, un parfum scump și exotic, ca acela pe care-l folosește doamna Carpenter. Eva Carpenter izbucni:

— E o minciună, o minciună sfruntată! N-am fost eu! Eu nu m-am dus acolo niciodată, nici măcar prin apropiere. Guy, fă ceva cu toate minciunile astea!

Alb ca varul la față, Guy începu în stilul lui caracteristic:

— Dați-mi voie să vă informez, domnule Poirot, că există o lege împotriva calomniei și toți acești oameni îmi sunt martori.

— E o calomnie să afirm că soția dumneavoastră folosește un anumit parfum și un anumit ruj?

— E ridicol, țipă Eve, absolut ridicol! Oricine putea să se dea cu parfumul ăla.

Detectivul îi prelua ideea:

— Mai oui, exact, oricine. A fost un lucru nu tocmai subtil din partea celui care a făcut-o, ba dimpotrivă, stân-gaci și crud în același timp. Atât de stângaci, încât nu și-a atins scopul. Dar în felul acesta mi-au venit niște idei noi.

Parfum și urme de ruj pe o ceașcă. Ar fi fost atât de ușor pentru criminal să ștergă rujul sau, și mai bine, să ia ambele cești și să le spele. De ce nu a făcut asta? Nu mai era nimeni în casă în momentul acela. Și-atunci, repet, de ce nu a făcut-o? Răspunsul este evident: pentru a se crea impresia că a fost o femeie. M-am gândit îndelung la telefoanele din seara aceea. Niciuna dintre femeile sunate nu a vorbit personal cu doamna Upward. Sau poate nu doamna Upward a fost cea care a sunat, ci alt-cineva, cineva nerăbdător să implice o femeie, orice femeie. Din nou întreb: de ce? Și răspunsul nu poate fi decât unul singur: nu o femeie a ucis-o pe doamna Upward, ci un bărbat.

Poirot își privi invitații. Toți tăceau. Doar două persoane reacționară.

— Acum cuvintele dumneavoastră au o noimă, rosti cu ușurare Eve Carpenter.

— Dar bineînțeles! Exclamă cu convingere doamna Oliver.

— Iată-mă așadar ajuns în acest punct: un bărbat a omorât-o pe doamna Upward și un bărbat a omorât-o pe doamna McGinty. Cine anume? Motivul crimei trebuie să fi rămas același, fotografia. Dar cine avea fotografia respectivă? Aceasta este prima întrebare. Și de ce-a fost păstrată?

Ei bine, poate că nu e atât de dificil. Să spunem că a fost ținută atâta vreme din sentimentalism. După ce doamna McGinty a fost eliminată, nu mai era necesar ca fotografia să fie distrusă. Dar după cea de-a doua crimă, lucrurile se schimbă - fotografia ar fi devenit în mod cert elementul-cheie și ar fi reprezentat un mare pericol. Veți fi de acord cu mine că de data aceasta era imperios necesar să fie distrusă.

Toți cei prezenți dădură din cap în semn că erau de acord cu raționamentul lui.

— Și cu toate acestea, fotografia nu a fost distrusă. Nu, nu a fost distrusă. Și știu asta pentru că am găsit-o în urmă cu câteva zile chiar în această casă, în biroul de pe peretele acela. Iată-o.

Scoase din buzunar poza ștearsă a unei fete cu trandafiri.

— Este Eva Kane. Iar pe spate e scris în peniță - mai e nevoie să vă spun? - „Mama.”

Privirea lui acuzatoare se opri asupra lui Maureen Summerhayes, care-și dădu părul pe spate și-l privi la rândul ei cu aceiași ochi albaștri inocenți dintotdeauna.

— Nu înțeleg, eu niciodată...

— Nu, doamnă Summerhayes, nu înțelegeți. Nu pot fi decât două motive pentru care această fotografie a fost păstrată, chiar și după comiterea celei de-a doua crime. Primul ar fi un sentimentalism naiv - nu ai nici un sentiment de vinovăție și atunci o ții în continuare. Chiar dumneavoastră ne-ați spus zilele trecute, la petrecerea familiei Carpenter, că sunteți adoptată. Mă îndoiesc că ați știut vreodată care a fost numele real al mamei dumneavoastră. Dar altcineva știa. Cineva pentru care familia înseamnă enorm, cineva care se agață de această casă veche doar din mândrie pentru strămoșii săi. Acel om mai degrabă ar muri decât să afle lumea sau copiii săi că Maureen Summerhayes este fiica criminalului Craig și a Evei Kane. Ar muri, da, așa am spus. Numai că asta n-ar ajuta cu nimic, nu? Și-n loc să moară el, acest bărbat este pregătit să ucidă.

Johnnie Summerhayes sări de pe locul lui. Vocea îi era însă caldă și prietenoasă.

— Vorbiți numai nerozii, nu? Vă cam place să vă imaginați tot felul de teorii, pentru că asta sunt, teorii. Să spuneți așa ceva despre soția mea... Deodată își pierde controlul și izbucni furios: Porc nenorocit!

Repeziciunea cu care traversă camera luă pe toată lumea prin surprindere. Poirot însă fu mai rapid și se trase un pas un spate, lăsându-l pe comisarul Spence să intervină.

— Hei, hei, maior Summerhayes, ușurel...

Johnnie se calmă la fel de brusc precum se înfuriase și ridică din umeri.

— Îmi cer scuze. E chiar ridicol! La urma urmei, oricine poate strecura o fotografie într-un sertar.

— Exact, răspunse detectivul. Și partea interesantă este că nu s-au găsit amprente pe această poză.

Făcu o pauză, apoi dădu aprobator din cap.

— Și totuși ar fi trebuit să existe. Dacă doamna Summerhayes ar fi păstrat fotografia, ar fi făcut-o cu inocența-i specifică și-atunci i-ar fi găsit măcar amprente.

— Cred că-ați înnebunit! Exclamă Maureen. N-am văzut fotografia aia în viața mea - decât la doamna Upward.

— Din fericire pentru dumneavoastră știu că spuneți adevărul.

Fotografia a fost pusă în sertar cu câteva minute înainte ca eu s-o găsesc. De două ori în dimineața aceea conținutul sertarelor a fost răsturnat și de două

ori am așezat lucrurile la locul lor. Abia a doua oară a apărut poza Și știu cine a strecurat-o între timp.

Tonul lui Poirot se schimbă și, pentru toți cei din jur, el nu mai era omulețul ciudat cu o mustață caraghioasă și părul vopsit, ci un vânător periculos aproape de prada lui.

— Crimele au fost comise de un bărbat, continuă el, și au fost comise pentru cel mai banal motiv - banii. În casa doamnei Upward s-a descoperit o carte pe a cărei primă pagină scria „Evelyn Hope”. Hope este numele pe care Eva Kane și 1-a luat când a părăsit Anglia. Dacă Evelyn fusese numele ei real, atunci era foarte probabil să-și fi numit fiica tot Evelyn. Dar Evelyn este însă și un nume de băiat, nu numai de fată. De ce am crezut noi că Eva Kane a dat naștere unei fetițe? În primul rând, pentru că așa s-a scris în Sunday Cornet. Dar nici măcar acolo nu s-a spus asta atât de clar pe cât ne-am imaginat noi, articolul se referea doar la un interviu foarte romanțat luat Evei Kane înainte de plecarea ei din țară, așadar înainte de a fi născut, deci nimeni nu avea de unde să știe sexul copilului. M-am lăsat păcălit de presă, care se știe că aproape niciodată nu respectă cu strictețe adevărul. Iată ce m-a indus în eroare: inexactitatea romantică a presei.

Evelyn Hope, fiul Evei Kane, s-a întors în Anglia. Destul de talentat, a atras atenția unei femei foarte bogate care nu știa nimic despre originile lui decât poveștile romantice pe care el însuși i le spusese, printre care și una deosebit de înduioșătoare despre o balerină moartă de tuberculoză la Paris.

Ea era o femeie singura care tocmai își pierduse unicul fiu, iar tânărul dramaturg i-a luat numele printr-un act judecătoresc.

Dar numele dumneavoastră adevărat este Evelyn Hope, nu-i așa, domnule Upward?

Robin răbufni cu o voce stridentă:

— Bineînțeles că nu! Nu știu despre ce vorbiți!

— Nu vă imaginați, sper, că mai puteți nega. Sunt oameni care v-au cunoscut cu numele adevărat. Scrisul de pe carte este al dumneavoastră și este același cu cel de pe fotografie. Doamna McGinty a văzut fotografia respectivă în timp ce vă aranja lucrurile și v-a vorbit despre ea de îndată ce a citit articolul din Sunday Cornet. Bătrâna a presupus că era vorba despre doamna Upward, neavând habar că aceasta nu era de fapt mama dumneavoastră. Dar știați că dezvăluirea adevărului ar fi însemnat sfârșitul. Doamna Upward avea niște concepții foarte stricte în legătură cu ereditatea și nu ar fi tolerat nici o secundă fiul unei criminale în propria casă și nici nu v-ar fi iertat minciunile.

Deci doamna McGinty trebuia făcută să tacă cu orice preț. I-ați promis un cadou în schimbul discreției, ați chemat-o a doua seară în drum spre radio și ați ucis-o. Chiar așa...

Cu o mișcare bruscă Poirot puse mâna pe zdrobitorul de zahăr de pe raft și-l învârti de mai multe ori, ca și cum ar fi vrut să-l arunce în capul lui Robin. Gestul lui amenințător îi făcu pe mai mulți să țipe.

— Nu... Nu! Răcni tânărul îngrozit. A fost un accident, jur c-a fost un accident N-am vrut s-o omor, mi-am pierdut mințile, jur!

— Ați spălat sângele și ați pus zdrobitorul înapoi unde l-ați găsit. Din păcate pentru dumneavoastră, există metode noi prin care se depistează urmele de sânge și amprente.

— Crededeți-mă... N-am vrut s-o omor... A fost o greșeală... Și oricum, nu e vina mea, nu eu sunt responsabil... Am în sânge asta, nu mă pot abține. Nu mă puteți spânzura pentru ceva ce nu e din vina mea...

— Nu putem?! Bombăni Spence. Ia să vedem! Apoi cu o voce gravă, oficială: Vă avertizez, domnule Upward, că tot ce spuneți...

Capitolul 26

— Chiar nu înțeleg, domnule Poirot, cum ați ajuns să-1 suspectați pe Robin Upward.

Detectivul își privi audiența cu un aer satisfăcut. Întotdeauna îi făceau plăcere explicațiile.

— Ar fi trebuit să-mi dau seama mai devreme. Indiciul, atât de simplu și de clar, fusese fraza șoptită de doamna Summerhayes la petrecere: „Mie nu-mi place să fiu adoptată. Dumitale?” Acestea au fost cuvintele revelatoare și ele nu puteau să însemne decât că doamna Upward nu era mama lui Robin.

De altfel, doamna Upward însăși era bolnăvicios de atentă ca nimeni să nu afle adevărul. Auzise probabil foarte multe comentarii răutăcioase despre tineri geniali care trăiau pe spinarea unor femei mai în vârstă. Foarte puțini știau adevărul, doar cei de la teatrul unde-1 întâlneau pentru prima dată pe Robin. Pentru că locuise atâta vreme în străinătate, ea nu avea prieteni intimi în țară și oricum hotărâse să se stabilească la Broadhinny, departe de Yorkshire, unde se născuse. Chiar și atunci când se întâlnea cu vechi cunoscuți, nu se destăinuia în legătură cu fiul ei.

De la început însă am remarcat ceva în reședința de la Laburnums. Atitudinea lui Robin față de mama lui nu era aceea a unui copil răsfățat, nici a unuia devotat. Era atitudinea protejatului față de protector. Apelativul cam straniu de madre avea ceva teatral în el. Pe de altă parte, doamna Upward, deși ținea la băiat, îl trata în mod inconștient ca pe un obiect care-i aparținea necondiționat și pentru care plătise și plătea în continuare.

Iată-1 așadar pe Robin Upward aranjat pe viață și susținuț în aventurile și încercările sale de avere a „mamei”. În această lume sigură și plină de promisiuni intervine din nefericire doamna McGinty care recunoaște într-un sertar fotografia Evei Kane, mama naturală, dar crede că este însăși doamna Upward în tinerețe. Deși conștientă că o bârfă ca aceasta ar fi afectat-o serios pe o femeie atât de mândră ca doamna Upward, nu cred că bătrâna s-a gândit la șantaj în adevăratul sens al cuvântului, ci a sperat totuși să primească un mic cadou în schimbul tăcerii.

Robin însă nu-și poate asuma nici un risc. Fură zdrobitorul de zahăr – pe seama căruia avea să glumească mai târziu în jocul lui de-a crima – și în seara următoare se oprește la doamna McGinty în drum spre radio. Ea îl invită în salonaș, nebănuind absolut nimic, iar el o ucide. Ca de altfel toată lumea din Broadhinny, știa unde-și ținea economiile și regizează un jaf ascunzând banii în afara casei. Bentley este suspectat și arestat, iar Robin este în siguranță.

Dar dintr-odată apar eu cu cele patru fotografii și doamna Upward o recunoaște în Eva Kane pe așa-zisa balerină moartă de tuberculoză la Paris. Are nevoie de un răgaz ca să se lămurească, era vorba totuși de o crimă. Ar fi putut oare Robin să...? Nu, așa ceva nu-i cu puțință.

Ce-ar fi făcut până la urmă nu știm. Dar nici de data aceasta Robin nu-și permite să riște și plănuiește acea mise en scène. Plecarea la teatru în seara liberă a lui Janet, telefoanele, ceașca de cafea mânjită cu rujul luat din geanta Evei Carpenter, parfumul... Totul a fost bine pus la punct. În timp ce doamna Oliver aștepta în mașină, Robin s-a întors de două ori în casă, crima nu i-a luat decât câteva secunde. Conform testamentului doamnei Upward, el moștenea o avere imensă și n-ar fi fost suspectat vreodată din moment ce, evident, vinovata era una dintre cele trei femei care urmau să vină la vilă. Ceea ce de altfel s-a și întâmplat.

Dar, ca oricare alt criminal, Robin a fost neatent și mult prea încrezător în sine. Nu numai că exista în casă o carte cu numele lui real notat pe ea, dar a mai și păstrat, din motive doar de el știute, fotografia fatală. Ar fi fost mult mai sigur pentru el s-o distrugă, dar s-a agățat de ideea că ar putea-o folosi pentru a incrimina pe altcineva, dacă va fi nevoie.

S-a orientat probabil către doamna Summerhayes și, ca urmare, s-a mutat la Long Meadows. La urma urmei, zdrobitorul de zahăr era al lui Maureen și, mai mult, ea fusese adoptată. Robin a crezut că va fi foarte greu de demonstrat că Maureen Summerhayes nu este fiica Evei Kane.

Cu toate acestea, când Deirdre Henderson a recunoscut că a fost la locul crimei, tânărului i-a venit ideea să pună fotografia printre lucrurile acesteia. A încercat să intre pe geam în casa familiei Wetherby, folosindu-se de scara grădinarului. Nu știa însă că doamna Wetherby, din cauza sensibilității excesive, ordonase ca toate ferestrele și ușile să fie zăbrelete. Nereușind, Robin s-a întors aici și a aruncat fotografia într-un sertar în care, spre ghinionul lui, eu tocmai aranjasem obiectele cu puțin timp în urmă.

Mi-a fost ușor să înțeleg în clipa aceea cine pusese în mod intenționat poza aici, era aceeași persoană care bătea de zor la mașină deasupra.

Cum pe cartea găsită la vilă scria „Evelyn Hope”, în spatele acestui nume nu se puteau ascunde decât doamna Upward sau Robin Upward...

Din cauza acestui nume am fost indus în eroare. L-am legat mai întâi de doamna Carpenter, din moment ce prenumele ei era Eve. Dar Evelyn e nume și de băiat, nu numai de fată.

Mi-am amintit conversația pe care mi-a relatat-o doamna Oliver dintre ea și un tânăr actor de la teatrul din Cullenquay, și la tânărul acela am apelat pentru a-mi confirma teoria că Robin nu era fiul doamnei Upward. Din felul în care vorbise cu prietena mea, mi-am dat seama că știa adevărul. Sugestivă a fost de asemenea și povestioara lui despre un alt tânăr pe care văduva bogată îl abandonase când a aflat c-o mințise în legătură cu familia lui.

Adevărul este că aș fi putut descoperi totul mult mai devreme. M-am lăsat înșelat de convingerea mea că per-soana care m-a împins pe peronul gării din Kilchester era asasinul bătrânei McGinty, iar dintre toți, singurul care nu avea cum să fi fost în momentul acela în gară era Robin.

Johnnie Summerhayes chicoti:

— O fi fost vreo bătrână cu coș, ele împing mereu.

— În fond, Robin Upward era mult prea vanitos să-și imagineze că ar trebui să se teamă de mine, din fericire pentru noi, cei mai mulți criminali sunt caracterizați de un orgoliu nemăsurat.

— Vreți să spuneți, interveni doamna Oliver neîncrezătoare, că Robin și-a omorât mama în timp ce eu îl așteptam în mașină? Iar eu nu mi-am dat seama de nimic?! Dar n-ar fi avut timp suficient...

— Ah, ba da. Ideea oamenilor despre timp este de cele mai multe ori greșită. Gândiți-vă de exemplu cât de repede se poate schimba decorul la teatru. Iar în cazul nostru, recuzita a fost minimă.

— Bună regizarea, rosti doamna Oliver aproape mecanic.

— Da, într-adevăr, a fost o crimă ca la teatru, minuțios pregătită.

— Iar eu am stat acolo, în mașină, fără să am nici cea mai vagă idee...

— Mă tem că intuiția dumneavoastră feminină avea liber în ziua aceea... Nu se putu abține Poirot.

Capitolul 27

— Nu mă întorc la Breather & Scuttle, spuse Maude Williams cu convingere, oricum sunt o firmă slabă.

— Dar care și-au atins scopul.

— Ce vreți să spuneți cu asta?

— De ce-ați venit în acest colț uitat de lume?

— Presupun că o să-mi spuneți dumneavoastră, domnule Știe-Tot.

— Am o vagă idee.

— Și care ar fi aceasta?

Poirot se uită îndelung la părul lui Maude.

— Am fost foarte discret S-a presupus că femeia blondă care a intrat în casa doamnei Upward și pe care a văzut-o Edna a fost Eve Carpenter, și că ea a negat de frică. Din moment ce Robin Upward a fost demascat, prezența ei acolo nu ar fi avut o mai mare însemnătate decât a domnișoarei Henderson. Cu toate acestea, nu cred că ea di fost acolo. Cred că dumneavoastră, domnișoara Williams, sunteți cea pe care a văzut-o Edna.

— De ce eu? Se răsti ea.

— De ce erați atât de interesată de Broadhinny? De ce, atunci când ați venit aici, i-ați cerut un autograf lui Robin Upward? Nu păreți deloc genul. Ce știați despre familia Upward? Și, în primul rând, de ce-ați venit tocmai în cătunul ăsta uitat de lume? De unde știați că Eva Kane a murit în Australia și ce nume și-a luat când a plecat din Anglia?

— Sunteți foarte bun la presupuneri, nu? Ei bine, nu am nimic de ascuns.

Își deschise geanta și, dintr-un carnețel uzat, scoase o tăietură din ziar îngălbenită de vreme. I-o arătă lui Poirot care nu fu absolut deloc surprins. Pe fața ștearsă a Evei Kane scria: Mi-a omorât mama. Detectivul i-o înapoie.

— Așa mă gândeam și eu. Numele dumneavoastră adevărat este Craig? Maude se mulțumi să aprobe printr-o mișcare a capului.

— Am fost crescută de niște veri, foarte de treabă de altfel. Dar eram destul de mare când s-a întâmplat totul și nu pot să uit. M-am gândit foarte mult la ea. Era o neno-rociță, copiii își dau seama. Tata, pe de altă parte, era foarte slab și s-a lăsat prost de ea Până la urmă, el a ajuns să plă-tească pentru ceva ce, sunt convinsă, ea săvârșise. Am vrut mereu să aflu ce s-a ales de femeia aia. Când am crescut, am angajat detectivi. I-au luat urma până-n Australia și au aflat că acolo a și murit, și că avea un fiu, Evelyn Hope. Părea că povestea s-a încheiat. Apoi m-am împrietenit cu un tânăr actor care mi-a zis ceva despre un oarecare drama-turg Evelyn Hope care venea din Australia și care acum își spunea Robin Upward. Am devenit foarte interesată, vă dați seama Mi l-a arătat cineva într-o seară și era însoțit de mama lui, așa că m-am gândit că, până la urmă, Eva Kane nu numai că nu era moarta, dar se învârtea de colo-colo ca o regină sclifosită.

Mi-am luat o slujbă aici. Eram curioasă... Sau în fine, recunosc, am avut la un moment dat intenția să mă răzbun cumva... Când ați apărut dumneavoastră cu cazul lui James Bentley, am tras concluzia că doamna Upward o omorâse pe McGinty. Eva Kane din nou în acțiune! Am aflat întâmplător de la Michael West că Robin și scriitoarea aceea urmau să vină la teatru în Cullenquay și m-am hotărât să mă duc în Broadhinny și s-o înfrunt pe vechea mea cunoștință. Am vrut să... De fapt nu știu exact ce am vrut. Vă spun totul acum... Am luat un pistol pe care îl aveam de pe vremea războiului... Voiam s-o sperii? Voiam mai mult de-atât? Sincer, nici eu nu știu...

Am ajuns acolo într-un final. Nu se auzea nici un zgomot din casă, ușa era descuiată, așa că am intrat. Cum am găsit-o, știți: moartă, cu fața roșie, umflată. Tot ceea ce gândisem eu până în clipa aceea părea deja stupid și melo-dramatic. Știam că de fapt n-aș fi fost niciodată în stare să ucid pe cineva... Dar mi-am dat seama că ar fi fost destul de ciudat să explic ce căutam în vilă. Era o noapte friguroasă și purtam mănuși, deci era imposibil să fi lăsat amprente și nu mi-a trecut nici un moment prin cap că m-ar fi putut vedea cineva. Asta e tot.

Făcu o pauză, apoi întrebă brusc:

— Ce aveți de gând să faceți cu ce v-am spus?

— Nimic. Vă urez doar mult noroc în viață, atât.

Epilog.

Hercule Poirot și Spence sărbătoreau la Vieille Grand'mère. În timp ce li se servea cafeaua, comisarul se lăsă pe spate și scoase un oftat.

— Nu-i deloc rea mâncarea aici, confirmă el. Puțin cam franțuzită, dar la urma urmei, unde mai primești în ziua de azi o friptură cumsecade și niște cartofi prăjiți?

— Aici mâncasem și-n seara în care ați venit la mine, adăugă Poirot ușor nostalgic.

— Ehe, a trecut ceva vreme de-atunci... Trebuie să recunosc, domnule, că v-ați descurcat al naibii de bine! Noroc că tânărul ăla nu și-a dat seama ce puține probe aveam de fapt. Un avocat bun ne-ar fi făcut terci, dar el și-a

pierdut capu' și-a zis tot. A dat totul în vileag și s-a incriminat până-n gât. Bafta noastră!

— Nu a fost vorba numai de noroc, îl corectă Poirot. M-am jucat cu el. A crezut că am luat în serios dovezile împotriva doamnei Summerhayes, iar când a văzut că nu, n-a mai rezistat. Și-n afară de asta, oricum e un laș. Am învățat zdrobitorul de zahăr, și el chiar s-a gândit că vreau să-1 lovesc. Frica întotdeauna scoate adevărul la iveală.

— Bine că maiorul nu v-a făcut nimic! Rânji Spence. E foarte temperamental și foarte iute din fire. M-am băgat între voi exact la timp. Ei, cum sunteți, v-a iertat?

— Ah, da, am devenit buni prieteni. I-am dăruit doamnei Summerhayes o carte de bucate și chiar am învățat-o cum se face o omletă bună. Bon Dieu, câte am îndurat în casa aceea!

— Complicată toată treaba asta, reflectă comisarul, indiferent la amintirile „dramatice” ale lui Poirot. Adevărată vorba aia din bătrâni, că toată lumea are ceva de ascuns... Doamna Carpenter, de exemplu, s-a purtat ca o persoană vinovată, mereu îngrozită că va fi arestată... Și toate astea pentru ce?

— Eh bien, pentru ce? Întrebă curios Poirot.

— Vechea poveste cu trecutul rușinos... A fost dansa-toare de profesie și normal c-a avut mulți... Prieteni bărbați, ca să zic așa. Nici pe departe văduvă de război cum zicea ea când s-a stabilit în Broadhinny, ci mai degrabă concubină. Dar asta nu se potrivea cu obrazul subțire al lui Guy Carpenter și-atunci, a fost nevoită să-1 mintă. Faptul că noi începusem atunci să răscolim viețile tuturor o scoate din minți pur și simplu.

Spence sorbi o gură de cafea, apoi continuă cu un chicotit:

— Să luăm și familia Wetherby - sinistră casă mai e și aia, numai ură și răutate găsești acolo. Biata fată, nu e de mirare că e plină de frustrări. Și ce se află dincolo de asta? Nimic monstruos: doar bani!

— Chiar așa!

— Fata are bani, mulți bani, moșteniți de la o mătușă. Normal că maicăsa o ține legată de ea, nu cumva să se mărite; iar taică-său vitreg o urăște pentru că ea e cu paralele și plătește facturile. Am înțeles că el a fost un ratat toată viața, în concluzie, tatăl nu face nici cât o ceapă degerată, iar cât despre doamna Wetherby... Otravă curată!

— Vă aprob categoric. Noroc că fata are bani, va fi mai ușor să-și aranjeze căsătoria cu James Bentley.

Comisarul îl privi surprins.

— Să se mărite cu James Bentley?! Deirdre Henderson? Cine zice asta?

— Eu. Mă voi ocupa personal de problemă. Am suficient timp liber, poate chiar prea mult, așa că mă voi strădui să sprijin acest mariaj. Bineînțeles, cei doi n-au aflat nimic despre asta deocamdată. Ei sunt atrași unul de altul, dar dacă-i las de capul lor, nu se va-ntâmpla nimic. Așa că Hercule Poirot trebuie să intervină. Veți vedea!

— Nu vă deranjează deloc să vă amestecați în treburile altora, așa-i? Râse Spence.

— Mon cher, nu-i foarte frumos ce-mi spuneți.
— Ei bine, aici m-ați avut, n-aș fi bănuțit vreodată că tinerii ăștia...
Oricum, James Bentley e un biet idiot.
— Categorie. Iar în momentul acesta, starea i s-a agravat pentru că nu va mai fi spânzurat.
— Ar trebui să vă mulțumească în genunchi.
— Mie nu, dumneavoastră mai degrabă, dar se pare că el nu gândește așa.
— Pacostea naibii!
— Și totuși, două femei sunt pregătite să se apropie de el. Natura umană e imprezibilă, ce pot să mai spun.
— Aș fi zis c-o să vreți să-l cuplați cu Maude Williams.
— Va hotărî singur, evident, dar sunt convins că va fi alegerea lui Deirdre Henderson. Maude are prea multă energie și vitalitate, alături de ea s-ar retrage și mai mult în carapacea lui.
— Nu pot să pricep de ce l-or vrea fetele astea.
— Inima își are logica ei de nepătruns.
— În fine, ideea e că veți avea muncă grea în ce v-ați propus. Mai întâi trebuie să-l scoateți pe el la lumină și apoi s-o eliberați pe fată de sub tirania mamei, și sunt convins că doamna Henderson o să țină de ea cu dinții!
— Victoria e de partea celor care luptă.
Poirot își răsuci mustața și sugeră să ia și câte un coniac.
— N-am nimic împotriva, aprobă Spence, iar detectivul comandă. Ah, știam eu că mai e ceva. Vă amintiți de doctorul Rendell?
— Firește.
— Ei bine, când l-am verificat, am descoperit ceva ciudat. Se pare că atunci când i-a murit prima soție, la Leeds, unde practica pe vremea aceea, poliția a primit niște scrisori anonime. Pe scurt, era acuzat că el ar fi otrăvit-o. E normal ca oamenii să bârfească, dar femeia fusese tratată de un alt doctor, cu reputație... Și nu s-a mai putut face nimic să fie salvată. E adevărat, soții Rendell își făcuseră înainte asigurare de viață unul în favoarea celuilalt. Dar mulți obișnuiesc să facă asta, nu? N-am avut de ce să ne legăm, și totuși... Dumneavoastră ce credeți?
Poirot își aminti aerul înfricoșat al doamnei Rendell, insistența ei în a sugera că nu crede nimic din scrisorile respective, convingerea că el se afla în Broadhinny pentru un cu totul alt motiv decât moartea doamnei McGinty.
— Îmi imaginez că nu numai poliția a primit astfel de anonime.
— I le-au trimis și ei, asta vreți să spuneți?
— Așa cred. Când am apărut în Broadhinny, a crezut că sunt pe urmele soțului ei și că mă foloseam de un pretext. Da, de fapt și el credea același lucru... Exact! Asta explică totul. Doctorul Rendell a fost cel care m-a împins pe peronul gării din Kilchester în seara aceea!
— Vă gândiți c-ar vrea să scape și de-a doua soție la fel ca de prima?
— Sper că Shelagh va fi suficient de inteligentă încât să nu semneze o poliță de asigurare în favoarea lui. Dar dacă doctorul crede că suntem cu ochii pe el, va fi prudent, cu siguranță.

— Vom face tot ce ne stă în putință. Il vom supraveghea îndeaproape și vom avea grijă să afle asta.

Poirot ridică paharul cu coniac.

— În cinstea doamnei Oliver!

— Dar ce vă veni?

— Intuiție feminină, zâmbi detectivul.

Amândoi tăcură câteva momente, apoi Spence fu cel care reluă discuția:

— Robin Upward se va prezenta săptămâna viitoare la proces. Știți, nu pot să nu mă-ntreb...

Poirot îl întrerupse stupefiat:

— Mon Dieu! Sper că nu vă îndoiiți de vinovăția lui Robin! Spuneți-mi că nu vreți s-o luăm de la capăt!

— Doamne ferește, nu. El chiar este criminalul, râse comisarul, are aerul ăla îngâmfat...

SFÂRȘIT